

**Analyseinstitut for Forskning.
Offentligt forskningsbudget 2001
Forskningsstatistik**

Statistikken er udgivet af:
Analyseinstitut for Forskning
Finlandsgade 4
8200 Århus N
Tlf. 8942 2394
Fax 8942 2399
E-mail: afsk@afsk.au.dk

Publikationen kan rekvireres hos
Analyseinstitut for Forskning
(pris 100 kr.).

Publikationen kan også hentes på
Analyseinstitut for Forsknings hjemmeside:
www.afsk.au.dk

Tryk:	CC PRINT 92 APS
Oplag:	1.500
ISBN:	87-90698-48-7

Grafisk opsætning: NewCom

Offentligt forskningsbudget 2001

Forord

Med denne publikation foreligger Offentligt forskningsbudget 2001.

Af publikationen fremgår det, at de samlede offentlige bevillinger til forskning i 2001 er vurderet til at være på ca. 10,4 milliarder kroner. I forhold til opgørelsen for år 2000 er der tale om et beskedent fald på 2 procent, regnet i faste priser. De to år kan dog ikke umiddelbart sammenlignes på grund af tekniske ændringer i Finanslov 2001. Tages der skønsmæssigt hensyn til det, er niveauet for det offentlige forskningsbudget så godt som uændret fra 2000 til 2001.

Analyseinstitut for Forskning har gennemført en detaljeret gennemgang af kontienes placering på ministerier, sektorer og formål. Samtidig er der aktivt søgt efter institutioner og konti, som ikke indgik i det tidligere grundlag for forskningsbudgettet. Tilsammen har det betydet en vis omflytning af midler i forhold til tidligere år. Det har ikke været muligt at føre disse ændringer tilbage til startåret i tabellerne (1993), så derfor er ændringerne kun ført tilbage til år 2000.

Sammenlignet med de offentlige forskningsmidlers andel af BNP i andre lande har Danmarks øgede investering i forskning i perioden 1993-1999 betydet, at Danmark ved indgangen til det nye årtusind befandt sig på et niveau, der er sammenligneligt med gennemsnittet for Europa. Hvordan stagnationen i de offentlige forskningsbudgetter i 1999-2001 vil indvirke på Danmarks placering, foreligger der endnu ikke sikre tal for.

Publikationen er udarbejdet af Analyseinstitut for Forskning på vegne af IT- og Forskningsministeriet. Forskningsleder Peter S. Mortensen har været ansvarlig for statistikken og tekstafsnittene. Forskningsassistent Bettina Damm har udsendt indberetningsskemaer og tilrettet programmer, mens projektmedarbejder Carina Sponholtz har stået for datavalideringen og udarbejdelsen af tabeller og figurer.

Århus, juni 2001
Karen Siune, Direktør

Signatur forklaring:

...	Oplysninger forligger ikke
..	Oplysninger for usikre til at angives
.	Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0	Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
-	Nul
*	Foreløbigt eller anslået tal

Indholdsfortegnelse

1. Offentlige midler til forskning og udvikling 1993-2001	7
Indholdet i det offentlige forskningsbudget	7
De samlede offentlige midler til forskning og udvikling	8
Finanslovens forsknings- og udviklingsbevillinger	10
Midler fra internationalt forskningssamarbejde	12
Midler fra amter og kommuner	13
Danmarks Grundforskningsfond og VækstFonden	13
Offentlige forskningsmidler i Danmark og andre EU-lande	14
Sammenfatning	16
 2. De offentlige forskningsmidlers fordeling	 17
FoU-bevillingernes fordeling på ministerområder	17
FoU-bevillingernes fordeling på modtagers hovedsektor	21
FoU-bevillingernes fordeling på forskningsformål	24
FoU-bevillingernes fordeling på forskningsformål i Danmark og andre lande	27
FoU-bevillingernes fordeling på bevillingsart	28
Program- og basisbevillinger	29
Sammenfatning	31
 3. Beskrivelse af forsknings- og udviklingsindsatsen på de forskellige ministerområder	 33
§ 6. Udenrigsministeriet	33
§ 8. Økonomiministeriet	34
§ 12. Forsvarsministeriet	35
§ 14. By- og Boligministeriet	35
§ 15. Socialministeriet	36
§ 16. Sundhedsministeriet	37
§ 17. Arbejdsministeriet	38
§ 19. IT- og Forskningsministeriet	39

§ 20. Undervisningsministeriet	41
§ 21. Kulturministeriet	42
§ 23. Miljø- og Energiministeriet	44
§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	46
§ 26. Erhvervsministeriet	48
§ 28. Trafikministeriet	49
Bilag A - Tabeller	53
Bilag B - Tilskudspuljer	78
Bilag C - Vejledning	79
Bilag D - Dokumentation	88
Bilag E - Indberetningsskema fra ministerierne	101

1. Offentlige midler til forskning og udvikling 1993-2001

Indholdet i det offentlige forskningsbudget

Nærværende statistik er en opgørelse over de samlede offentlige bevillinger til forskning og udvikling (FoU) i 2001. Statistikken udarbejdes hvert år, fra 2000 af Analyseinstitut for Forskning. Det sker på baggrund af indberetninger fra ministerier og fonde samt vurderinger af internationale og lokale myndigheders budgetter.

Forskningsbudget-statistikken er en del af den samlede forskningsstatistik, der udarbejdes af Analyseinstitut for Forskning. Der indgår yderligere to publikationer: Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor og Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde. De seneste publikationer dækker begge 1999. Der er desuden udarbejdet en specialpublikation vedr. sundhedssektoren, Forskning og udviklingsarbejde i sundhedssektoren. Disse publikationer komplementerer hinanden, og kortlægger hver især FoU-indsatsen i Danmark ud fra forskellige vinkler og på forskellige stadier af FoU-processen, jf. boks 1.1.

Det offentlige forskningsbudget er baseret på de bevillinger og forventede budgetter, som de forskellige offentlige myndigheder har afsat til forskning og udvikling. Dermed bliver statistikken fremadskuende, mens de øvrige statistikker nærmere er bagudskuende, idet de er en slags FoU-regnskaber med mål for en given periodes faktiske FoU-aktiviteter og de med aktiviteterne forbundne udgifter. Det offentlige forskningsbudget viser således bevillingshavernes intentioner med den enkelte FoU-bevilling, men derfor kan de faktiske aktiviteter og det faktiske forbrug til FoU godt ende med at afvige fra det budgetterede. Desuden indgår institutionernes andre finansieringskilder (erhvervslivet, fonde, andre offentlige myndigheder m.m.) ikke i forskningsbudgettet. Til gengæld giver det offentlige forskningsbudget et overblik over, hvordan de offentlige FoU-bevillinger er prioriteret på forskningsformål, institutionstyper og en række andre variable.

Gennem OECD bliver der gennemført sammenligninger mellem medlemlandenes FoU-indsats, herunder også det offentlige indsats. Sammenligningen er baseret på data, der vedrører afholdte udgifter i de pågældende lande, så denne analyse må betegnes som bagudskuende, jf. ovenstående. OECD indsamler dog også budgettal for landene for at gøre det muligt at sammenligne udviklingen i intentionerne.

Alle de nævnte statistikpublikationer er baseret på input-siden af FoU-processen, idet de måler bevillinger, udgifter og årsværk, der anvendes på FoU, men ikke de resultater, der kommer ud af forskningen. Dertil kræves en outputbaseret statistik, for eksempel i form af citationsindeks, opgørelser over antallet af forskningspublikationer, patenter med videre. En komplet FoU-statistik bør ideelt set omfatte hele forskningens fødekæde, fra bevillinger over faktiske udgifter og aktiviteter til indikatorer for forsknings- og udviklingsarbejdets resultater. Analyseinstitut for Forskning følger til stadighed med i den internationale udvikling på dette område og har bl.a. selv gennemført en benchmarking på eksperimentel basis af samfundsvidenskabelige institutter, se rapport 2001/6 (udkommer medio 2001).

Boks 1.1. Oversigt over FoU-statistik i Danmark

Publikation	Offentlige forskningsbudget	Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor	Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde	Output-baserede statistikker
Måleparametre	FoU-bevillinger	Udgifter til FoU FoU-årsværk FoU-personale	Udgifter til FoU FoU-årsværk FoU-personale	Publikationer Citations-indeks Patenter Innovationer Inventioner Ph.d. og doktorgrader
Udgivelsessted	Analyseinstitut for Forskning	Analyseinstitut for Forskning	Analyseinstitut for Forskning	
Udgivelsesfrekvens	Årligt	Årligt	Årligt	
Perspektiv	Fremadrettet	Bagudrettet	Bagudrettet	Bagudrettet
Input-/output baseret	Planlagt input	Forbrugt input	Forbrugt input	Output

Anm: De stiplede linier angiver, at de outputbaserede statistikker ikke er en integreret del af den øvrige forskningsstatistik.

De samlede offentlige midler til forskning og udvikling

Det offentlige forskningsbudget indeholder som nævnt en opgørelse over de samlede offentlige midler, som forventes at blive anvendt til forskning og udvikling. De offentlige midler kan stamme fra flere forskellige kilder. Ved opgørelsen af det offentlige forskningsbudget er medtaget følgende finansieringskilder, jf. tabel 1.1:

- Finanslovsbevillinger
- Midler fra internationalt FoU-samarbejde (EU og Nordisk Ministerråd)
- Kommunale og amtskommunale FoU-bevillinger
- Midler fra Danmarks Grundforskningsfond
- Midler fra VækstFonden

Tallene til det offentlige forskningsbudget fremkommer til en vis grad vha. skøn. For midlerne på finansloven må alle konti, der finansierer forskning og udvikling findes og derefter må det skønnes for hver konto, hvor stor en del af budgettet der vil blive anvendt til aktiviteter, der fal-

der ind under Frascati-manualens¹ definition af forskning og udvikling. Midlerne fra Danmarks Grundforskningsfond, VækstFonden og Nordisk Ministerråd er vurderet af kilderne selv, mens midlerne fra EU og de (amts)kommunale kilder er beregnet som en procentdel af 2001-budgettet og de er derfor de mest usikre, se omtalen af indsamlings- og beregningsmetoderne i bilag D.

De samlede midler til forskning og udvikling er i 2001 på 10,4 mia. kr., hvilket betyder, at FoU-midlerne er faldet med 2,0 procent i forhold til 2000, regnet i faste priser, jf. tabel 1.1. Dette fald er dog forårsaget af indførelsen af et nyt princip for tilsagnsbudgettering på finansloven fra 2001 - se de nærmere detaljer i bilag D. Et forsigtigt skøn vurderer denne effekt til ca. 0,4 mia. kr, hvorved FoU-midlerne nærmere er steget en anelse i forhold til år 2000.

Nedgangen i det offentlige forskningsbudget fra 2000 til 2001 på 210 mio. kr. kan hovedsageligt henføres til finanslovens FoU-bevillinger, herunder den nævnte effekt af overgangen

¹ "Research and experimental development (R&D) comprise creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society and the use of this stock of knowledge to devise new applications". Frascati-manualen, 1993.

til tilsagnsrammer. Der er dog procentuelt større nedgang for Danmarks Grundforskningsfond og især VækstFonden, mens internationale og lokale myndigheders bevillinger forventes at stige godt 5 og knap 3 procent. Af tallene i tabel 1.1 kan det beregnes, at finanslovsbevillingerne udgør langt størstedelen af de samlede offentlige midler (ca. 86 procent i 2001), mens internationale bevillinger og kommunale og amtskommunale bevillinger forventes at udgøre henholdsvis 7 og 4 procent i 2001. Resten stammer fra de to fonde.

Tabel 1.1 indeholder også oplysninger om bevillingerne for de foregående år tilbage til 1993. Der er imidlertid et brud i tidsserien mellem 1999 og 2000, idet indeværende års detaljerede gennemgang af finanslovs-kontienes placering

på ministerier, sektorer og formål har betydet en del omrokeringer og ændringer. Desuden er der aktivt søgt efter institutioner og konti, som ikke indgik i det tidligere grundlag for forskningsbudgettet. Endelig er grundlaget for (amts)kommunale bevillinger og VækstFondens midler korrigeret. Det har ikke været muligt at føre samtlige af disse ændringer tilbage til startåret i tabellerne (1993), så derfor er ændringerne kun ført tilbage til år 2000. Effekten af disse omlægninger kan måles ved at sammenligne det "nye budgettal" for 2000 med sidste års forskningsbudget for 2000. Der viser sig at være en ubetydelig effekt for de samlede finanslovsbevillinger, men mere end en halvering for (amts)kommuner og VækstFonden, således at den samlede forskel er et fald på godt 5 procent, jf. bilag D.

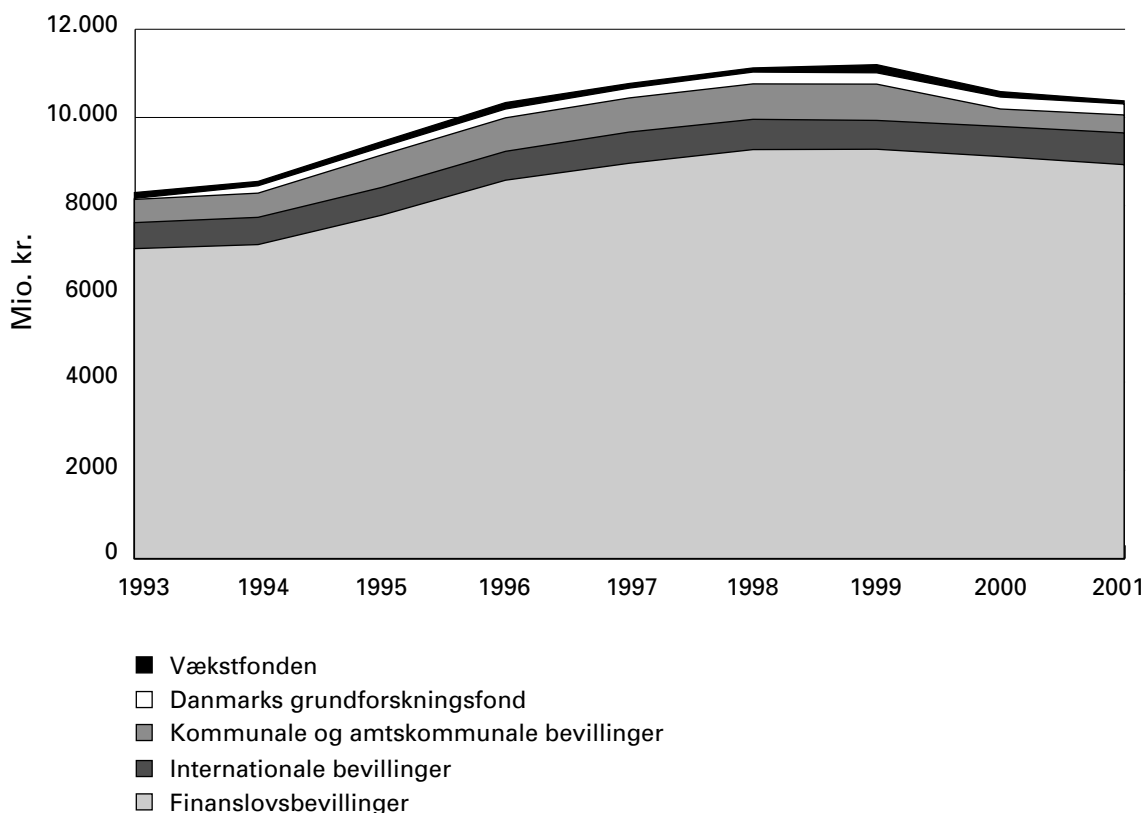
Tabel 1.1 Offentlige midler til FoU, 1993-2001, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Ændring i pct. 2000-01
Finanslovsbevillinger	7.026,7	7.118,0	7.785,2	8.577,7	8.962,1	9.271,8	9.279,7	9.113,9	8.930,4	-2,0
Internationale bevillinger	590,0	618,1	629,5	654,4	706,9	686,3	653,5	682,3	718,5	5,4
Kommunale og amtskommunale midler	526,3	548,7	735,7	759,7	774,1	803,2	822,9	396,2	407,4	2,8
Danmarks Grundforskningsfond	23,0	167,5	179,0	200,3	222,8	268,4	256,6	271,4	250,0	-7,9
Vækstfonden	131,1	98,1	124,0	145,5	104,3	93,2	184,6	122,1	69,0	-43,5
I alt	8.297,1	8.550,4	9.453,4	10.337,6	10.770,2	11.122,9	11.197,3	10.585,9	10.375,3	-2,0
Årlig ændring, pct.	.	3,1	10,6	9,4	4,2	3,3	0,7	..*	-2,0	

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

* Den årlige ændring i procent er ikke angivet pga. korrektioner i beregningsgrundlaget, se bilag D.

Figur 1.1 Offentlige midler til FoU 1993-2001, mio. kr. i 2001-priser

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Note: Faldet fra 1999 til 2000 skyldes bl.a. ændret grundlag for vurdering af bevillingerne fra Vækstfonden og (amts)kommunerne.

Set i det lidt længere perspektiv er de samlede offentlige midler til FoU imidlertid steget. I perioden 1993-1998 steg de offentlige bevillinger til FoU således med 34 procent, hvilket svarer til en årlig gennemsnitlig stigning på ca. 6 procent. De seneste fire år er bevillingerne imidlertid stagneret, se figur 1.1.

Den primære årsag til udviklingen i det offentlige forskningsbudget i perioden 1993-2001 kan henføres til ændringer i finanslovsbevillingerne. Således kan knap 92 procent af den samlede vækst i perioden forklare ved stigende finanslovsbevillinger. Derudover bidrager de internationale midler og Danmarks Grundforskningsfond til stigningen, mens VækstFonden og de (amts)kommunale midler er faldet, forårsaget af ændret beregningsgrundlag.

Nedenfor gennemgås de enkelte finansieringskilder. Denne publikation vil overvejende beskæftige sig med finanslovens bevillinger,

idet der ikke foreligger oplysninger på et tilstrækkeligt detaljeret niveau for budgetåret 2001 til, at der kan foretages nærmere budgetmæssige analyser af de øvrige bevillingsområder.

Finanslovens forsknings- og udviklingsbevillinger

I dette afsnit behandles hovedtrækkene i finanslovens FoU-bevillinger. Derudover gives der i kapitel 2 en nærmere belysning af finanslovs-midlernes fordeling. I kapitel 3 beskrives de enkelte ministerområders finanslovsbevillinger til forskning og udvikling.

Oplysningerne om finanslovens FoU-bevillinger er baseret på indberetninger fra de ministerier, der har fået midlerne bevilget. Disse data har karakter af budgetoplysninger, der hverken hjemler afholdelse af udgifterne eller begrænser de disponerende myndigheders bevillingsanvendelse. Derimod afspejler tallene bevillingshavers intentioner på bevillingstidspunktet og

kan anvendes til at sige noget om, hvordan finanslovsbevillingerne til FoU prioriteres.

Størsteparten af de offentlige bevillinger til forskning og udvikling er bevillinger over finansloven. Således er de budgetterede midler fra finansloven til forskning og udvikling i 2001 skønnet til 8,93 mia. kr., jf. tabel 1.2, hvor udviklingen i finanslovens bevillinger siden 1993, opgjort i 2001-priser, vises.

Finanslovens FoU-bevillinger har været stigende op gennem 90'erne, men i de seneste tre år har der været en stagnation i bevillingerne. I 1995-96 var der tale om en kraftig realvækst på op imod 10 procent p.a., mens væksten i årene 1997 og 1998 var noget mere moderat. I 1999 stagnerede finanslovsbevillingerne til FoU og i 2000 var der et beskedent fald på knap 1 procent², mens 2001-bevillingens fald i forhold til 2000 skyldes overgangen til et nyt princip for tilsagnsbudgettering. Mens den offentlige forskning således blev kraftigt udbygget i 1995-1997, er de seneste års stagnation en konsekvens af de besparelser, der er blevet pålagt det samlede

offentlige budget samtidig med, at der ikke i fornødent omfang er satset på en yderligere udbygning af det offentlige forsknings- og udviklingsindsats.

Budgetoverslagene for årene 2002-2004 udviser et fald på ca. 5 procent i hvert af årene, sådan at faldet er akkumuleret til 13,6 procent i 2004 i forhold til 2001. Denne nedgang er imidlertid ikke et korrekt udtryk for, hvor meget forskningsaktiviteterne vil falde. Faldet i budgetoverslagsårene skyldes primært, at tidsbegrænsede bevillinger til bl.a. forskningsprogrammer og nye anlæg og bygninger afsluttes, og at der endnu ikke er taget stilling til, hvilke nye programmer og byggerier der skal iværksættes, fx. er der i 2002 et fald i bevillingen til programmet vedr. netværkssamfundet på ca. 140 mio. kr. og et fald vedr. programmer til fødevare- og jordbrugsforskning på ca. 70 mio. kr. mens anlægsbudgettet falder med 250 mio. kr. fra 2001 til 2004. Det skal dog bemærkes, at der i finanslov 2002 skal nybevillinger på ca. 500 mio. kr. til for at få bevillingerne for 2002 op på samme niveau som 2001.

Tabel 1.2 Finanslovens FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr. i 2001-priser.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Drift og tilskud	6.798,5	6.889,5	7.634,2	8.332,0	8.373,6	8.826,7	8.738,5	8.535,8	8.372,8	7.921,1	7.643,5	7.406,5
Anlæg	228,2	228,5	151,0	245,7	588,5	445,1	541,2	578,0	557,6	551,1	456,0	305,4
Bruttoudgifter i alt	7.026,7	7.118,0	7.785,2	8.577,7	8.962,1	9.271,8	9.279,7	9.113,9	8.930,4	8.472,2	8.099,5	7.711,9
Indeks 100=2001	78,7	79,7	87,2	96,1	100,4	103,8	103,9	102,1	100,0	94,9	90,7	86,4
Årlig ændring, pct.	.	1,3	9,4	10,2	4,5	3,5	0,1	-1,8	-2,0	-5,1	-4,4	-4,8

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.
Anm: Tallene vedrørende årene 2002-2004 er budgetoverslag

Finanslovens bevillinger til FoU omfatter både drifts- og tilskudsbevillinger samt anlægsbevillinger. Tabel 1.2 viser, at drifts- og tilskudsbevillingerne tilsammen tegner sig for 8,37 mia. kr. mens anlægsbevillinger udgør 558 mio. kr. i 2001. Fra 2000 til 2001 er drifts- og tilskudsbevillinger faldet med 1,9 procent og anlægsbevillingerne med 3,5 procent, hvilket indebærer et samlet fald i finanslovsbevillingerne på 2,0 procent, dog ikke korrigeret for det nye princip om tilsagnsbudgettering.

Drifts- og tilskudsbevillingerne udgør i 2001 93,8 procent af finanslovens samlede FoU-bevillinger. Driftsbevillingerne dækker over udgifter til løn, vedligeholdelse og øvrige driftsudgifter forbundet med opretholdelse af forskningsaktiviteter på forskningsinstitutioner og universiteter m.v. Tilskudsbevillingerne er bevillinger, der er givet som direkte tilskud til forskningsaktiviteter. For at undgå dobbelttælling er tilskudsbevillingerne som hovedregel regnet med hos den primære bevillingshaver, men ikke hos den udførende institution. Det er gjort sådan for at

² Der er et brud i tabel 1.2s tidsserie mellem 1999 og 2000 jf. bilag D. Tallet refererer derfor til sidste års beregning på 0,8 procent.

vide, hvem der har intentionen om forskning på området. Af samme årsag er FoU-bevillingerne på finansloven opgjort uden institutionernes eksterne bevillinger (indtægtsdækket virksomhed, indtægtsgivende forskningsvirksomhed, tilskudsfinansierede aktiviteter).

Anlægsbevillingerne dækker over anlægsprojekter vedr. bygninger, laboratoriefaciliteter o. lign., der knytter sig til forskningsaktiviteterne. Anlægsbevillingerne har et noget mindre jævnt udviklingsforløb end drifts- og tilskudsbevillingerne, hvilket skyldes, at anlægsprojekter i sagens natur er tidsbegrænsede. Derfor vil anlægsmidlerne ofte bevilges for en kortere periode. De medregnes derfor ikke i visse af tidsserierne i kapitel 2.

Midler fra internationalt forskningssamarbejde

Under overskriften internationalt forsknings-samarbejde hører EUs rammeprogrammer samt Nordisk Ministerråds bevillinger til forskningsrelaterede formål.

Midler fra EU's rammeprogrammer for forskning og teknologisk udvikling udgør langt størstedelen af midlerne fra offentligt internationalt forskningssamarbejde. Der skønnes kanaliseret ca. 657 mio. kr. til dansk forskning i 2001, hvilket udgør en stigning på godt 6 procent i forhold til 2000, jf. tabel 1.3.

Tabel 1.3 Midler fra internationalt forskningssamarbejde 1993-2004, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Mio. kr.												
EUs rammeprogrammer	531,8	562,2	570,0	591,4	651,9	639,3	608,4	619,2	657,1	684,5	...	...
Nordisk ministerråd	58,3	55,8	59,6	63,0	55,1	47,0	45,1	63,1	61,4	62,4	63,6	64,8
I alt	590,0	618,1	629,5	654,4	706,9	686,3	653,5	682,3	718,5	746,9	.	.
Årlig ændring, pct.												
EUs rammeprogrammer	-7,4	5,7	1,4	3,8	10,2	-1,9	-4,8	1,8	6,1	4,2	...	...
Nordisk ministerråd	-15,0	-4,2	6,7	5,8	-12,6	-14,6	-4,1	39,9	-2,7	1,6	1,9	1,9
I alt	-8,2	4,8	1,9	3,9	8,0	-2,9	-4,8	4,4	5,3	4,0	.	.

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Udgangspunktet for skønnet over EU-midlerne til forskning og udvikling er EU's forskningsbudget, hvor tidligere undersøgelser viser, at danske ansøgere modtager omkring 3 procent af de frie midler, se bilag D. Til sammenligning bidrager Danmark med cirka 2 procent af EU's samlede budget.

I perioden frem til 1997 har der været jævnt stigende forskningsbevillinger i EU, men denne udvikling er vendt til et mindre fald og stagnation i de sidste par år. I år stiger bevillingerne igen, nemlig med godt 6 procent, pga. øgede EU-bevillinger til forskning og udvikling. Væksten forventes at fortsætte i 2002.

Skønnet over Danmarks andel af Nordisk Ministerråds bevillinger til forsknings- og teknologi-relaterede formål blev kraftigt opjusteret sidste år. I år og frem til 2004 forventes der et næsten

uændret niveau. Nordisk Ministerråds forskningsbevillinger er i 2001 budgetteret til cirka 255 mio. kr. stigende til 270 mio. kr. i 2004.

Denne bevilling er fordelt på fire kategorier:

- Nordisk Industrifond.
- Nordisk Forskeruddannelsesakademi (NorFa).
- Diverse forsknings- og udredningsinstitutioner under Nordisk Ministerråd.
- Tidsbegrænsede programmer.

Nordisk Industrifond støtter fællesnordiske forskningsprojekter og programmer inden for teknisk videnskab og industriel udvikling med det formål at bidrage til at frembringe internationalt konkurrencedygtige produkter, processer og serviceydelser. Desuden er der under Nordisk Ministerråd cirka 20 forsknings- og udredningsinstitutioner, som har varierende omfang af forskningsaktiviteter og er meget uensartede i formål, struktur og opbygning.

Det skønnes at Danmark vil deltage i aktiviteter for omkring 62 mio. kr. i 2001.

Set over hele perioden har forskningsbevillingerne fra Nordisk Ministerråd været ret konstante, bortset fra et dyk i 1997-99. Denne udvikling afspejler, at der indtil videre er fundet et niveau for det nordiske forskningssamarbejde, der passer med de øvrige internationale aktiviteter, primært i EU-regi.

Midler fra amter og kommuner

De kommunale og amtskommunale FoU-bevillinger er i 1995-2000 blevet skønnet på baggrund af forskningsstatistikens oplysninger fra 1995 (Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor, 1995 og Erhvervslivets forsk-

ning og udviklingsarbejde, 1995) samt den Kommunale Budgetoversigt. Dette har medført en overvurdering af omfanget - se bilag D - som det nu vha. forskningsstatistikkerne for 1999 har været muligt at rette op på, dog kun for år 2000 og fremefter, se tabel 1.4. Niveauet for år 2000 vurderes nu til at være på ca. 400 mio. kr.

Den absolut væsentligste andel - ca. 90 procent - af de amtskommunale FoU-bevillinger vedrører aktiviteter i tilknytning til sundhedssektoren, dels på hospitaler og dels på særlige institutioner som DSI - Institut for Sundhedsvæsen. Endvidere omfatter en del af bevillingerne Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF). Endelig finansieres FoU-aktiviteter i forbindelse med lokal museumsvirksomhed o.lign.

Tabel 1.4 FoU-bevillinger i amter og kommuner 1993-2001, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Mio. kr.	526,3	548,7	735,7	759,7	774,1	803,2	822,9	396,2	407,4
Årlig ændring, pct.	3,9	4,2	34,1	3,3	1,9	3,7	2,5	..*	2,8

Note: Se beregningen i bilag D's afsnit om bevillinger uden for finansloven

* Den årlige ændring i procent er ikke angivet pga. korrektioner i beregningsgrundlaget, se bilag D.

I 2001 skønnes de (amts)kommunale forskningsbevillinger til ca. 410 mio. kr. Skønnet er baseret på den generelle udgiftsvækst i den kommunale

sektor, jf. Kommunal Budgetoversigt, december 2000.

Danmarks Grundforskningsfond og VækstFonden

Tabel 1.5 FoU-bevillinger i Danmarks Grundforskningsfond og VækstFonden 1993-2004, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Mio. kr.												
Danmarks Grundforskningsfond	23,0	167,5	179,0	200,3	222,8	268,4	256,6	271,4	250,0	290,0	270,0	190,0
Vækstfonden	131,1	98,1	124,0	145,5	104,3	93,2	184,6	122,1	69,0	69,0	69,0	69,0
I alt	154,1	265,6	303,0	345,8	327,1	361,5	441,2	393,5	319,0	359,0	339,0	259,0
Årlig ændring, pct.												
Danmarks Grundforskningsfond	.	..	6,9	11,9	11,2	20,4	-4,4	5,8	-7,9	16,0	-6,9	-29,6
Vækstfonden	.	-25,2	26,4	17,4	-28,4	-10,7	98,1	-33,9	-43,5	0,0	0,0	0,0
I alt	.	72,4	14,1	14,1	-5,4	10,5	22,0	-10,8	-18,9	12,5	-5,6	-23,6

Note: Se beregningen i bilag D's afsnit om bevillinger uden for finansloven

Danmarks Grundforskningsfond blev etableret i oktober 1991 med det formål at støtte Danmarks forskningsmæssige udviklingsevne på højt internationalt niveau gennem større, længerevarende satsninger. Fonden har gjort dette gennem oprettelse af en række forskningscentre inden for både nye og eksisterende grundforskningsmiljøer. Fonden har en grundkapital på 2,1 mia. kr. og forventer at uddele ca. 250 mio. kr. i 2001.

I 1998 blev der givet tilsagn om fortsættelse af 16 ud af de oprindelige 23 centre for yderligere en femårs periode. Kort forinden var 9 nye centre blevet igangsat for en femårs periode, således at der ved indgangen til 2001 var 25 centre i gang. I løbet af 2001 og begyndelsen af 2002 forventes yderligere et antal centre igangsat, og fondens uddelinger forventes i 2002 at blive 290 mio. kr. og i 2003 270 mio. kr. I 2004, hvor en række centerbevillinger vil være udløbet, forventes uddelingen at være faldet til 190 mio. kr.

Det gældende lovgrundlag tillader uddelinger, der overstiger realforrentningen af fondens grundkapital. Derved vil fondens grundkapital gradvist blive reduceret frem til 1. juli 2006. Medmindre fonden tilføres ny kapital, vil bidraget til det offentlige forskningsbudget således blive kraftigt reduceret fra 2004.

VækstFonden blev etableret i 1992 efter ønske fra blandt andet erhvervslivet og dets organisationer. Fonden har en grundkapital på cirka 2 mia. kr. og kan yde risikovillig finansiering til især små og mellemstore virksomheders udviklingsaktiviteter og eksportmarkedsprojekter.

Fonden forventer at finansiere projekter i størrelsesordenen 200 mio. kr. i hvert af årene 2001-2004. VækstFondens udbetalinger sker i form af lån. Fra i år indgår kun de forventede tab i det offentlige forskningsbudget, men ændringen er ført tilbage til 1993, så tallene i tabel 1.5 er sammenlignelige. Det ses, at der har været betydelige udsving i tabene gennem årene, både forårsaget af lånebeløbenes størrelse og graden af tab. De realiserede tab for de kommende år kan derfor let afvige fra de skønnede 69 mio. kr.

Offentlige forskningsmidler i Danmark og andre EU-lande

I *Offentligt forskningsbudget 2000* blev der foretaget en sammenligning af de offentlige forskningsmidlers andel af BNP i Danmark med en række EU-lande i årene 1992 til 1998. Analysen baserede sig på Eurostat-publikationen *Research and Development, Annual Statistics 1999*, men da 2000-udgaven af denne statistik ikke er udkommet ved redaktionens slutning, gentages sidste års analyse.

Tabel 1.6 og figur 1.2 illustrerer de offentlige forskningsmidlers andel af BNP i Danmark og en række EU-lande. Væksten i de offentlige forskningsbevillinger i 90'erne har betydet, at Danmark har nærmet sig EU-gennemsnittet med hensyn til omfanget af de offentlige forskningsmidler i procent af bruttonationalprodukt - og det til trods for, at der har været en relativ kraftig vækst i BNP i den samme periode. Det er dog tvivlsomt, om Danmark stadig er tæt på EU-gennemsnittet efter de sidste tre års stagnation i de offentlige forskningsbevillinger.

Tabel 1.6 Offentlige forskningsmidler i Danmark og i udvalgte EU-lande i pct. af BNP 1992-1998

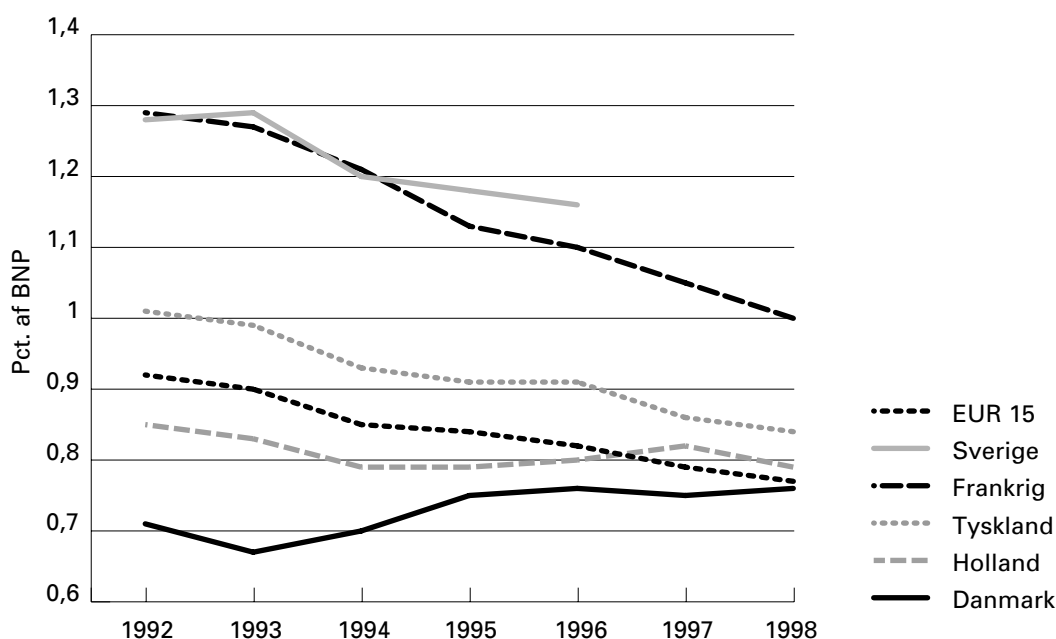
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
EUR15	0,92	0,90	0,85	0,84	0,82	0,79	0,77
Danmark	0,71	0,67	0,70	0,75	0,76	0,75	0,76
Finland	1,05	1,09	1,03	1,01	0,97	1,13	1,12
Frankrig	1,29	1,27	1,21	1,13	1,10	1,05	1,00
Holland	0,85	0,83	0,79	0,79	0,80	0,82	0,79
Italien	0,80	0,69	0,63	0,62	0,59	0,62	0,59
Storbritannien	0,84	0,86	0,78	0,79	0,78	0,75	0,72
Sverige	1,28	1,29	1,20	1,18	1,16	-	0,84
Tyskland	1,01	0,99	0,93	0,91	0,91	0,86	0,84

Kilde: *Research and Development - Annual Statistics 1999 (Eurostat)*, tabel 1, side 57 og tabel 41 side 167.

Figur 1.2 illustrerer udviklingen grafisk. Det ses, at Danmark har haft et vist efterslæb sammenlignet med EU-gennemsnittet helt frem til 1998, hvor de danske forskningsbevillinger er nogenlunde på niveau med de øvrige EU-landes. Hvor væksten i forskningsbevillingernes andel af BNP ikke har været nævneværdig i Danmark, har der været tale om en markant reduktion i visse af de

øvrige EU-lande, som har trukket det samlede EU-gennemsnit nedad. Der er imidlertid stadig en række EU-lande, som anvender en markant større andel af BNP på offentlig forskning. Finland og Frankrig kanaliserer begge mindst 1 procent af deres BNP til offentlig forskning, mens Danmark kun anvender 0,76 procent.

Figur 1.2 Offentlige forskningsbevillinger i udvalgte EU-lande i pct. af BNP 1992-1998

Kilde: Research and Development - Annual Statistics 1999 (Eurostat), tabel 1, side 57 og tabel 41 side 167.

En væsentlig årsag til de høje offentlige forskningsbevillinger i en række af de lande vi sammenligner Danmark med, er FoU-aktiviteter i tilknytning til forsvaret. I tabel 1.7 er tallene korri-

geret for forsvarets FoU-bevillinger ved at tage et simpelt gennemsnit af forholdet mellem det totale forskningsbudget og de civile offentlige FoU-bevillinger i perioden 1992 til 1998.

Tabel 1.7 Civile offentlige forskningsmidler i Danmark og udvalgte EU-lande i pct. af BNP 1992-1998

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
EUR15	0,74	0,73	0,69	0,70	0,68	0,66	0,65
Danmark	0,71	0,67	0,70	0,75	0,76	0,74	0,76
Finland	1,03	1,07	1,01	0,99	0,95	1,11	1,10
Frankrig	0,83	0,85	0,81	0,79	0,77	0,76	0,75
Holland	0,82	0,80	0,76	0,76	0,77	0,80	0,77
Italien	0,74	0,63	0,57	0,56	0,57	0,59	0,57
Storbritannien	0,50	0,49	0,48	0,51	0,49	0,45	0,43
Sverige	0,97	0,99	0,97	0,93	0,92	-	0,78
Tyskland	0,91	0,91	0,85	0,83	0,82	0,78	0,76

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Research and Development - Annual Statistics 1999 (Eurostat), tabel 1, 2 og 41

I denne opgørelse af civile offentlige forskningsbevillinger klarer Danmark sig væsentligt bedre i konkurrencen med de øvrige EU-lande. Mens Danmarks civile offentlige FoU-bevillinger fortsat udgør 0,76 procent af BNP, falder EU-gennemsnittet til 0,65 procent af BNP. I Storbritannien udgør forsvarsrelaterede FoU-bevillinger 0,29 procent, mens andelen i Frankrig er 0,25 procent, dog med en faldende tendens. Opgørelsen over de civile offentlige FoU-bevillinger viser, at det kun er Finland, Sverige og Holland, som anvender en større del af BNP på offentlig forskning end i Danmark i 1998.

Sammenfatning

Det samlede offentlige forsknings- og udviklingsbudget skønnes at udgøre ca. 10,4 milliarder kroner i 2001 mod 10,6 milliarder kroner i år 2000, hvilket giver et fald i FoU-bevillingerne på ca. 2 procent. Faldet i det offentlige forskningsbudget kan hovedsageligt henføres til reducerede FoU-bevillinger på Finansloven, der kan forklares ved det nye princip for budgettering af tilsagn. Desuden falder bevillingerne fra de to fonde. De samlede offentlige midler til FoU er i perioden fra 1993 til 1998 steget med ca. 34 procent, men derefter stagneret frem til 2001.

Finanslovsbevillingerne er på 8,9 mia. kr. og udgør 86 procent af det samlede offentlige forskningsbudget. Når der tages hensyn til det nye princip for budgettering af tilsagn er bevillingerne stagneret i forhold til år 2000. Danmarks Grundforskningsfond og især VækstFonden har en nedgang i de forventede bevillinger og tab på hhv. 20 og 50 mio. kr., mens de internationale forskningsmidler stiger godt 5 procent til ca. 720 mio. kr. og de (amts)kommunale små 3 procent til ca. 410 mio. kr.

Danmark anvendte i 1998 0,76 procent af BNP på offentlig forskning. Det svarer til EU-gennemsnittet, men holdes forsvarsrelaterede FoU-bevillinger udenfor er Danmark over EU-gennemsnittet og kun Finland ligger klart højere. Efter tre års stagnation i de danske offentlige FoU-bevillinger er vores position dog nok blevet svækket.

2. De offentlige forskningsmidlers fordeling

I det følgende belyses udviklingen i FoU-bevillingerne på finansloven i perioden 1993 til 2001 samt FoU-bevillingernes fordeling på en række variable, nemlig ministerområde, hovedsektor, forskningsformål, basis- og programmidler samt bevillingsart. Der vil endvidere blive foretaget en sammenligning af forskningsmidlernes fordeling på formål i Danmark og en række EU-lande.

FoU-bevillingernes fordeling på ministerområder

14 ministerier er i 2001 blevet bedt om at oplyse deres bevillinger til forskning og udvikling. De øvrige ministerier vurderes at have ingen eller så lidt forskning, at det kan udelades. Af tabel 2.1 fremgår det, hvorledes FoU-bevillingerne er fordelt mellem de 14 ministerier i perioden 1993 til 2001, sorteret efter bevillingens størrelse i

2001. Tabellen er konstrueret således, at hvert ministeriums sammensætning af forskningsinstitutioner, forskningspuljer med videre på finansloven for 2001 udgør sammensætningen af det pågældende ministeriums FoU-bevilling i alle årene tilbage til 1993. På denne måde har ressortændringer ingen indflydelse på det enkelte ministeriums FoU-bevilling. Ændringer i størrelsen af FoU-bevillingerne mellem ministerierne skyldes alene nye eller opprioriterede forskningsaktiviteter samt afvikling eller nedskæring af forskningsaktiviteter.

Mellem 2000 og 2001 slår den store ressortændring mellem Undervisningsministeriet og IT- og Forskningsministeriet vedr. universiteterne kraftigt igennem, således at tallene i sidste års rapport, Offentlig forskningsbudget 2000, ikke er sammenlignelige med dette års tal for disse to ministeriers vedkommende.

Tabel 2.1 Finanslovens bevillinger til FoU fordelt på ministerområder 1993-2001, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Ændring i pct. 2000-01
§ 20 Undervisningsministeriet	2.635,7	2.712,4	2.940,2	3.317,6	3.824,4	3.918,9	3.838,0	3.867,4	3.896,0	0,7
§ 19 IT- og Forskningsministeriet	1.861,7	1.564,5	1.734,0	2.057,2	2.019,6	1.967,1	2.045,3	1.831,4	1.735,6	-5,2
§ 24 Fødevareministeriet	611,1	725,3	721,1	766,2	879,5	889,0	914,8	942,0	738,0	-21,7
§ 26 Erhvervsministeriet	356,3	447,9	527,1	557,3	460,3	529,6	522,6	450,7	622,6	38,1
§ 23 Miljø- og Energiministeriet	391,6	354,7	434,2	461,5	477,3	482,1	487,4	445,7	438,8	-1,5
§ 21 Kulturministeriet	415,3	415,6	396,2	414,8	431,4	473,3	454,2	458,1	439,0	-4,2
§ 6 Udenrigsministeriet	145,0	175,1	205,8	206,5	275,4	254,2	241,8	291,0	280,8	-3,5
§ 17 Arbejdsministeriet	54,5	153,1	240,4	373,1	188,1	280,0	282,1	316,0	231,8	-26,6
§ 14 By- og Boligministeriet	84,0	86,1	85,7	95,0	90,7	85,4	105,7	139,0	163,0	17,2
§ 28 Trafikministeriet	129,0	128,2	127,9	106,9	93,1	88,1	91,0	98,1	125,7	28,2
§ 16 Sundhedsministeriet	230,6	231,3	241,6	88,5	89,5	153,5	141,5	109,1	104,2	-4,5
§ 15 Socialministeriet	40,3	47,9	53,4	53,1	58,1	74,1	79,9	95,0	89,2	-6,1
§ 12 Forsvarsministeriet	43,1	46,6	48,4	48,8	50,9	51,9	52,4	51,7	47,7	-7,8
§ 8 Økonomiministeriet	28,6	29,3	29,2	31,4	23,7	24,7	22,8	18,7	18,0	-3,7
I alt	7.026,7	7.118,0	7.785,2	8.577,7	8.962,1	9.271,8	9.279,7	9.113,9	8.930,4	-2,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Udviklingen i bevillingerne til forskning og udvikling er kun for få ministeriers vedkommende stabil fra 2000 til 2001. Der er således tale om betydelige omprioriteringer mellem ministerierne, uanset at det samlede niveau kun har ændret sig beskedent. Det er Erhvervs-, Trafik- og By- og Boligministeriet, der har fået en stor procentuel stigning i deres forskningsbevillinger (38, 28 og 17 procent), mens især Arbejds- og Fødevareministeriet, har fået nedskåret forskningsbevillingerne (27 og 22 procent). En række af de øvrige ministerier har moderate fald. Der er meget forskellige årsager til disse store udsving, så derfor gennemgås hvert ministerium nedenfor.

FoU-bevillingerne i **Undervisningsministeriet** er i 2001 steget en anelse. Der er afsat ca. 50 mio. kr. mere i tilskudspuljerne til forsøgs- og udviklingsarbejde vedr. de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, ligesom folkeskolen har fået tilført yderligere 20 mio. kr. og temaet er ændret til IT, medier og folkeskolen, se bilag B. Dette modsvares delvist af et beskedent fald på universitetsområdet.

Ved **IT- og Forskningsministeriets** oprettelse i 1993 blev der overført en række forskningsprogrammer og forskningsinstitutioner fra Undervisningsministeriet samt Forskningscenter RISØ fra Energiministeriet, mens universiteternes forskningsbevillinger har været overført til ministeriet i perioden 1998-2000 og derfor ikke medregnet i dette års budget. Fra 2000 til 2001 er der et fald på ca. 100 mio. kr. i bevillingerne. Mere end det dobbelte, godt 200 mio. kr. skønnes at skyldes det nye princip for tilsagnsbudgettering for forskningsrådenes vedkommende. Omvendt er der en stigning i Statens Forskningsprogrammer på ca. 65 mio. kr., (med en ukendt effekt af det nye princip for tilsagnsbudgettering) samt en merbevilling til Netværks-samfundet på ca. 120 mio. kr. Danmarks deltagelse i Den Europæiske Rumorganisation (ESA) er fastholdt i forskningsbudgettet for 2001, selv om det er faldet bort i finansloven pga. det nye princip for tilsagnsbudgettering.

Fødevareministeriets FoU-bevillinger er faldet med 22 procent fra 2000 til 2001, svarende til ca. 200 mio. kr. En del af faldet skyldes det nye

princip for tilsagnsbudgettering, der bl.a. påvirker Innovation, forskning og udvikling i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren med skønsmæssigt 140 mio. kr. Samtidig medregnes Økologiske udviklingstilskud i ovenstående konto, mens det sidste år udgjorde en selvstændig konto på ca. 100 mio. kr. Omvendt er der en stigning i tilskuddene til Fødevare- og jordbrugsforskning på ca. 60 mio. kr. mens Fødevaredirektoratet, der er defineret som en sektorforskningsinstitution, men ikke havde nogen indberetning sidste år, har indberettet et forskningsbudget for 2001 på godt 30 mio. kr. Fødevareministeriet har samtidig det største fald fra 2001 til budgetoverslagsåret 2002, nemlig godt 18 procent, bl.a. fordi så mange af midlerne i ministeriet kommer fra tilskudspuljer.

FoU-bevillingerne i **Erhvervsministeriet** er steget med hele 38 procent, svarende til 170 mio. kr. Der er store stigninger vedr. den forskningsmæssige del af støtten til innovationsmiljøer (55 mio. kr.) og de Godkendte Tekniske Serviceinstitutter (ca. 65 mio. kr.) samt til center- og udviklingskontrakter (godt 90 mio. kr.). Omvendt er bevillingen til Eureka faldet med ca. 35 mio. kr.

I år 2001 stagnerer FoU-bevillingerne til **Miljø- og Energiministeriet**. Der er kun få større udsving, såsom lidt øgede bevillinger til Danmarks Miljøundersøgelser, mens Miljøbistand til udviklingslande og Arktis vedr. spildevand er udgået.

Kulturministeriets samlede forskningsbudget er faldet med 20 mio. kr., svarende til godt 4 procent. Det skyldes primært, at Nationalmuseet har indberettet en lavere forskningsprocent af deres bevilling end i tidligere år.

I **Udenrigsministeriet** er der et beskedent fald fra 2000 til 2001 på ca. 10 mio. kr. Oprindelig steg FoU-bevillingen i 1997 grundet omallokeringen af det samlede multilaterale bistandsbudget, mens der i 1999 skete et 5 procents fald i den internationale ulandsforskning pga. en justering af BNI-skønnet, som denne forskning er en funktion af. Efter den store stigning sidste år med Projekter i Danmark, som ikke var medtaget i tallene for år 1998 og 1999, er der ikke større udsving fra 2000 til 2001.

Arbejdsministeriets bevillinger til FoU har været udsat for meget kraftige udsving. Først var der en voldsom ekspansion fra 1993 til 1996, bl.a. fordi en stigende del af Arbejdsmarkedsrådernes aktivitetspulje blev brugt til især udviklingsaktiviteter. Denne andel blev imidlertid formindsket væsentligt i 1997. Fra 1998 er Arbejdsministeriets FoU-bevillinger igen steget, bl.a. som følge af en forøgelse af midlerne til aktiv arbejdsmarkedspolitik og oprettelse af nye tilskudspuljer i forbindelse med forskning og forsøg på arbejdsmarkedsområdet, herunder sundhedsfremmende arbejdsmiljøinitiativer. I år er der så bremsat op igen og bevillingerne er faldet med knap 27 procent, nemlig 84 mio. kr. Der er nedskæringer på arbejdsmarkedsrådernes aktivitetspulje, arbejdsmiljøforskning, arbejdstilsynet og specialpuljer vedr. ensidigt, gentaget arbejde og tunge personløft. Det kommende år, 2002, fremviser et fald på godt 15 procent i budgetoverslaget, bl.a. fordi så mange af ministeriets midler er tilskudspuljer.

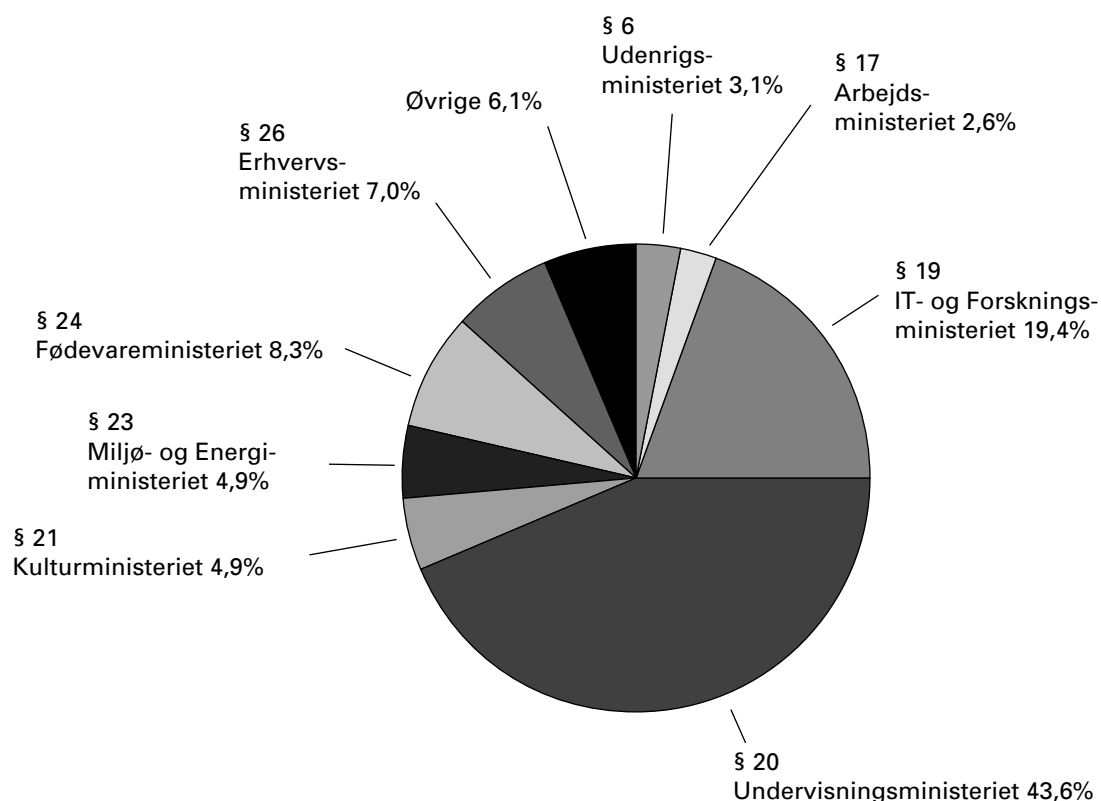
By- og Boligministeriets FoU-bevillinger stiger for fjerde år i træk, i år med godt 17 procent eller 24 mio. kr. Årsagen er nye initiativer, som skal styrke livs- og funktionsvilkårene i lokalområderne. Initiativet er en følge af ønsket om øget fokus på byer, bymæssige problemer og byudvikling. I år giver det sig bl.a. udslag i en merbevilling til Statens Byggeforskningsinstitut på ca. 17 mio. kr.

Trafikministeriets bevillinger er steget med hele 28 procent fra 2000 til 2001, svarende til knap 28 mio. kr. Denne stigning skyldes dels oprettelsen af det nye sektorforskningsinstitut Danmarks TransportForskning og dels øget forskning og udvikling hos Banestyrelsen. Budgetoverslaget for 2002 udviser dog et fald på 10 procent.

Sundhedsministeriet har igennem 90'erne haft store fluktuationer i forskningsbevillingerne, først i 1996 ved overflytningen af Rigshospitalet til Hovedstadens Sygehusfællesskab, så i 1998 pga. ændret kontering af Sundhedsministeriets analyse- og udredningsvirksomhed og sidst i 2000 med fald i Udvikling og analyser vedrørende forebyggende og behandlende dele af sundhedssektoren samt i bevillingerne til Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering og Statens Serum Institut. I år er der kun et beskedent fald på 5 mio. kr.

Socialministeriet og **Forsvarsministeriet** har efter en mangeårig stille vækst haft et fald på hhv. ca. 6 mio. kr. og 4 mio. kr. i år, mens **Økonomiministeriet** har status quo efter sidste års fald i FoU-bevillingerne til Danmarks Statistik. Socialministeriet står til et yderligere fald på 10 procent i henhold til budgetoverslaget for 2002.

Figur 2.1 Finanslovens FoU-bevillinger fordelt på ministerområder 2001

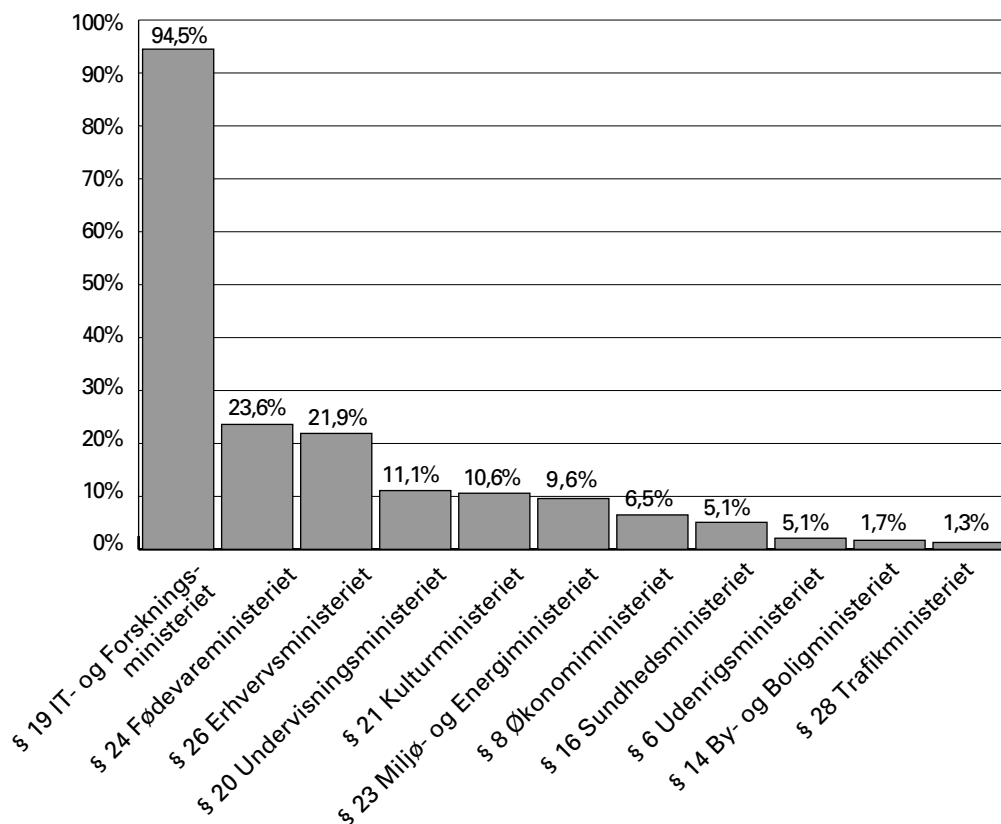
Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Figur 2.1 illustrerer, hvorledes Finanslovens samlede FoU-bevillinger fordeles mellem de 14 ministerier, idet dog de 6 mindst forskningstunge ministerier er slået sammen til Øvrige. Efter sidste års flytning af universitetsområdet til Undervisningsministeriet udgår ca. 44 procent af alle forskningsbevillingerne i Staten fra dette ministerium, nemlig 3,9 mia. kr. IT- og Forskningsministeriet er nu henvist til en andenplads med godt 19 procent af midlerne, svarende til 1,74 mia. kr.

Efter disse to store ministerier er der langt ned til de næste: Fødevare-, Erhvervs-, Kultur- og Miljø- og Energiministeriet, som har en andel af forskningsbevillingerne på 8-5 procent. Udenrigs- og Arbejdsministeriet er nede på 3 procent, mens de resterende 6 ministerier må deles om de sidste 6 procent.

En anden synsvinkel er at se, hvor meget hvert ministeriums FoU-bevilling udgør af ministeriets samlede udgiftsbevilling. Dette er illustreret i figur 2.2 for de mest forskningstunge ministerier.

Figur 2.2 FoU-bevillingernes andel af de mest forskningstunge ministeriers samlede bruttoudgifter i 2001

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

IT- og Forskningsministeriet er klart det mest forskningstunge ministerium. FoU-bevillingerne udgør knap 95 procent af ministeriets samlede udgiftsbevilling. I Fødevare- og Erhvervsministeriet går 22-24 procent af udgiftsbevillingerne til forskning, mens Undervisnings-, Kultur- og Miljø- og Energiministeriet ligger omkring 10 procent. For Økonomi- og Sundhedsministeriet er der stadig tale om en mærkbar andel på 5-6 procent, mens andelen for de resterende ministerier er fra 2 procent til langt under 1 procent.

En mere fyldestgørende beskrivelse af de enkelte ministeriers FoU-bevillinger fremgår af kapitel 3.

FoU-bevillingernes fordeling på modtagers hovedsektor

Tabel 2.2 viser finanslovens FoU-bevillinger opdelt på hovedsektorer, som i denne statistik omfatter en række institutionstyper og en række

tilskudspuljer. Der er fire institutionstyper, nemlig

- Sektorforskningsinstitutioner
- Universiteter m.v.
- Forskningsråd
- Andre forskningsinstitutioner.

De sidstnævnte omfatter forskningsudførende institutioner, som hverken er under sektorforskningsloven eller universitetsloven og som ikke har undervisningsforpligtelser. Kategorien omfatter bl.a. en række sektorforskningslignende institutioner, arkiver, museer med videre. Tilskudspuljerne er delt op i Andre større tilskudspuljer og Andet og de omfatter en række tilskudsbevillinger på finansloven, som udbetales udenom regeringens centrale forskningsrådgivende system (forskningsrådene).

Endelig kaldes den sidste "sektor" for Internationale aktiviteter. Den dækker over bevillinger med relation til udlandet, og det er både institu-

tioner og tilskud, herunder Danmarks bidrag til internationale forskningssamarbejder.

Der er i år gennemført en særlig indsats for, at sektorernes indhold svarer til deres overskrift. Der er således overført 6 sektorforskningsinstitutioner til sektorforskningen, men endnu to mangler i forhold til SEDIRK's medlemsliste³.

Tilsvarende er der overført 8 institutioner til Andre forskningsinstitutioner og et par puljer ført ud af sektoren. Endelig er det tilsikret, at de ikke indgår tilskudspuljer under grænsen på 25 mio. kr. i sektoren Andre større tilskudspuljer, men at de placeres i Andet. En nærmere definition af hovedsektorerne og ændringerne fremgår af bilag D.

Tabel 2.2 Finanslovens FoU-bevillinger fordelt på hovedsektorer, 1993-2001, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Ændring i pct. 2000-01
Sektorforskningsinstitutioner	1.239,8	1.018,4	1.029,6	1.208,0	1.142,0	1.135,5	1.200,2	1.157,3	1.226,4	6,0
Universiteter m.v.	2.730,0	2.678,9	2.816,2	3.169,4	3.591,9	3.709,1	3.751,4	3.713,1	3.668,6	-1,2
Andre forskningsinstitutioner	438,4	396,1	382,2	405,1	433,0	459,5	424,0	506,2	475,5	-6,1
Forskningsrådene	786,3	835,5	1.033,4	1.278,5	1.191,6	1.149,2	1.150,0	917,6	733,3	-20,1
Andre større tilskudspuljer	1.032,2	1.391,9	1.674,2	1.746,9	1.497,4	1.688,0	1.603,6	1.734,4	1.812,5	4,5
Internationale aktiviteter	435,4	466,4	478,6	468,6	711,2	655,7	626,1	694,1	634,5	-8,6
Andet	364,7	330,8	371,1	301,2	394,9	474,9	524,5	391,2	379,6	-3,0
I alt	7.026,7	7.118,0	7.785,2	8.577,7	8.962,1	9.271,8	9.279,7	9.113,9	8.930,4	-2,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

FoU-bevillingerne til **Sektorforskningsinstitutioner** er den tredjestørste blandt hovedsektorerne og udgør knap 14 procent af de samlede FoU-bevillinger på finansloven. Sektorforskningsinstitutionerne er hovedsagelig knyttet til IT- og Forskningsministeriet, Fødevareministeriet samt Miljø- og Energiministeriet med ca. 25 procent til hver. Sektorforskningsinstitutionernes FoU-bevillinger har siden 1993 været stagnerende. Dette års stigning på 6 procent skyldes primært, at 6 nye institutioner er medtaget samt at Danmarks Miljøundersøgelser, Statens Byggeforskningsinstitut og Forskningscenter Risø har fået forøgede bevillinger; Risø i form af en anlægsbevilling.

Universiteter m.v. omfatter universitetslovsinstitutioner, andre højere læreanstalter og ph.d.-bevillinger. De tegner sig for den største del af finanslovsbevillingerne, nemlig godt 41 procent, se figur 2.3. Langt den største del af FoU-bevillingerne til Universiteter m.v. stammer fra Undervisningsministeriet, nemlig 95 procent. De resterende 5 procent af FoU-bevillingerne kommer fra IT- og Forskningsministeriet (3 procent) og Kultur-

ministeriet (2 procent). Efter en voldsom vækst i 1996-98 var bevillingerne på samme niveau i 1998-2000. I 2001 er der tale om et lille fald.

Andre forskningsinstitutioner er blevet suppleret med 8 nye institutioner, også gældende for 2000, hvilket er årsagen til stigningen fra 1999 til 2000. Faldet fra 2000 til 2001 på ca. 30 mio. kr. skyldes lavere indberetning fra Nationalmuseet (lavere forskningsandel) og flytningen af et par puljer til Andet, bl.a. Støtte til Arktisk Forskning. Sektoren udgør godt 5 procent af hele FoU-bevillingen og er domineret af Kulturministeriet med ca. 380 mio. kr., svarende til ca. 80 procent af hele sektoren.

Forskningsrådene allokere godt 8 procent af finanslovens FoU-midler. Efter stigende bevillinger frem til 1996 indtraf der en stagnation, der blev afløst af et fald i år 2000. Dette års markante fald ser ud til primært at skyldes det nye princip for tilsagnsbudgettering - dog modregnet med en vis stigning i bevillingerne til Statens Forskningsprogrammer.

³ Sektorforskningens Direktørkollegium.

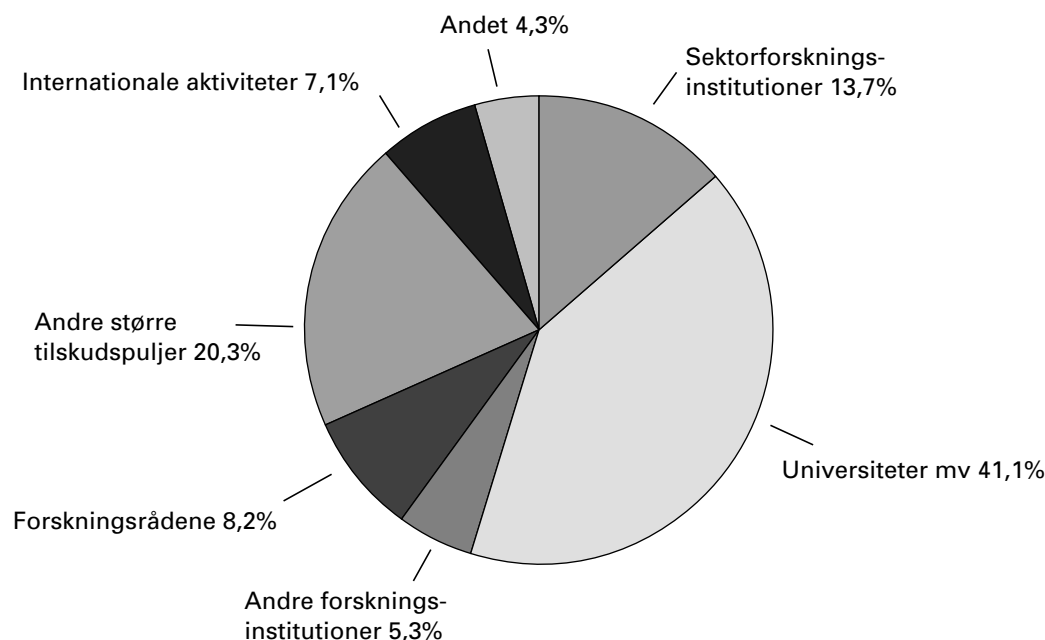
Andre større tilskudspuljer indeholder tilskud, der overstiger 25 mio. kr. Tilskuddene er steget støt og roligt siden 1993 med et enkelt tilbage-slag i 1997. Fra 2000 til 2001 er stigningen på ca. 80 mio. kr. og sektoren udgør nu godt 20 procent af de samlede FoU-bevillinger på finansloven og er dermed den næststørste sektor. Stigningen på de 80 mio. kr. er sat sammen af en lang række store og små stigninger og fald, se de største i bilag D. Erhvervsministeriet tegner sig for en tredjedel af tilskudspuljerne, mens Fødevarer- og Undervisningsministeriet med ca. 21 og 18 procent også tager deres del af tilskuddene. Også for IT- og Forskningsministeriet (9 procent) samt Arbejds- og Miljø- og Energi-ministeriet udgør tilskudspuljer et vist omfang. Andre større tilskudspuljer består bl.a. af bevil-linger til centerkontrakter, teknologiske informa-tionscentre og øvrige bevillinger i tilknytning til GTS-systemet. Kategorien omfatter endvidere en række forsknings- og produktudviklingsakti-viteter inden for fødevarerområdet samt FoU-aktiviteter i tilknytning til Netværkssamfundet og skolesystemet. Budgetoverslaget for 2002

udviser et fald på 335 mio. kr., svarende til godt 18 procent, hvilket naturligvis skyldes midlernes karakter.

I 2001 går godt 7 procent af FoU-bevillingerne til **Internationale aktiviteter**, som dels består i Udenrigsministeriets FoU-aktiviteter vedrørende bilateral og multilateral udviklingsbistand og dels Danmarks bidrag til en række interna-tionale forskningssamarbejder placeret under IT- og Forskningsministeriets område, herunder de Europæiske rumforskningsorganisationer ESA og ESO. Der er et fald på ca. 60 mio. kr. i forhold til 2000. Det skyldes bl.a. en kraftig reduktion i bevillingen til Eureka.

Andet-sektoren indeholder mindre tilskudspul-jer under 25 mio. kr. På grund af den oven-nævnte omlægning kan 1999 ikke sammenlig-nes med 2000. Der er et beskedent fald fra 2000 til 2001, der ikke har nogen entydig forklaring. Budgetoverslaget for 2002 viser en reduktion på ca. 10 procent, men det skyldes bl.a. midlernes karakter.

Figur 2.3 Finanslovens FoU-bevillinger i 2001 fordelt på hovedsektorer, procent

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

FoU-bevillingernes fordeling på forskningsformål

Tabel 2.3 viser finanslovens bevillinger fordelt på 16 forskellige forskningsformål. Denne opdeling følger de såkaldte NORFORSK-kategorier vedtaget i Nordisk Råds regi. Kategorierne 1-13 samt 15-16 omfatter typisk anvendt forskning og udviklingsarbejde, mens kategori 14 *Almen videnskabelig udvikling* udgøres af grundforskning, samt en restmængde af FoU-bevillinger, der ikke kan indplaceres under de øvrige kategorier. En nærmere definition af forskningsformålene fremgår af bilag C.5.

Opdelingen på forskningsformål er behæftet med usikkerhed, idet FoU-bevillinger ofte vil kunne relateres til flere formål, og en skønsmæssig opsplitning af beløbene kan være vanskelig.

Bevillingerne til *Almen videnskabelig udvikling* har en andel på knap 57 procent og udgør dermed størstedelen af de samlede FoU-bevillinger på finansloven. Disse midler er delt op på videnskabelige hovedområder i tabel 2.4. Langt det meste af universiteternes og forskningsrådenes bevillinger er placeret her, mens Andre forskningsinstitutioner og Internationale aktiviteter er mere spredt mellem grundforskningen og de øvrige formål. Sektorforskningsinstitutioner og Andre større tilskudspuljer har kun få midler i grundforskningsformålet. De fleste formåls bevillinger kommer fra kun et eller to ministerier, svarende til ressortområderne. Bevillinger til *Produktion og fordeling af energi* deles dog mellem Miljø- og Energiministeriet og IT- og Forskningsministeriet. Ved *Sociale forhold* og *Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse* har hhv. By- og Boligministeriet og Udenrigsministeriet også en betydelig del af bevillingerne. Mht. *Almen videnskabelig udvikling* har Undervisningsministeriet de fleste bevillinger ved hovedområderne, mens bevillingerne til *FoU som ikke kan fordeles* mest kommer fra IT- og Forskningsministeriet (45 procent), dog med 37 procent fra Undervisningsministeriet og 14 procent fra Kulturministeriet.

Til de enkelte områder skal bemærkes: *Land- og skovbrug, jagt, fiskeri* udgør stadig over 10 procent, men er i år i tilbagegang, se Fødevarer-

ministeriet. Omvendt er der en stigning på over 30 procent for *Industri, håndværk og bygge og anlæg*, så formålet nu udgør 8,6 procent af de samlede statslige forskningsbevillinger. Det meste af forklaringen findes i stigningerne hos Erhvervsministeriet. Også de to andre erhvervsrettede formål, *Produktion og fordeling af energi* og *Transport og telekommunikation*, udviser stigninger, nemlig på godt 9 og 11 procent. Stigningen i energisektoren kan forklares med anlægget af et vindenergicenter ved Risø, mens oprettelsen af Danmarks TransportForskning samt Banestyrelsens øgede forskning forklarer stigningen inden for transportområdet.

Forskningen indenfor *Boligforhold og fysisk planlægning* har også haft en betydelig vækst. Væksten kan hovedsageligt henføres til en række nye initiativer, som skal styrke livs- og funktionsvilkårene i lokalområderne, se By- og Boligministeriet. *Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse* er for tredje år i træk faldet, i år pga. færre midler til *Det strategiske miljøforskningsprogram*, miljøbistanden til udviklingslande og Arktis samt Risøs bevilling. Danmarks Miljøundersøgelser har dog fået forøget bevillingerne.

Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse samt *Sociale forhold* har haft beskedne fald, se Sundheds- og Socialministeriet, mens *Arbejdsbetingelser* har et markant fald på 34 procent, se Arbejdsministeriet. *Kultur, masemedier og fritid* oplever ligeledes et markant fald (25 procent), forårsaget af Nationalmuseets lavere forskningsprocent samt faldende indberetninger fra Rigsantikvarembetet og de tværrådslige forskningsprogrammer. *Uddannelsesforhold* er blevet begunstiget med en stigning på 16 procent og udgør nu godt 6 procent af samtlige statslige bevillinger. Årsagen er forøgede midler til forsøgs- og udviklingsarbejde inden for de erhvervsrettede ungdomsuddannelser samt forøgede midler til folkeskolen under det nye tema *IT, medier og folkeskolen*.

De sidste formål - *Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning, Udforskning og udnyttelse af jorden, Rumforskning og Forsvar* - er små områder, der bortset fra *Udforskning og udnyttelse af jorden*, har haft nedgange i bevillingerne i forhold til sidste år på ca. 5 procent.

Betragtes udviklingen i FoU-bevillingerne siden 1993, fås et billede af prioriteringen over tid. Mens de totale statslige bevillinger er steget med 27 procent siden 1993, regnet i faste priser, så er forskningen i *Uddannelsesforhold* blevet 9-doblet og forskning i *Sociale forhold og Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning* 3-doblet. Midlerne til forskning i *Arbejdsbetingelser* samt *Boligforhold og fysisk planlægning* er blevet fordoblet. Blandt de erhvervsrettede formål er *Land- og skovbrug, jagt og fiskeri* steget mest (62 procent), mens *Industri, håndværk & bygge og anlæg* er steget med 26 procent. Omvendt er energisektorens samt transport- og telekommunikationssektorens forskningsmidler faldet med hhv. 32 og 15 procent siden 1993. Et lignende fald (29 procent) må konstateres for *Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse*. Lidt overraskende har *Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse* ikke haft væsentlig større stigning

end gennemsnittet, men dette område får dog også bevillinger fra amterne, hvorfor et fuldstændigt billede af formålets bevillinger ikke fås her. Det største område, *Almen videnskabelig udvikling*, har haft en klart lavere stigningstakt end gennemsnittet, nemlig ca. 18 procent.

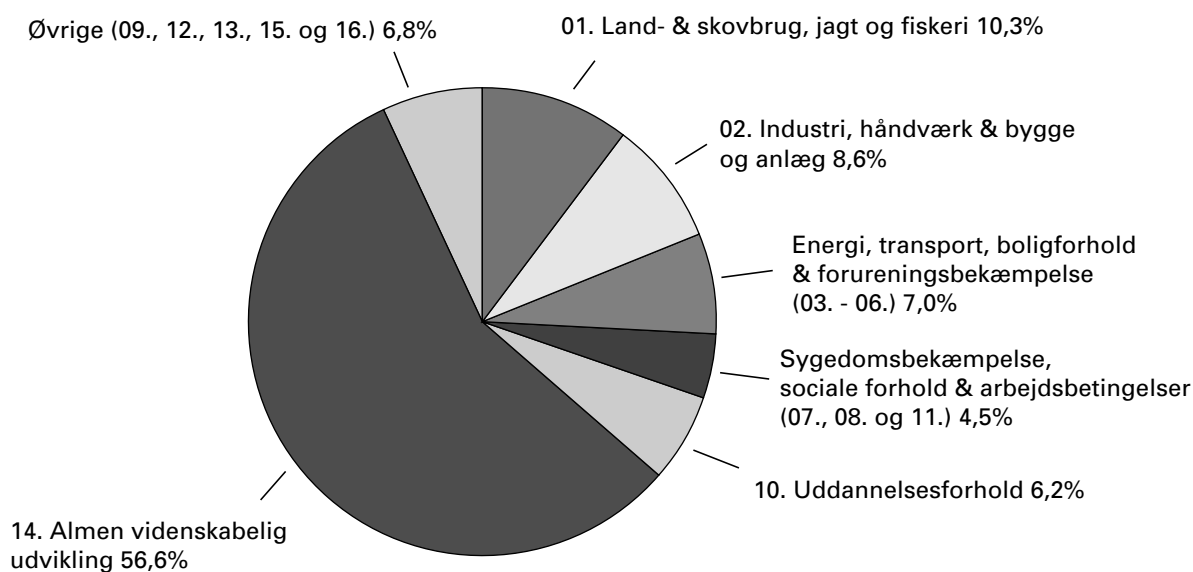
Budgetoverslaget for 2002 antyder en fortsat omprioritering. *Arbejdsbetingelser* har et fald på næsten 30 procent i forhold til budgettet for 2001, og desuden udviser *Land- og skovbrug, jagt, fiskeri, Sociale forhold, Uddannelsesforhold* og *Transport og telekommunikation* fald på 10-14 procent. Blandt de øvrige større formål falder *Almen videnskabelig udvikling* kun med knap 3 procent, hvor de øvrige formål falder med ca. 8 procent. Endelig har *Industri, håndværk og bygge og anlæg* kun et fald på knap 1 procent. Nye tilskudspuljer på FL2002 vil naturligvis kunne forrykke dette billede.

Tabel 2.3 Finanslovens FoU-bevillinger 1993-2001 fordelt på forskningsformål, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Ændring i pct. 2000-01
01. Land- & skovbrug, jagt og fiskeri	566,7	483,3	533,0	598,0	694,5	780,6	831,0	1.129,4	919,3	-18,6
02. Industri, håndværk & bygge og anlæg	609,7	830,7	901,2	936,4	934,3	930,9	889,7	580,6	769,2	32,5
03. Produktion og fordeling af energi	292,0	157,0	175,5	199,6	236,6	187,5	192,2	181,0	197,4	9,1
04. Transport og telekommunikation	112,8	131,4	110,6	92,5	75,9	65,5	82,0	86,2	95,9	11,3
05. Boligforhold og fysisk planlægning	53,3	37,8	44,7	50,4	60,6	65,9	94,0	80,6	100,8	25,0
06. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse	323,5	299,9	340,6	375,2	256,3	339,2	318,2	268,1	229,0	-14,6
07. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	114,2	116,3	127,8	141,7	145,0	169,7	165,9	161,9	157,6	-2,7
08. Sociale forhold	31,4	36,6	42,6	34,4	45,4	60,0	69,2	113,7	104,1	-8,4
09. Kultur, massemedier og fritid	72,3	74,4	87,0	93,2	125,5	153,7	146,4	128,3	95,3	-25,7
10. Uddannelsesforhold	62,0	188,4	256,0	292,2	364,7	378,7	355,0	481,5	557,7	15,8
11. Arbejdsbetingelser	62,8	68,9	97,9	168,2	173,6	113,3	164,3	205,0	136,0	-33,7
12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning	37,8	134,0	191,3	279,8	83,4	169,0	129,4	113,7	107,6	-5,3
13. Udforskning og udnyttelse af jorden	131,5	129,5	132,2	115,7	121,5	115,0	119,4	116,6	115,6	-0,9
14. Almen videnskabelig udvikling	4.281,5	4.143,4	4.492,4	4.993,5	5.334,6	5.452,9	5.428,3	5.162,0	5.055,6	-2,1
15. Rumforskning	232,3	239,6	203,8	158,0	259,6	238,1	242,4	253,6	240,1	-5,3
16. Forsvar	43,1	46,6	48,4	48,8	50,9	51,9	52,4	51,7	49,2	-4,8
I alt	7.026,7	7.118,0	7.785,2	8.577,7	8.962,1	9.271,8	9.279,7	9.113,9	8.930,4	-2,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Figur 2.4 Finanslovens FoU-bevillinger i 2001 fordelt på forskningsformål, procent

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Forskningsområdet *Almen videnskabelig udvikling* er yderligere opdelt i tabel 2.4. Den største kategori er *FoU som ikke kan fordeles* med godt 29 procent af midlerne. I forhold til 2000 er denne kategoris bevillinger steget med ca. 6 procent, hvor hele 14-gruppen ellers er faldet med ca. 2 procent. Denne stigning skyldes to modsatrettede ændringer, dels en kraftig vækst fra *Andre større tilskudspuljer* og *Forskningsrådene* (det sidstnævnte på trods af at de samlede midler til *Forskningsrådene* falder som følge af det nye princip for tilsagnsbudgettering) og dels et fald på knap 60 mio. kr. på universiteterne. Hos universiteterne modsvares dette fald af en stigning i anlægsbevillingerne til *Humanistisk videnskab* og *Jordbrugs- og veterinærvidenskab*, der dermed oplever en samlet stigning i år.

De 6 hovedområder får næsten halveret deres bevillinger fra forskningsrådene i 2001, dog inklusive effekten af ændringen i tilsagnsbudgettering. Da amtskommunernes bidrag til sundhedsvidenskaberne ikke indgår her, fremstår det relative fald størst for *Sundhedsvidenskab*. *Naturvidenskab* har et yderligere fald fra *Andre forskningsinstitutioner*, men pga. den

store bevilling via *Internationale aktiviteter* bliver faldet på niveau med *Teknisk Videnskab*, ca. 8 procent.

Betragtes udviklingen fra 1993, er der sket betydelige forskydninger mellem de 7 områder. Stigningen for hele området har været på 18 procent, men midler til *FoU som ikke kan fordeles* er steget med en faktor 2,5 fra 575 mio. kr. til 1486 mio. kr. Det er mest gået ud over *Natur-, Sundheds- og Teknisk videnskab*, der alle har oplevet et fald i perioden. Også her er det vanskeligt at vurdere, i hvor høj grad forskydningerne er reelle eller blot er udtryk for anderledes skøn.

Budgetoverslaget for 2002 tyder på fortsatte forskydninger områderne imellem, medmindre nye tilskudspuljer forskyder billedet. *Naturvidenskab* har en stigning på 18 procent og *Sundhedsvidenskab* på godt 4 procent, mens *FoU, som ikke kan fordeles* falder med 16 procent og *Jordbrugs- og veterinærvidenskab* med små 10 procent. Disse tal skal ses i forhold til hele formålets samlede fald på knap 3 procent.

Tabel 2.4 Finanslovens FoU-bevillinger vedr. Almen Videnskabelig Udvikling 1993-2001, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Ændring i pct. 2000-01
14.1 Naturvidenskab	969,4	919,4	965,2	1.026,1	993,3	974,2	915,3	913,2	839,3	-8,1
14.2 Teknisk videnskab	673,1	707,0	639,6	744,7	724,2	629,7	649,1	622,1	569,0	-8,5
14.3 Sundhedsvidenskab	671,9	664,1	703,3	599,2	644,2	727,6	682,9	611,0	524,6	-14,1
14.4 Jordbrugs- og veterinærvidenskab	279,5	282,4	268,8	321,1	402,0	300,2	332,0	308,0	316,9	2,9
14.5 Samfundsvidenskab	494,7	417,3	492,1	519,7	539,6	546,7	557,7	584,3	549,7	-5,9
14.6 Humanistisk videnskab	617,6	545,4	570,7	656,2	662,5	746,7	804,9	722,1	769,6	6,6
14.7 FoU som ikke kan fordeles	575,5	607,9	852,7	1.126,6	1.368,8	1.527,9	1.486,3	1.401,3	1.486,5	6,1
14. Almen videnskabelig udvikling i alt	4.281,5	4.143,4	4.492,4	4.993,5	5.334,6	5.452,9	5.428,3	5.162,0	5.055,6	-2,1

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

FoU-bevillingernes fordeling på forskningsformål i Danmark og andre lande

I tabel 2.5 sammenlignes Danmarks FoU-bevillinger fordelt på forskningsformål med andre

europæiske lande. Sammenligningen er baseret på tal for 1998, da nyere tal ikke foreligger ved redaktionens slutning.

Tabel 2.5 Offentlige forskningsmidler i udvalgte lande fordelt på formål (NABS) i 1998, procent

	Danmark	Belgien	Tyskland	Frankrig	Holland	Østrig	Storbritannien	Norge	Gennemsnit
Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren	1.2	0.6	1.9	0.9	0.5	1.7	1.4	2.7	1.4
Infrastruktur og fysisk planlægning	1.4	0.8	1.7	0.6	3.6	2.0	1.6	2.0	1.5
Miljøforurening (bekæmpelse og forebyggelse)	3.7	1.7	3.5	2.2	2.7	2.2	2.3	3.3	2.7
Beskyttelse og fremme af den menneskelige sundhed	1.8	1.3	3.2	5.5	2.3	2.6	14.5	6.8	6.0
Produktion, distribution, rationel energianvendelse	2.0	2.5	3.6	5.1	3.1	0.6	0.6	2.4	3.2
Landbrugets produktivitet og teknologi	8.4	2.9	2.7	3.8	3.8	3.2	4.3	9.1	3.7
Industriel produktivitet og teknologi	10.0	19.7	12.2	5.7	13.2	5.8	0.8	13.5	8.3
Samfundsforhold (strukturer og relationer)	9.4	4.0	2.6	1.2	2.0	2.2	2.2	7.1	2.3
Udforskning og udnyttelse af rummet	2.6	11.3	4.7	10.9	3.0	0.0	2.6	2.6	6.0
Forskning over universiteternes alm. budgetter	38.5	29.7	39.2	17.1	46.4	65.8	18.1	38.5	29.6
Ikke-måltrettet forskning	20.3	21.0	15.8	20.4	11.3	13.8	11.7	6.4	16.1
Ikke-opdelt forskning	0.0	4.0	0.2	1.8	5.1	0.2	0.4	0.0	1.1
Forsvar	0.5	0.4	8.7	24.8	3.0	0.0	39.5	5.5	18.2
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Research and Development - Annual Statistics 1999 (Eurostat), tabel 5 side 62 & 63

Formålsopdelingen i tabel 2.5 er forbundet med en vis usikkerhed, idet bevillingerne ofte kan placeres under forskellige formål. Denne effekt bliver yderligere forstærket ved sammenligning med andre lande, hvor samme usikkerhed vil gøre sig gældende.

På trods af denne usikkerhed er det dog værd at hæfte sig ved, at Danmark på visse punkter adskiller sig væsentligt fra de øvrige lande. For det første er den danske andel til *Landbrug* med

8,4 procent betydeligt større end gennemsnittet på 3,7 procent - og jo yderligere steget i 2001. Dette kan bl.a. skyldes, at der i Danmark har været særlig politisk fokus på fødevarer.

Danmark afviger også betydeligt for kategorien *Forsvar*, hvor andelen på 0,6 procent er langt under gennemsnittet på 18,2 procent. Dette skyldes, at der kun i begrænset omfang findes forsvarsindustri i Danmark. Det bevirker, at der heller ikke finder ret meget offentlig finansieret

forskning sted direkte i relation til forsvarsområdet. Man bør dog være opmærksom på, at dele af den samme type forskning, der i Danmark udføres af eksempelvis universiteterne og dermed registreres som civil forskning, bliver opgjort som forsvarsrelateret i lande med en form for forsvarsindustrielt kompleks. De registrerede forskelle i forskningens indhold og formål kan således til dels afspejle forskellig praksis for kategorisering i forskellige lande.

FoU-bevillingernes fordeling på bevillingsart

Ved at opdele finanslovens FoU-bevillinger efter de såkaldte standardkonti fås en fordeling på bevillingsart. I det statslige budgetsytems terminologi henfører hovedarten af bevillingerne til funktionelle kategorier såsom drift, tilskud og anlæg. Hver enkelt hovedart kan herefter underopdeles i "arter" som vist i tabel 2.6. Opdelingen af driftsudgifterne har de tidligere år ikke været gennemført for alle konti. Dette er der søgt rettet op på i år, se bilag D. Det betyder, at

driftarts-tallene for 2001 ikke er sammenlignelige med de foregående år og der er derfor ikke beregnet nogen stigningstakt.

Blandt de tre hovedarter er *Tilskud* faldet mest. Det skyldes bl.a. at her slår omlægningen i budgetprincippet for tilsagn mest igennem. *Anlægsudgifterne* er også faldet en del, ca. 20 mio. kr., men det er jo disse midlers natur, at der vil være fluktuationer over årene, se udviklingen siden 1993.

Artsopdelingen af tilskudsbevillinger indeholder information om, hvem tilskudsbevillingerne går til. Siden 1993 er midlerne til udland, erhverv og anden virksomhed steget, mens tilskuddene til personer er stagneret, når der ses bort fra 1998-1999, hvor en anden opgørelse af udgifterne til ph.d.-uddannelsen blev benyttet. For erhvervs-livet er der dog tale om et fald fra 2000 til 2001 på 1 mia. kr., dvs. knap 10 procent. Det er forårsaget af det kraftige fald i Fødevarerministeriets bevillinger, der ikke opvejes af stigningerne i Erhvervsministeriet.

Tabel 2.6 Finanslovens FoU-bevillinger 1993-2001 fordelt på bevillingsart, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Ændring i pct. 2000-01
Driftsudgifter:	4.049,8	3.786,0	3.908,3	4.116,7	4.221,3	4.656,1	4.796,0	4.409,8	4.392,4	-0,4
Lønninger	2.815,2	1.253,9	1.225,6	1.189,1	990,0	1.280,2	1.462,7	1.184,6	3.248,7	..
Køb af varer og tjenesteydelser	1.127,7	2.432,8	2.587,9	2.768,1	3.051,0	3.149,2	3.099,7	2.996,7	1.006,7	..
Erhvervelse af materiel, netto	10,7	8,9	8,9	7,7	9,1	9,4	3,9	8,1	63,0	..
Leje, vedligeholdelse og skatter	2,3	3,1	4,9	4,5	16,1	5,1	4,5	4,3	54,5	..
Diverse driftsudgifter	94,0	87,3	81,0	147,2	155,2	212,2	225,2	216,1	19,5	..
Tilskud:	2.748,7	3.103,5	3.725,8	4.215,3	4.152,3	4.170,6	3.942,5	4.126,0	3.980,4	-5,3
Tilskud til udland mv.	432,2	389,0	411,3	449,8	593,6	518,4	496,4	568,5	543,4	-4,4
Tilskud til personer	242,2	184,9	225,1	212,5	231,7	15,3	10,0	239,1	250,7	4,9
Tilskud til erhverv	631,3	820,6	956,7	1.005,4	1.013,4	1.088,0	1.015,1	996,8	900,0	-9,7
Tilskud til anden virksomhed	1.443,0	1.709,0	2.132,7	2.547,6	2.313,6	2.548,9	2.421,0	2.321,6	2.286,3	-1,5
Anlægsudgifter:	228,2	228,5	151,1	245,7	588,5	445,1	541,2	578,0	557,6	-3,5
I alt	7.026,7	7.118,0	7.785,2	8.577,7	8.962,1	9.271,8	9.279,7	9.113,9	8.930,4	-2,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Program- og basisbevillinger

Finanslovens FoU-bevillinger kan opdeles i basis- og programmidler. Basismidlerne er forskningsbevillinger, som går til løbende gennemførelse af institutionernes grundlæggende forskningsaktiviteter. Dermed udgør basisbevillinger grundstammen i de ressourcer, som universiteterne, de højere læreanstalter, sektorforskningsinstitutioner og andre har til rådighed. Bevillinger til FoU kategoriseres som programmidler, hvis bevillingerne er knyttet til et forskningsprogram/projekt, hvis bevillingerne er tidsbegrænsede, og hvis de gives efter ansøgning.

Det er væsentligt at understrege, at opdelingen i basis- og programbevillinger ikke nødvendigvis har noget at gøre med, om bevillingerne har

stort indhold af grundforskning eller ej. En væsentlig del af programbevillingerne kommer således fra Forskningsrådene og kan forventes at have et stort indhold af grundforskning.

Der er naturligvis en vis usikkerhed forbundet med opsplitningen af finanslovens FoU-bevillinger på basis- og programmidler, idet opdelingen alene beror på ministeriernes egne vurderinger af, hvornår bevillinger kan kategoriseres som basis- eller programbevillinger. Samtidig vil anlægsudgifternes fluktuationer yderligere gøre en vurdering af udviklingen vanskelig. De er derfor ikke medtaget i tabellerne vedr. basis- og programmidler.

Tabel 2.7 Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger fordelt på basis- og programmidler 1993-2001, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Mio. kr.									
Basis	4560,0	4468,6	4886,4	4977,0	5084,3	5418,5	5366,6	4959,0	5031,9
Program	2238,5	2420,8	2747,8	3355,0	3289,3	3408,2	3372,0	3576,8	3340,9
I alt	6798,5	6889,5	7634,2	8332,0	8373,6	8826,7	8738,5	8535,8	8372,8
Pct.									
Basis	67,1	64,9	64,0	59,7	60,7	61,4	61,4	58,1	60,1
Program	32,9	35,1	36,0	40,3	39,3	38,6	38,6	41,9	39,9
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Udviklingen i fordelingen af basis- og programmidler har ifølge tabel 2.7 været forholdsvis jævn, med tendens i retning af relativt færre basismidler og dermed flere programmidler. Fra 1993 til 2000 er basismiddelandelen således faldet fra 67 procent til 58 procent i 2000. I 2001 er basisbevillingernes andel vokset igen, men det skyldes, at programbevillingerne er faldet pga.

ændringen i princippet for tilsagnsbudgettering. Fra 2000 til 2001 er basisbevillingerne steget 1,5 procent til godt 5 mia. kr., mens programmidlerne er faldet 6,6 procent. Samlet set falder program- og basismidlerne med små 2 procent inkl. effekten af det nye princip for tilsagnsbudgettering.

Tabel 2.8 Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger fordelt på ministerområde samt basis- og programmidler i 2001, pct.

	Procent af ministerområde			Procent af FoU-bevilling			Ændring i pct. 2000-01		
	Basis	Program	I alt	Basis	Program	I alt	Basis	Program	I alt
§ 6 Udenrigsministeriet	76,1	23,9	100,0	4,2	2,0	3,4	27,9	-45,8	-3,5
§ 8 Økonomiministeriet	100,0	-	100,0	0,4	-	0,2	-3,7	-	-3,7
§12 Forsvarsministeriet	71,9	28,1	100,0	0,7	0,4	0,6	-9,7	-2,2	-7,7
§14 By- og Boligministeriet	37,6	62,4	100,0	1,2	3,0	1,9	29,3	11,0	17,3
§15 Socialministeriet	40,6	59,4	100,0	0,7	1,6	1,1	-14,6	0,8	-6,1
§16 Sundhedsministeriet	100,0	-	100,0	2,1	-	1,2	-1,6	-100,0	-4,5
§17 Arbejdsministeriet	30,8	69,2	100,0	1,4	4,8	2,8	-9,1	-32,4	-26,6
§19 IT- og Forskningsministeriet	43,0	57,0	100,0	14,6	29,1	20,4	-2,0	-6,2	-4,5
§20 Undervisningsministeriet	76,7	23,3	100,0	52,0	23,8	40,7	-1,5	7,8	0,5
§21 Kulturministeriet	86,0	14,0	100,0	7,5	1,8	5,2	-3,7	-6,7	-4,2
§23 Miljø- og Energiministeriet	37,5	62,5	100,0	3,2	8,1	5,2	8,4	-8,1	-2,6
§24 Fødevareministeriet	40,3	59,7	100,0	5,7	12,8	8,6	5,2	-32,2	-20,9
§26 Erhvervsministeriet	42,9	57,1	100,0	5,3	10,6	7,4	29,3	45,6	38,1
§28 Trafikministeriet	42,5	57,5	100,0	0,9	1,9	1,3	37,1	39,9	38,7
I alt	60,1	39,9	100,0	100,0	100,0	100,0	1,5	-6,6	-1,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Fordelingen af de enkelte ministeriers FoU-bevillinger på basis- og programmidler fremgår af tabel 2.8. Ifølge tabellen har Sundheds-, og Økonomiministeriet kun basisbevillinger, mens Undervisnings-, Kultur-, Udenrigs- og Forsvarsministeriet har en overvægt af basisbevillinger. Arbejdsministeriet har den laveste andel basisbevillinger, 31 procent, mens de øvrige ministerier ligger omkring 40 procent. Disse forskellige fordelinger betyder, at Undervisningsministeriet har over halvdelen af samtlige basismidler, 52 procent, mens IT- og Forskningsministeriet er dem, der råder over de fleste programmidler, 29 procent, dog med Undervisningsministeriets 24 procent. Også Fødevare- og Erhvervsministeriet

tegner sig for hver deres pæne del af programmidlerne, ca. 13 og 11 procent.

I en række af ministerierne er der sket betydelige forskydninger mellem basis- og programmidlerne fra 2000 til 2001. Hos By- og Boligministeriet er stigningen primært sket i basisbevillingerne, mens faldet i Arbejds-, Fødevareministerierne mest er i programbevillingerne. Udenrigs- og Miljø- og Energiministeriet oplever både en stigning i basisbevillingerne og et fald i programmidlerne. I Socialministeriet falder basisbevillingerne, mens det i Undervisningsministeriet er programmidlerne, der stiger. I Erhvervsministeriet stiger både basis- og programmidlerne, sidstnævnte dog mest.

Tabel 2.9 Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger fordelt på modtagende hovedsektor samt basis- og programmidler i 2001, pct.

	Procent af hovedsektor			Procent af FoU-bevilling			Ændring i pct. 2000-01		
	Basis	Program	I alt	Basis	Program	I alt	Basis	Program	I alt
Sektorforskningsinstitutioner	87,1	12,9	100,0	20,4	4,6	14,1	6,1	9,8	6,6
Universiteter mv.	86,2	13,8	100,0	54,5	13,2	38,0	-2,3	-	-0,8
Andre forskningsinstitutioner	82,7	17,3	100,0	7,8	2,5	5,7	-3,0	-18,5	-6,1
Forskningsrådene	0,7	99,3	100,0	0,1	21,8	8,8	-	-20,2	-20,1
Andre større tilskudspuljer	17,6	82,4	100,0	6,3	44,7	21,6	20,7	1,6	4,5
Internationale aktiviteter	81,3	18,7	100,0	10,3	3,6	7,6	10,2	-47,5	-8,6
Andet	8,1	91,9	100,0	0,6	9,8	4,2	-31,2	-0,3	-3,8
I alt	60,1	39,9	100,0	100,0	100,0	100,0	1,5	-6,6	-1,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Basis- og programmidlerne er i tabel 2.9 fordelt på hovedsektorer. Heraf kan det ikke overraskende konstateres, at hos sektorer vedrørende institutioner udgør basisbevillingerne 81-87 procent, mens forskningsrådenes midler næsten udelukkende er programmidler og *Andre større tilskudspuljer* og *Andet* har 82 og 92 procent programmidler. Hovedparten af de samlede basisbevillinger ligger i sektoren *Universiteter m.v.*, nemlig ca. 55 procent. *Andre større tilskudspuljer* og *Andet* har tilsammen en lignende andel af programmidlerne, mens *Forskningsrådene* kun har ca. 22 procent.

Inden for de enkelte sektorer er der sket forskydninger. For *Andre forskningsinstitutioner*, *Andre større tilskudspuljer* og *Internationale aktiviteter* er der sket et betydeligt fald i programmidlernes relative andel af de samlede bevillinger, mens det modsatte er tilfældet for *Andet*.

Sammenfatning

Stagnationen i finanslovens samlede bevillinger til FoU fortsætter på 3. år. Blandt ministerierne har dog Erhvervs-, Trafik- og By- og boligministeriet betydelige stigninger, mens Fødevarer- og Arbejdsministeriet har særligt store fald i forskningsbevillingerne og det gælder også for deres budgetoverslag for 2002. 44 procent af finanslovens FoU-bevillinger kan henføres til Undervisningsministeriet, mens IT- og Forskningsministeriet må nøjes med 19 procent. Fødevarer- og Erhvervsministeriet tegner sig hver for 7-8 procent. For IT- og Forskningsministeriet udgør FoU-bevillingerne 95 procent af ministeriets

samlede udgiftsbevillinger og hos Fødevarer- og Erhvervsministeriet 22-24 procent. Undervisningsministeriet ligger kun på ca. 11 procent, dvs. på niveau med Kultur og Miljø- og Energiministeriet.

Opdelingen af FoU-bevillingerne på hovedsektorer viser, at *Universiteter m.v.* har den største andel af finanslovens bevillingerne, 41 procent og *Andre større tilskudspuljer* samt *Andet* modtager 25 procent af bevillingerne. Der er ingen væsentlige forskelle i udviklingen fra 2000, når der tages hensyn til ændringerne i opgørelsesmetoderne.

Almen videnskabelig udvikling er forskningsformålet med flest statslige bevillinger, knap 57 procent. Denne kategori består hovedsageligt af bevillinger til universitetsforskning, enten som direkte bevillinger eller via forskningsrådene. Den yderligere opdeling af *Almen videnskabelig udvikling* på fagområder viser, at stadig flere midler placeres i *FoU som ikke kan fordeles*. Omvendt ses et fald for *Naturvidenskab*, *Teknisk videnskab* og *Sundhedsvidenskab*. Dette billede synes dog at ændre sig, jf. budgetoverslaget for 2002. Blandt de andre formål er *Land- og skovbrug*, *jagt*, *fiskeri* samt *Industri*, *håndværk* og *bygge og anlæg* de største, dog med tilbagegang for den førstnævnte. Tilbagegang findes også ved *Arbejdsbetingelser*, *Kultur*, *massemidler* og *fritid* samt *Forureningsbekæmpelse* og *naturbeskyttelse*. Sammenlignet med andre lande ligger Danmark højt med landbrugsforskning og meget lavt med forsvarsrelateret forskning.

Basismidlernes andel af finanslovens FoU-bevillinger har været svagt faldende gennem en årrække og udgør nu 60 procent. Der er betydelig forskel på de enkelte ministeriers fordeling mellem basis- og programmidler og der sker stadig en forskydning. Ministerierne i tilbagegang har mistet programmidler (Arbejds- og Fødevareministeriet), mens ministerierne i fremgang har en stigning i både basis- og programmidler. 52 procent af de samlede basisbevillinger kommer fra Undervisningsministeriet, mens IT- og Forskningsministeriet dominerer programmidlerne - sammen med Undervisningsministeriet - med hhv. 29 og 24 procent.

De hovedsektorer, der består af institutioner, er for 81-87 procents vedkommende finansieret vha. basisbevillinger, mens forskningsrådene næsten udelukkende og tilskudspuljer i meget høj grad er finansieret vha. programmidler.

3. Beskrivelse af forsknings- og udviklingsindsatsen på de forskellige ministerområder

Tabel 3.1 § 6 Udenrigsministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	120,5	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	229,3	283,6	280,8	280,8	280,8	280,8
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	120,5	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	229,3	283,6	280,8	280,8	280,8	280,8
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	4,7	4,7	4,7	4,7
Bruttoudgifter i alt	120,5	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	229,3	283,6	276,1	276,1	276,1	276,1
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	145,0	175,1	205,8	206,5	275,4	254,2	241,8	291,0	276,1	276,1	276,1	276,1
Indeks 100=2001	52,5	63,4	74,5	74,8	99,8	92,1	87,6	105,4	100,0	100,0	100,0	100,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

§ 6. Udenrigsministeriet.

Udenrigsministeriet har FoU-bevillinger til et bredt spektrum af aktiviteter inden for udviklingsforskningen.

06.3. Bistand til udviklingslandene

Center for Udviklingsforskning er serviceinstitution for udviklingsforskningen på alle højere læreanstalter i Danmark og hjemsted for et antal fastansatte forskere. Centret udfører udviklingsforskning inden for det samfundsvidenskabelige fagområde.

Aktiviteterne på Centret er forankret i samfundsmæssige problemstillinger eller tværfaglige projekter med samfundsfag som tyngde.

Forskningsvirksomhed (dansk udviklingsforskning): Via Rådet for Ulandsforskning ydes der støtte til et bredt felt af forskningsemner: samfundsvidenskabelige, naturvidenskabelige, landbrugsfaglige med videre.

International udviklingsforskning: Disse midler går dels til særlige forskningsprogrammer i internationale organisationer, dels til internationale institutioner med forskning som hovedopgave.

De internationale forskningsinstitutioner, der modtager direkte danske bidrag, beskæftiger sig især med landbrugsforskning. Der bliver givet væsentlige bidrag til 16 centre organiseret i CGIAR, Den konsultative gruppe for international Landbrugsforskning, og til Det Internationale Insektforskningscenter, ICIPE.

Af andre institutioner, der modtager bidrag kan nævnes Nordisk Afrikainstitut i Uppsala, UNESCO's institut for uddannelsesplanlægning, IIEP, og FN's forskningsinstitut for social udvikling, UNRISD, samt International Foundation for Science, IFS, der tildeler u-landsforskere stipendier til landbrugsforskning.

Forskningsbistand: Udenrigsministeriet har afsat midler til bilateral forskningsbistand, som har til formål at styrke udviklingslandenes forskningskapacitet, gennem et samarbejde mellem forskningsinstitutioner i udviklingslandene og i Danmark.

Bistanden ydes overvejende til langsigtede samarbejdsarrangementer mellem forskningsinstitutioner i Danmark og i udviklingslandene, med henblik på styrkelse af modtagernes forskningsmæssige kapacitet gennem fælles forskningsprojekter.

I forbindelse med den konkrete identifikation af forskningsbistandsprojekter er det afgørende, at der findes både lokale og danske forsknings-

miljøer, som er motiverede og kvalificerede til at indgå i samarbejdet.

Endelig finansierer Danida driften af tre institutioner i Danmark: Frøpatologisk Institut for Udviklingslandene, Dansk Bilharziose Laboratorium og Danida Skovfrøcenter. Institutionerne har blandt andet til formål at bistå udviklingslandene på det forskningsmæssige område inden for deres respektive fagområder.

§ 8. Økonomiministeriet

Tabel 3.2 § 8 Økonomiministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	23,8	24,8	25,2	27,6	21,4	22,8	21,6	18,2	18,0	17,5	16,9	16,8
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	23,8	24,8	25,2	27,6	21,4	22,8	21,6	18,2	18,0	17,5	16,9	16,8
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	23,8	24,8	25,2	27,6	21,4	22,8	21,6	18,2	18,0	17,5	16,9	16,8
2001 priser												
Bruttoudgifter i alt	28,6	29,3	29,2	31,4	23,7	24,7	22,8	18,7	18,0	17,5	16,9	16,8
Indeks 100=2001	159,1	162,8	162,2	174,3	131,9	137,2	126,6	103,7	100,0	97,2	93,9	93,3

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

08.1. National og international økonomi

Det Økonomiske Råds Sekretariat driver forskning inden for centrale samfundsøkonomiske områder, herunder udvikling af økonomiske modeller med henblik på analyser af den økonomiske udvikling og den økonomiske politik i Danmark. Sekretariatets analyser omfatter efter 1994 også analyser af samspillet mellem økonomi og natur. Sekretariatet deltager i Det Strategiske Miljøforskningsprogram.

08.3. Statistik

Størstedelen af FoU-aktiviteterne under Økonomiministeriet foretages i Danmarks Statistik i form af nye undersøgelser og statistisk modelarbejde.

§ 12. Forsvarsministeriet

Tabel 3.3 § 12 Forsvarsministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	35,8	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	48,2	48,7	49,2
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	35,8	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	48,2	48,7	49,2
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	35,8	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	48,2	48,7	49,2
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	43,1	46,6	48,4	48,8	50,9	51,9	52,4	51,7	47,7	48,2	48,7	49,2
Indeks 100=2001	90,3	97,6	101,5	102,3	106,7	108,8	109,9	108,4	100,0	101,0	102,1	103,1

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

12.2. Militært forsvar

I Forsvarsministeriet udføres de interne FoU-aktiviteter af Forsvarets Forskningstjeneste, der er underlagt Forsvarskommandoen. Tjenesten bistår forsvarrets myndigheder og institutioner med flere ved løsning af problemer af forskningsmæs-

sig karakter, og varetager forswarets interesser i nationalt og internationalt forskningsarbejde. Forsvaret deltager i internationale studier, forsknings- og udviklingsopgaver i regi af WEAG/-WEAO om samarbejdsprojekter med deltagelse af danske medfinansierede virksomheder.

Tabel 3.4 § 14 By- og Boligministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	68,8	72,9	74,0	83,6	81,8	78,8	100,2	135,5	163,0	153,3	126,0	89,5
Anlægsudgifter	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	69,8	72,9	74,0	83,6	81,8	78,8	100,2	135,5	163,0	153,3	126,0	89,5
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	5,8	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	69,8	72,9	74,0	83,6	81,8	78,8	100,2	135,5	157,2	153,3	126,0	89,5
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	84,0	86,1	85,7	95,0	90,7	85,4	105,7	139,0	157,2	153,3	126,0	89,5
Indeks 100=2001	53,4	54,8	54,5	60,5	57,7	54,3	67,2	88,4	100,0	97,5	80,2	56,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

§ 14. By- og Boligministeriet

By- og Boligministeriets forsknings-, udviklings- og forsøgsindsats er koncentreret om områderne by, bolig og byggeri.

samt tilskud til forskning, udredning og udvikling inden for byudvikling, bymiljø og bygningsøkologi. Endvidere ydes tilskud til forskning m.v. vedrørende alment byggeri.

14.1. Fællesudgifter

Der ydes tilskud til udviklingsprojekter, hvor det vurderes, at resultaterne i de nærmeste år vil kunne få væsentlig samfundsmæssig betydning,

14.3 Boligforhold

Der ydes tilskud til forsøg med udvikling af nye boligtyper til særligt udsatte befolkningsgrupper. Der er tale om en midlertidig ordning.

14.4. Byer og byudvikling

Der ydes tilskud til fremme af lokale bæredygtige samarbejdsprojekter om integreret byudvikling. Endvidere ydes tilskud til forskning, udredning, forsøg, oplysning samt vejledning i forbindelse med byfornyelse samt fornyelse og forbedring af byer og boliger.

14.6. Kortproduktion

Kort- og Matrikelstyrelsen er en sektorforskningsinstitution for kort- og geodataområdet, og forestår samordning og koordination af den offentlige sektors produktion af kort og geodata. På udviklings- og forskningsområdet er det formålet at øge den samfundsmæssige nytte af de geografiske informationer.

14.8. Forskning vedrørende byggeri, boliger og byudvikling

Statens Byggeforskningsinstitut har til opgave ud fra samfundsmæssige helhedssynspunkter at bidrage til at udvikle byggeriet og det byggede miljø. Statens Byggeforskningsinstitut skal følge, fremme og udføre teknisk, økonomisk, brugs-mæssig og andet forsknings- og udviklingsarbejde, som led i bestræbelserne på at øge byggeriets og det byggede miljøes kvalitet, samt byggeriets produktivitet og konkurrenceevne.

§ 15. Socialministeriet

Tabel 3.5 § 15 Socialministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	33,5	40,5	46,1	46,7	52,4	68,4	75,8	92,6	89,2	80,3	56,6	49,7
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	33,5	40,5	46,1	46,7	52,4	68,4	75,8	92,6	89,2	80,3	56,6	49,7
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	33,5	40,5	46,1	46,7	52,4	68,4	75,8	92,6	89,2	80,3	56,6	49,7
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	40,3	47,9	53,4	53,1	58,1	74,1	79,9	95,0	89,2	80,3	56,6	49,7
Indeks 100=2001	45,2	53,7	59,9	59,5	65,2	83,1	89,6	106,5	100,0	90,0	63,5	55,7

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

15.1. Fællesudgifter

Socialforskningsinstituttet tegner sig for langt den største del af FoU-aktiviteterne i Socialministeriets regi.

Instituttet har til opgave at belyse sociale forhold, herunder arbejdsmæssige, økonomiske og

familiemæssige forhold, samt andre nationale og internationale samfundsforhold og udviklings-træk af betydning for befolkningens levevilkår.

Endvidere yder ministeriet støtte til FoU-aktiviteter inden for *omstillingsinitiativer* og *andre udviklings- og forsøgspuljer*.

§ 16. Sundhedsministeriet

Tabel 3.6 § 16 Sundhedsministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts og tilskudsudgifter	188,7	193,6	207,9	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	98,3	93,0	92,5
Anlægsudgifter	3,0	2,1	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	191,7	195,7	208,5	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	98,3	93,0	92,5
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	10,0	10,0	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	191,7	195,7	208,5	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	114,2	108,3	93,0	92,5
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	230,6	231,3	241,6	88,5	89,5	153,5	141,5	109,1	114,2	108,3	93,0	92,5
Indeks 100=2001	201,9	202,5	211,5	77,5	78,4	134,4	123,9	95,5	100,0	94,8	81,4	81,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

16.11.11. Sundhedsstyrelsen

16.11.11.50. Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering har til opgave at fremme anvendelsen af medicinsk teknologivurdering, herunder varetage oplysning, rådgivning og uddannelse inden for dette område samt bidrage til kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet.

16.3. Uddannelse og forskning

16.33.01. Statens Institut for Folkesundhed er en selvstændig forskningsinstitution i Sundhedsministeriet. Statens Institut for Folkesundhed er et sektorforskningsinstitut primært med forsknings- og udredningsopgaver vedrørende befolkningsgruppers sundhedsforhold og sundhedsvæsenets funktion. Institutet bistår endvidere offentlige myndigheder med statistisk og epidemiologisk rådgivning til brug for blandt andet analyser, vurdering og planlægning af sundhedsvæsenets funktioner. Desuden gives postgraduat samfundsmedicinsk undervisning. Der vil i de kommende år blive sat særlig fokus på emneområderne:

- sundhed, sygdom og livsstil
- udvikling i dødelighed og årsagerne hertil
- børnesundhed
- ulighed i sundhed
- miljømedicin og forebyggelse
- sundhedstjenesten i epidemiologisk belysning
- arktisk samfundsmedicinsk forskning

6.33.06. Forskning i opsporing, diagnosticering og behandling af sygdomme. Der er afsat 10 mio. kr. årligt for perioden 1999-2002 til forskning i opsporing, diagnosticering og behandling af en række livstruende sygdomme.

16.33.07. Forskning i almen praksis. Fonden er etableret i henhold til overenskomsten om almen lægegerning mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Praktiserende Lægers Organisation.

16.33.21. Miljømedicinsk Forskningscenter er et organ for tværgående samarbejde om miljømedicinsk forskning mellem ministeriets institutioner og forskningsinstitutioner såvel inden for som uden for Sundhedsministeriet.

16.33.31. Det internationale Kræftforskningscenter (IARC) indeholder bevillingen til det danske medlemskab af kræftforskningscentret.

16.35.01. Statens Seruminstitut driver forskning på internationalt niveau inden for instituttets arbejdsområder, som er forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme og medfødte lidelser. Forskningen er en forudsætning for, at instituttet kan varetage sine opgaver inden for landets samlede sundhedsvæsen. Institutet har aktiviteter inden for grundforsk-

ning og anvendt forskning på forskningsområder som infektionssygdomme, biokemi, molekylær biologi, klinisk kemi, immunologi, blodproduktion og mikrobiologi.

16.51. Sygehuse m.v.

16.51.05 Tilskud til Rigshospitalet til bioteknologisk forskning. I henhold til folketingsbeslutning fra 1987 om videreførelse af den bedste bioteknologiske forskning efter udløbet af programbevillingerne til "BIOTEK I", "BIOTEK II" og

"Opfølgning på BIOTEK II" er der fra 2000 indarbejdet en permanent bevilling på 5,2 mio. kr. til bioteknologisk forskning på Rigshospitalet.

16.51.70. Pulje til finansiering af miljømedicinsk forskning på kræftområdet.

Der er afsat 5 mio. kr. i 2000, 2001 og 2002 til miljømedicinsk forskning på kræftområdet. Tilbagebetalte støttemidler kan genanvendes. Sundhedsministeren træffer bestemmelse om tilskudsordningens administration.

§ 17. Arbejdsministeriet

Tabel 3.7 § 17 Arbejdsministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	45,3	129,6	207,5	328,2	169,6	258,5	267,5	308,0	231,8	196,9	200,6	183,8
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	45,3	129,6	207,5	328,2	169,6	258,5	267,5	308,0	231,8	196,9	200,6	183,8
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	15,3	9,9	3,2	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	45,3	129,6	207,5	328,2	169,6	258,5	267,5	308,0	247,1	206,8	203,8	183,8
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	54,5	153,1	240,4	373,1	188,1	280,0	282,1	316,0	247,1	206,8	203,8	183,8
Indeks 100=2001	22,1	62,0	97,3	151,0	76,1	113,3	114,2	127,9	100,0	83,7	82,5	74,4

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

17.1. Fællesudgifter

17.11.03. Forskningsprojekter og arbejdsmarkedspolitisk forsøgsvirksomhed med videre. Bevillingen anvendes til opbygning af viden til brug for tilrettelæggelse og vurdering af resultater af arbejdsmarkedspolitikken. Desuden ydes der støtte til eksperimenterende aktiviteter i Arbejdsministeriets enheder.

Ministeriet lægger vægt på at styrke den anvendelsesorienterede evalueringsprægede forskning i forhold til Arbejdsministeriets service og administration.

Af kontoen ydes tilskud til det 5-årige program "Forskningsinitiativer vedrørende relationer på arbejdsmarkedet" (programmet administreres af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd) og et 5-årigt program i regi af Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier (Københavns Universitet).

17.2. Arbejdsmiljø

17.21.01. Arbejdstilsynet. Arbejdstilsynet har ikke egentlige faste forskningsaktiviteter. Forskningsaktiviteterne består dels af ad hoc bevillinger, for eksempel til afgrænsede forsøgsprojekter, dels udgør de delelementer af de ordinære opgaver. Desuden udføres der forsknings- og udviklingsopgaver som indtægtsdækket virksomhed og som tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed.

17.21.02. Arbejdsmiljøinstituttet. Arbejdsmiljøinstituttet er et sektorforskningsinstitut, der primært udfører forsknings- og udredningsvirksomhed. En del af denne virksomhed udføres som tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed.

17.4. Arbejdsmarkedsservice

17.42.32.10. Forsøg og udvikling. Forsøgs- og udviklingsaktiviteter omfatter udvikling og

revision af såvel teknisk-faglige som generelle tværgående uddannelsesplaner/-beskrivelser og undervisningsmaterialer samt evaluering forbundet hermed. Desuden omfatter de tværgående pædagogisk udvikling og anden generel uddannelsesudvikling og forsøgsaktivitet i arbejdsmarkedsuddannelserne. Endelig omfatter de udvikling, revision og evaluering af såvel faglig som generel-faglig AMU-læreruddannelse.

17.47.01.10. Arbejdsmarkedsrådenes aktivitetspulje. En del af rådernes aktivitetspulje kan anvendes til forsøgs- og udviklingsaktiviteter iværksat af de regionale arbejdsmarkedsråd.

Af AF-regionernes resultatkontrakter fremgår det, at regionerne forventer at anvende midlerne til at kvalificere arbejdsmarkedsindsatsen i regionerne og understøtte rådernes prioriteringer for indsatsen, hvor fokus i høj grad forventes lagt på en helhedsorienteret indsats, hvor

aktiveringsindsatsen er tæt sammenkoblet med den virksomhedsvendte indsats. Midlerne til forsøgs- og udviklingsaktiviteter i de regionale arbejdsmarkedsråd forventes primært anvendt til projekter, som understøtter en mere fleksibel arbejdsmarkedsindsats, f.eks. flaskehalsprojekter, jobrotationsprojekter, uddannelsesprojekter, uddannelsesplanlægning i virksomhederne, projekter rettet mod særlige grupper, vejledningsprojekter, projekter rettet mod nedbrydning af det kønsopdelte arbejdsmarked, særlige formidlingsaktiviteter samt udvikling af metoder til udarbejdelse af regionale overvågningsanalyser.

Af FL 2001 fremgår ligeledes, at der af rådernes aktivitetspulje kan reserveres op til 100 mio. kr. til en særlig arbejdsmarkedsindsats. I 2001 er det i forbindelse med afsættelse af midler til den centrale pulje til særlig arbejdsmarkedsindsats alene valgt at reservere i alt 10 mio. kr. til informations- og analyseaktiviteter samt forsøgs- og udviklingsaktiviteter.

§ 19. IT- og Forskningsministeriet.

Tabel 3.8 § 19 IT- og Forskningsministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drift og tilskud	1.538,1	1.313,9	1.487,0	1.760,3	1.812,8	1.801,4	1.925,0	1.741,9	1.707,4	1.584,1	1.570,7	1.552,0
Anlæg	9,5	10,0	9,7	49,1	8,0	14,6	14,2	43,1	28,2	14,2	18,5	18,5
I alt	1.547,6	1.323,9	1.496,7	1.809,4	1.820,8	1.816,0	1.939,2	1.785,0	1.735,6	1.598,3	1.589,2	1.570,5
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	32,1	-	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	1,0	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	1.547,6	1.323,9	1.496,7	1.809,4	1.820,8	1.816,0	1.939,2	1.785,0	1.766,7	1.598,3	1.589,2	1.570,5
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	1.861,7	1.564,5	1.734,0	2.057,2	2.019,6	1.967,1	2.045,3	1.831,4	1.766,7	1.598,3	1.589,2	1.570,5
Indeks 100=2001	105,4	88,6	98,1	116,4	114,3	111,3	115,8	103,7	100,0	90,5	90,0	88,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

IT- og Forskningsministeriets FoU-bevillinger er fordelt på fire hovedområder: Fællesudgifter, Statens Forskningsråd, Forskningsinstitutioner samt Informatik og teleområdet.

19.1. Fællesudgifter

Fællesudgifterne dækker bevillinger til internationalt forskningssamarbejde, nye forskningsprogrammer og videreførelse af en række eksisterende initiativer.

19.15. Internationalt Forskningssamarbejde. Her administrerer IT- og Forskningsministeriet Danmarks bidrag til en række internationale samarbejdsorganisationer, herunder: Den Europæiske Rumorganisation (ESA), Den Europæiske Organisation for Astronomisk Forskning (ESO), Det Europæiske Molekylærbiologiske Laboratorium (EMBL), Det Europæiske Synkrotronsamarbejde (ESRF), Den Europæiske Organisation for Atomkerneforskning (CERN) med videre.

19.17. Nye forskningsprogrammer. Dette omfatter flere strategiske forskningsinitiativer.

19.4. Statens Forskningsråd

Statens Forskningsråd omfatter Forskningsforum og de seks statslige forskningsråd, der inden for hvert sit område uddeler midler til støtte for dansk forskning. Endvidere udgør forskningsrådene regeringens centrale rådgivende instans inden for forskningsområdet.

Forskningsrådene er hver tildelt en samlet bevilling på finansloven. Bevillingen dækker de tværrådslige forskningsprogrammer, rådernes fri fondsfunktion og opfyldelse af rådernes strategiplaner samt forvaltning af midler til nærmere angivne formål, herunder øremærkede programmer under forskningspakkerne.

19.5. Forskningsinstitutioner

Under hovedområde 19.5 er samlet en række sektorforsknings- og hermed beslægtede - institutioner, som dækker et bredt spektrum af forskningsområder. Langt den største andel af ministeriets bevillinger til institutioner går til Forskningscenter Risø, der har til formål at udføre FoU inden for områderne energi, miljø og materialer. Endvidere skal Forskningscenter Risø formidle viden, resultater og erfaringer inden for disse forskningsområder.

Hovedområdet omfatter endvidere bevillinger til flere mindre forskningsinstitutioner, der enten er underlagt IT- og Forskningsministeriet, eller modtager tilskud fra ministeriet. Institutionerne omfatter Dansk Rumforskningsinstitut, Dansk Polarcenter, Center for Sprogteknologi, Center for Menneskerettigheder, Center for Freds- og Konfliktforskning, Center for IT-forskning, Analyseinstitut for Forskning, Bornholms Forskningscenter, Teknologirådet, Institut for Grænseregionsforskning, Dansk Center for Migration og Etniske Studier samt Europæisk Center for Mindretalsspørgsmål.

19.6. Informatik og Teleområdet

Under hovedområde 19.6 er det kun informatikområdet (19.65.), der rummer FoU-bevillinger. Det drejer sig om 19.65.01. Informationssamfundet år 2000.

Aktiviteterne dækker Danmarks første netværksamfund, Strategi for dansk sprogteknologi, digital forvaltning, Danmark på Nettet og Digitalt Bornholm.

§ 20. Undervisningsministeriet

Tabel 3.9 § 20 Undervisningsministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drift og tilskud	2.088,4	2.176,0	2.537,9	2.825,6	3.057,2	3.254,7	3.223,1	3.304,5	3.408,9	3.299,0	3.270,0	3.120,2
Anlæg	102,6	119,3	...	92,4	390,7	363,2	415,8	464,9	487,1	521,8	423,3	272,8
I alt	2.191,0	2.295,3	2.537,9	2.918,0	3.447,9	3.617,9	3.638,9	3.769,4	3.896,0	3.820,8	3.693,3	3.393,0
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	5,1	-	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	1,0	1,0	1,0	1,0
Bruttoudgifter i alt	2.191,0	2.295,3	2.537,9	2.918,0	3.447,9	3.617,9	3.638,9	3.769,4	3.900,1	3.819,8	3.692,3	3.392,0
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	2.635,7	2.712,4	2.940,2	3.317,6	3.824,4	3.918,9	3.838,0	3.867,4	3.900,1	3.819,8	3.692,3	3.392,0
Indeks 100=2001	67,6	69,5	75,4	85,1	98,1	100,5	98,5	99,2	100,0	97,9	94,7	87,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

20.2 Grundskolen

20.29. Der er afsat en bevilling til FoU-aktiviteter i forbindelse med iværksættelse af udviklings- og forskningsaktiviteter på uddannelsesområdet grundskolen, Statens Pædagogiske Center og projektet "IT, medier og folkeskolen",

20.3 Erhvervsrettede ungdomsuddannelser

20.39.01.10. Der er afsat en bevilling til FoU-aktiviteter i forbindelse med iværksættelse af udviklings- og forskningsaktiviteter på uddannelsesområdet erhvervsrettede ungdomsuddannelser.

20.39.01.20. Der er afsat en bevilling til forsøg og udvikling m.v. vedrørende skolehjem ved erhvervsskoler.

20.39.10.20. Der er afsat en bevilling i forbindelse med etableringen af et længerevarende undervisningsforløb for 16-25 årige flygtninge og indvandrere.

20.4 Gymnasiale uddannelser

20.49. Der er afsat en bevilling til FoU-aktiviteter i forbindelse med iværksættelse af udviklings- og forskningsaktiviteter på det gymnasiale uddannelsesområde.

20.5 Andre ungdomsuddannelser

20.51. Der er afsat en bevilling til FoU-aktiviteter i forbindelse med iværksættelse af udviklings- og forskningsaktiviteter på uddannelsesområdet andre ungdomsuddannelser.

20.6 Videregående uddannelser m.v.

Undervisningsministeriet fordeler forskningsmidler til de højere uddannelsesinstitutioners forskningsfelter, det vil sige humanistiske, teologiske, samfundsvidenskabelige, naturvidenskabelige, sundhedsvidenskabelige og tekniske videnskabers område.

De højere uddannelsesinstitutioner har til formål at drive forskning og give videregående uddannelse indtil højeste videnskabelige niveau, samt bidrag til udbredelsen af kendskab til videnskabens arbejdsmetoder og resultater.

Forsknings- og uddannelsesaktiviteterne er budgetteret adskilt, men forudsættes gensidigt at have betydning for såvel forskningsudviklingen som undervisnings kvaliteten.

Midlerne fordeles til institutionerne som rammebevillinger med specifikation af ressourcerne på hovedformål. Fordelingen af rammebevillingen på hovedområder, fag og uddannelsesområder foretages af institutionerne. Fordelingen mellem anvendelse på grundforskning, anvendt forskning og udviklingsarbejde fastlægges ligeledes på institutionerne.

Endvidere er der i rammen specificeret bevillinger til en række forskellige støttefunktioner og fællesfunktioner, såsom forskningsbiblioteker.

Endelig findes en række anlægsbevillinger med tilknytning til universiteternes forskningsaktiviteter, som er udmøntet i konkrete byggeprojekter på de enkelte universiteter.

20.69. Der er afsat en bevilling til FoU-aktiviteter i forbindelse med iværksættelse af udviklings- og forskningsaktiviteter på uddannelsesområdet videregående uddannelser og der er afsat en bevilling til udviklingsaktiviteter og forsknings-tilknytning i forbindelse med Centre for Videregående Uddannelser (CVU'er).

20.7 Folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse

20.79. Der er afsat en bevilling til FoU-aktiviteter i forbindelse med iværksættelse af udviklings-

og forskningsaktiviteter på uddannelsesområdet folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse.

20.8 Tværgående og internationale aktiviteter

20.89. Der er afsat en bevilling til FoU-aktiviteter i forbindelse med iværksættelse af udviklings- og forskningsaktiviteter på Undervisningsministeriets uddannelsesområder.

§ 21. Kulturministeriet

Tabel 3.10 § 21 Kulturministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	344,1	350,6	330,7	364,8	334,0	436,9	430,6	446,5	439,0	428,8	391,6	408,4
Anlæg	1,1	1,1	11,3	-	54,9	-	-	-	-	-	-	-
I alt	345,2	351,7	342,0	364,8	388,9	436,9	430,6	446,5	439,0	428,8	391,6	408,4
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	0,6	0,8	0,6	0,4
Bruttoudgifter i alt	345,2	351,7	342,0	364,8	388,9	436,9	430,6	446,5	438,4	428,0	391,0	408,0
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	415,3	415,6	396,2	414,8	431,4	473,3	454,2	458,1	438,4	428,0	391,0	408,0
Indeks 100=2001	94,7	94,8	90,4	94,6	98,4	107,9	103,6	104,5	100,0	97,6	89,2	93,1

Note: Desuden benytter Kulturministeriet 9,4 mio. kr. finansieret via tipsmidler til FoU.

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Næsten al forskning i Kulturministeriet ligger inden for følgende 4 hovedområder: Arkiver, biblioteker, museer samt uddannelsesinstitutioner.

Kulturministeriets Forskningsudvalg rådgiver Kulturministeren i spørgsmål om ministeriets forskningsplanlægning og -aktiviteter, samt anvendelsen og fordelingen af ministeriets forskningsbevillinger.

21.1. Fællesudgifter

Der ydes herunder tilskud til Det Danske Institut i Rom, der udgør rammen om dansk forskning med relation til Italien, samt til Det danske Sprog- og Litteraturselskab.

21.3. Bevaring og formidling af kulturarven

På *biblioteksområdet* ligger hovedparten af forskningen på forskningsbibliotekerne, som

dels betjener forskere i form af informationsformidling, dokumentation og dokumentlevering, dels selv udfører forskning inden for bibliotekernes fagområder.

Det Kongelige Bibliotek, Statsbiblioteket i Århus, Odense Universitetsbibliotek og Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek udfører egen forskning indenfor bibliotekernes respektive fag- og funktionsområder. Det drejer sig om områder, som er forudsætninger for formidlingen af bibliotekernes samlinger og deres indhold, samt for den rationelle forvaltning af institutionernes øvrige opgaver og funktioner.

Biblioteksstyrelsen udfører udviklingsarbejde og udviklingsprojekter, blandt andet omstilling af biblioteksinfrastruktur - teknisk såvel som organisatorisk, national infrastruktur - biblioteksnet-

værk, såvel som centrale løsninger for ressourcetilgang og udnyttelse samt udvikling af brugerservice og nye informationsydelser. Arbejdet udføres i samarbejde med folke- og forskningsbibliotekerne og IT- og Forskningsministeriet.

Statens Arkiver udfører hovedsageligt egen forskning inden for dansk historie, herunder forvaltningens historie. Derudover betjener Statens Arkiver anden forskning inden for talrige discipliner, som arbejder på grundlag af primære historiske kilder.

Dansk Folkemindesamling er statens forskningsinstitut for folkløse. Her forskes i mundtligt overleveret traditionsstof, herunder blandt andet sange og musik.

*Dansk Sprognævn*s forskning udspringer af nævnets fag- og funktionsområder: at følge den danske sprogs udvikling, at fastlægge den officielle retskrivningsnorm og at rådgive offentligheden og myndighederne i sproglige spørgsmål.

Rigsantikvarembetet omfatter Rigsantikvarens Arkæologiske Sekretariat (RAS), hvis hovedopgave er - på Rigsantikvarens vegne - at varetage den daglige administration af bestemmelserne efter museumslovens §26, som omhandler registrering og undersøgelse af arkæologiske fund gjort under jordarbejde. Det følger af denne opgave, at det overordnede mål med RAS' arbejde består i at øge vor viden om alle perioder i Danmarks fortid.

Nationalmuseet er Danmarks kulturhistoriske hovedmuseum. Museets forskning omfatter en række kulturhistoriske discipliner, nemlig arkæologi (forhistorisk-, middelalder-, marin- og klassisk arkæologi), historie, kunsthistorie, etnologi, etnografi, numismatik, bevaring, museal formidling samt kulturhistorisk relateret naturvidenskab. Forskningen søges derudover samlet i større, tværvidenskabelige programmer på tværs af de ovenstående fagdiscipliner. Museet varetager forskeruddannelse i et samarbejde med universiteter, Forskeruddannelsesrådet og

Forskningsrådene, Danmarks Grundforskningsfond samt IT- og Forskningsministeriet.

Tøjhusmuseet driver forskning inden for dansk forsvarshistorie, samt international våbenhistorie inden for den vestlige kulturkreds fra middelalderen til vore dage.

Statens Museum for Kunst driver overvejende forskning inden for dansk billedkunst og udenlandsk billedkunst, fortrinsvis fra den vestlige kulturkreds.

Det Danske Kunstindustrimuseum er landets centrale museum for forskning i kunsthåndværk og design, samt asiatisk kunst.

Forskningen på de øvrige statslige samt statsanerkendte museer finder sted over et bredt spektrum inden for kultur-, natur- og kunsthistorien.

21.4. Videregående uddannelse

På *arkitektskolerne* forskes der inden for alle arkitekturfagets områder: fra landskabsarkitektur, byplanlægning og bybygning, over bygningskunst til industrielt design.

På *Danmarks Biblioteksskole* omfatter forskningen en række undersøgelses- og analyseprojekter indenfor biblioteks-, informations- og dokumentationsområdet, for eksempel biblioteksbenyttelse, vidensstyring, det elektroniske bibliotek, mediehistorie og mediesamspil, interaktiv informationssøgning, biblioteket som kulturinstitution samt infometriske analyser og metoder.

Ved *Kunstakademiets Konservatorskole* og *Billedkunstskoler* udføres forskning indenfor såvel de kunstneriske som de teoretiske aspekter af disse områder.

Musikkonservatorierne udøver kunstnerisk og pædagogisk udviklingsvirksomhed og driver forskning inden for deres respektive musikalske fagområder.

§ 23. Miljø- og Energiministeriet

Tabel 3.11 § 23 Miljø- og Energiministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	317,5	297,2	370,8	402,9	401,3	445,1	455,9	431,4	431,3	413,4	406,1	390,6
Anlægsudgifter	8,0	3,0	4,0	3,0	29,0	-	6,2	3,0	7,5	6,8	5,9	5,8
I alt	325,5	300,2	374,8	405,9	430,3	445,1	462,1	434,4	438,8	420,2	412,0	396,4
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	5,4	5,2	5,2	5,2
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	4,0	4,0	4,0	4,0
Bruttoudgifter i alt	325,5	300,2	374,8	405,9	430,3	445,1	462,1	434,4	440,2	421,4	413,2	397,6
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	391,6	354,7	434,2	461,5	477,3	482,1	487,4	445,7	440,2	421,4	413,2	397,6
Indeks 100=2001	89,0	80,6	98,6	104,8	108,4	109,5	110,7	101,2	100,0	95,7	93,9	90,3

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

FoU-aktiviteterne udføres primært af ministeriets sektorforskningsinstitutioner - Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse, og Forskningscentret for Skov & Landskab - mens koordinerende aktiviteter og programstyring fortrinsvis udføres af ministeriets administrative styrelser. Der er i 1995 foretaget en sammenlægning af Danmarks Miljøundersøgelser og det tidligere Grønlands Miljøundersøgelser. Endvidere er det tidligere Danmarks Geologiske Undersøgelse og det tidligere Grønlands Geologiske Undersøgelse sammenlagt til én institution: Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse.

23.2 Miljøbeskyttelse

Miljøstyrelsen afholder udgifter til udredning og rådgivning i tilknytning til miljøbeskyttelsesindsatsen. Herudover afholdes udgifter til forskning og udredning om bekæmpelsesmidlers miljøeffekter samt til projekter vedrørende beskyttelse af de oprindelige folk i Arktis.

Endelig afholdes udgifter til udvikling og udredning inden for højt prioriterede og aktuelle miljøområder, for hvilke der ikke findes særlige programmer. I de nærmeste år vil midlerne især blive anvendt inden for områderne miljøfremmede stoffer, miljødata og styringsmidler.

23.3. Miljøundersøgelser

Danmarks Miljøundersøgelser er en sektorforskningsinstitution med forskningsaktiviteter inden

for følgende indsatsområder: Atmosfærisk miljø, Akvatisk miljø og natur, Terrestrisk miljø og natur, Arktisk og global miljø, risikovurdering af kemiske stoffer og bioteknologiske produkter samt tværgående analyser.

Endvidere har Danmarks Miljøundersøgelser rådgivningsvirksomhed over for styrelser, amter med videre, og har aktiviteter på miljø- og naturdataområdet, blandt andet inden for overvågning og fagdata-centervirksomhed. Danmarks Miljøundersøgelser er nationalt knudepunkt for Det Europæiske Miljøagentur.

23.4. Skov- og landskabsforskning.

Forskningscentret for Skov & Landskab udfører forskning, udvikling og rådgivning samt formidler viden, indenfor hovedområderne: skovdrift, skovøkologi, pyntegrønt, park og landskab, by- og landsplanlægning samt friluftsliv og turisme.

23.5. Naturforvaltning

Skov- og Naturstyrelsen afholder udgifter til forskning, udredning og rådgivning, der understøtter en vidensbaseret forvaltningspraksis. Styrelsen rekvirerer forskning, udredning og rådgivning på universiteter, sektorforskningsinstitutioner og ved andre konsulenter. I de nærmeste år vil midlerne især blive anvendt inden for områderne skovsundhed, naturnær skovdrift, landbrug, naturpleje, flora og fauna, planlægning og friluftsliv, kulturmiljø samt indikatorer og miljøøkonomi.

Endvidere forvalter styrelsen et program til produktudvikling af skovbrugs- og træindustri-produkter.

23.6. Geologisk forskning og undersøgelser

Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) har forskningsaktiviteter inden for følgende indsatsområder: Databanker og formidling, Vandressourcer, Energiråstoffer, Mineralske råstoffer, Natur og miljø, Lithosfæreforskning (forskning i jordskorpens opbygning) og kulturforskning. Indsatsområderne indbefatter forskningsaktiviteter vedrørende Grønland og Færøerne.

Endvidere har GEUS opgaver vedrørende faglig rådgivning af miljø- og energimyndigheder, herunder tilsyn med koncessionshavere og formidling af geologisk basisviden (fagdatabaser og lignende) til offentlige og private brugere.

Af GEUS's indtægter (bortset fra programforskningsindtægter) anslås 30 procent at vedrøre forskning. Skønsmæssigt anvendes 50 procent af GEUS's driftsudgifter til forskning.

23.72.02 Tilskud til Energiforskning

I *Energistyrelsen* administreres ministeriets energiforsknings- og energiudviklingsprogrammer. Formålet med disse er at styrke den energi-orienterede forskning og udvikling med henblik på at skabe og vedligeholde den teknologiske og samfundsmæssige baggrund for energipolitikken.

Programmet for udbygning af dansk energiforskning og -udvikling, EFP, fortsætter i 2001.

Programmet er en sammensætning af projekter af innovativ, anvendelsesorienteret forskning, primært gennemført i erhvervsvirksomheder og ved strategiske og langsigtede projekter gennemført ved universiteter og andre offentlige forskningsinstitutioner. Endvidere består programmet af mere udviklingsprægede projekter ofte gennemført på teknologiske service-institutioner eller i samarbejde mellem disse og virksomheder og forskningslaboratorier.

Programmet omfatter således teknologier, som på længere sigt vil kunne bringes i praktisk anvendelse, men som anses for kommende nøgleområder. Energiforskningsprogrammet bidrager hermed til strategisk forskning i fremtidens energiteknologier.

Omfattet af programmet er også udvikling af teknologier, som allerede har nået et anvendelses-stade, men som vurderes at have betydelige muligheder for videreudvikling.

Endelig omfatter programmet samfundsvidenskabelig forskning, der dels belyser samspillet mellem energisektoren og det øvrige samfund, dels bidrager til at forbedre det politiske beslutningsgrundlag for valg af mål og midler i energipolitikken.

Det er centrale målsætninger for programmet at støtte forskning som kan medvirke til at opfylde de energipolitiske målsætninger, især som angivet i Regeringens energipolitiske handlingsplan, Energi 21, på energi- og miljøområdet, og øge erhvervsudviklingen og eksportmulighederne på energiområdet.

Særlige indsatsområder i energiforskningsprogrammet er: a) Olie og naturgas, b) Miljøvenlig produktion af el og varme, c) Vindenergi, d) Bygninger inkl. solenergi, e) Energieffektivitet i produkter og industrielle processer, f) Energi og samfund. Hertil kommer, at der gives tilskud til perspektivrige projekter uden for disse områder.

§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Tabel 3.12 § 24 Fødevareministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	484,0	596,4	558,1	609,4	746,9	798,5	802,6	882,5	716,7	598,2	563,1	570,9
Anlægsudgifter	24,0	17,4	64,3	64,5	46,0	22,2	64,7	35,6	21,3	5,3	5,3	5,3
I alt	508,0	613,8	622,4	673,9	792,9	820,7	867,3	918,1	738,0	603,5	568,4	576,2
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	40,0	40,0	40,0	40,0
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	508,0	613,8	622,4	673,9	792,9	820,7	867,3	918,1	778,0	643,5	608,4	616,2
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	611,1	725,3	721,1	766,2	879,5	889,0	914,8	942,0	778,0	643,5	608,4	616,2
Indeks 100=2001	78,5	93,2	92,7	98,5	113,0	114,3	117,6	121,1	100,0	82,7	78,2	79,2

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Fødevareministeriets hovedformål er

- at sikre, at de fødevarer, der produceres og afsættes til forbrugerne, er sunde og af høj kvalitet, samt at sikre et højt informationsniveau herom,
- at fremme produktionsforhold, der bevarer jordbrugs- og fiskerierhvervenes ressourcegrundlag samt sikre miljøet, dyrevelfærd og gode arbejdsbetingelser,
- at fremme lønsom produktion og afsætning inden for ministeriets erhvervsområde.

Direktoratet for FødevareErhverv er det administrative bindeled mellem Fødevareministeriets departement og Fødevareministeriets forskningsaktiviteter.

24.2. Generelle jordbrugs- og fiskeriforhold

Direktoratet for FødevareErhverv er pr. 1. april 2000 oprettet ved en sammenlægning af Strukturdirektoratet og EU-direktoratet. Den administrative/økonomiske sammenlægning fandt sted pr. 1. januar 2001.

Målet med sammenlægningen af direktoraterne er bl.a. at udnytte de eksisterende ressourcer og skabe en arbejdsplads, der i højere grad samler ekspertisen og kan leve op til kravene om en effektiv og målrettet gennemførelse af erhvervspolitikken inden for landbrug, fiskeri og fødevarer.

Direktoratet varetager opgaver i forbindelse med bl.a. erhvervsfremme, strukturtilpasning samt forskning og udvikling inden for fødevaresektoren.

Direktoratet for FødevareErhvervs formål er at sikre en effektiv og koordineret gennemførelse af Fødevareministeriets målsætninger på fødevareerhvervsområdet, herunder administrere EU-markedsordninger for landbrugsvarer m.v. samt fremme fødevareerhvervenes muligheder for strukturtilpasning og udvikling, herunder forskningsindsatsen.

24.23. Struktur- og effektivitetsforbedringer inden for jordbrugs- og fiskeriområdet

Inden for hovedområdet hører tilskudsordningen innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevare-, jordbrugs- og fiskerisektoren. Tilskuddene ydes til gennemførelse af projekter til produktudvikling m.v. af jordbrugs- og fiskeriprodukter.

Der ydes desuden tilskud til forsøgsfiskeri, akvakultur og videnskabelige undersøgelser med henblik på undersøgelse af alternative fiskemuligheder og fangstteknikker inden for erhvervsmæssigt fiskeri samt udvikling i den primære fiskerisektor og afsætning af produkter herfra.

Endvidere indgår tilskud til Det Fødevareteknologiske Forsknings- og Udviklingsprogram (FØTEK), hvorunder der i samarbejde med andre ministerier ydes tilskud til fødevareforskning.

24.32. Husdyrforhold og levnedsmidler

Fødevaredirektoratet administrerer dette hovedområde.

Fødevaredirektoratet og de tilknyttede veterinære institutioner har til formål at sikre sunde fødevarer til forbrugerne, at sikre en sund husdyrbrugproduktion, og at sikre det veterinære grundlag for udførsel af levende dyr og animalske produkter.

Veterinær- og fødevareområdet har således til opgave at sikre forbrugerne fødevarer, der kan indtages uden sundhedsrisici, at fremme sunde kostvaner, at kontrollere produktion og omsætning af fødevarer, at bidrage til produktion af sunde husdyr, at hindre indførsel af fremmede smitstoffer, samt at forebygge og bekæmpe husdyrsygdomme og zoonotiske smitstoffer.

24.33. Forskning inden for fødevare- og jordbrugsområderne

Aktivitetsområdet omfatter Fødevareministeriets forskningsinstitutioner inden for landbrugs- og gartneriområdet samt tilskudsordninger til fødevare- og jordbrugsforskning. Forskning vedrørende fiskeriområdet er placeret under aktivitetsområdet § 24.38. Fiskeriforskning.

Sektorforskningen under Fødevareministeriet har til formål gennem forskning, udvikling og forsøg at opbygge, indsamle og formidle viden om produktionsmetoder, produkter, sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse til gavn for fødevare-, jordbrugs- og fiskerierhvervene og for samfundet som helhed.

Fødevareministeriets forsknings- og forsøgsvirksomhed udføres hovedsageligt af institutionerne Danmarks JordbrugsForskning, Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut og Statens Skadedyrlaboratorium. Statens Veterinære Serumlaboratorium og Statens Veterinære Institut for Virusforskning udfører desuden

forskning, selv om institutionerne har andre hovedopgaver.

Tilskudsordningen Forskningsaktiviteter inden for fødevare- og jordbrugssektorerne er grupperet på følgende indsatsområder:

1. Fødevarer sikkerhed og -kvalitet
2. Jordbrugets omstilling som følge af ændrede markedsvilkår
3. Jordbrugets miljøforhold
4. Husdyrsundhed og -velfærd
5. Jordbrugets produktkvalitet.

Med henblik på at styrke Fødevareministeriets myndighedsberedskab er der på FL 2001 optaget en bevilling på 40 mill. kr. årligt fra 2001 for en periode af fire år. Bevillingen fordeles på basisbevillingerne på ministeriets institutioner på udvalgte indsatsområder, herunder vidensbaseret fødevarepolitik og myndighedsberedskab på miljøområdet.

Der gives endvidere tilskud til nationale, fællesnordiske og andre internationale projekter. Af tilskud til projekter eller aktiviteter kan nævnes bevaringsarbejde med genressourcer hos danske husdyrarter, hvor der er skabt mulighed for at støtte et mindre antal bevaringscentre for mindre husdyr.

24.38. Fiskeriforskning

Fiskeriforskningsområdet omfatter sektorforskningsinstitutionen Danmarks Fiskeriundersøgelser samt tilskudsbevillinger vedrørende fiskepleje, herunder udsætninger, og øvrige forsknings-tilskud vedrørende fiskerisektoren.

Fiskepleje, herunder udsætninger

Fiskeplejeindsatsen omfatter udsætning af fiskeyngel og sættefisk samt foranstaltninger og forskning, der i øvrigt har betydning for naturlig reproduktion, vækst m.v. af fiskebestandene. Aktiviteterne omfatter undersøgelser og opfølgning samt den forskning og administration, der knytter sig til tilrettelæggelsen, gennemførelsen og opfølgningen. Med henblik på styrkelsen af forskningen indenfor fiskeplejen er der iværksat et forskningsprogram om fiskenes rolle i økosystemet.

Tilskud til forsøgsfiskeri og produktudvikling i det primære fiskeri

Der ydes tilskud til forsøgsfiskeri, akvakultur og videnskabelige undersøgelser med henblik på undersøgelse af alternative fiskemuligheder og fangstteknikker inden for erhvervsmæssigt fiskeri samt produktudvikling i den primære fiskerisektor og afsætning af produkter herfra.

Forskning og udvikling inden for fiskerisektoren

Der ydes tilskud til forskning og udviklingspro-

jekter inden for fiskerisektoren. Projekterne kan vedrøre forarbejdning og forædling af fiskeriprodukter, fiskeribiologi, vandmiljøundersøgelser, fiskerøkonomi og fiskeristatistik. Formålet er bedre udnyttelse af f.eks. fiskeriressourcerne på et bæredygtigt grundlag.

Endvidere medfinansieres forskningsprogrammerne Bioteknologi i fødevaresektoren og Fødevarekvalitet med fokus på fødevaresikkerhed under § 24.33.02.

§ 26. Erhvervsministeriet

Tabel 3.13 § 26 Erhvervsministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	296,2	379,0	455,0	490,2	415,0	488,9	495,5	439,3	622,6	611,9	509,3	492,9
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	296,2	379,0	455,0	490,2	415,0	488,9	495,5	439,3	622,6	611,9	509,3	492,9
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	13,1	2,5	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	296,2	379,0	455,0	490,2	415,0	488,9	495,5	439,3	635,7	614,4	509,3	492,9
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	356,3	447,9	527,1	557,3	460,3	529,6	522,6	450,7	635,7	614,4	509,3	492,9
Indeks 100=2001	56,1	70,5	82,9	87,7	72,4	83,3	82,2	70,9	100,0	96,6	80,1	77,5

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Erhvervsministeriets FoU-aktiviteter har til formål at fremme erhvervenes internationale konkurrenceevne, blandt andet gennem fremme af teknologisk udvikling og produktudvikling.

26.3. Erhvervsfremme

En stor del af Erhvervsministeriets FoU-aktiviteter er opført under området "Udvikling af teknologi og kompetence mv.". Under dette område ydes resultatkontraktmidler til de godkendte teknologiske serviceinstitutter til kompetenceopbygning, udvikling af nye serviceudbud til erhvervslivet og generel videnformidling.

Herudover medfinansierer ministeriet en række aktiviteter med et FoU-element så som: Innovationsmiljøer, Centerkontrakter, Centre uden

mure, Udviklingskontrakter, Erhvervsforskere, Center for Industriel Produktion og Initiativ for Sensorteknologi.

Innovationsmiljøerne skal sikre erhvervsmæssig udnyttelse af forskningsresultater i form af start af nye virksomheder i forskerparker eller lign. I Innovationsmiljøerne kan virksomheder få sparring, uddannelse, rådgivning og risikovillig kapital i forbindelse med sammenhængende udviklingsforløb. Midlerne anvendes bl.a. til udvikling og bearbejdning af ideer.

Centerkontrakter er fælles FoU-projekter med et kommercielt sigte mellem virksomheder, teknologiske serviceinstitutter og forskningsinstitutioner.

Centre uden mure har til formål at skabe rammer for private virksomheders samarbejde med offentlige forskningsinstitutioner om grundlæggende og strategisk forskning. Der etableres centre inden for områderne: sundhed, turisme, multimedie, organisationsforskning, design, logistik og transport.

Det offentlige-private samarbejde stimuleres gennem udviklingskontrakter. Offentlige institutioner og private virksomheder kan indgå kontrakter om udvikling af nye varer eller tjenesteydelser.

Erhvervsforskerordningen er uddannelse af forskere i et uddannelsesforløb af 3 års varighed i et samspil mellem en virksomhed og en højere uddannelsesinstitution.

For at styrke rammerne for at drive vidensbaseret produktion i Danmark er Center for Industriel Produktion etableret. Centeret skal bidrage til at gøre produktionsteknologi til en dansk styrkeposition.

Initiativet for Sensorteknologi skal fremme danske virksomheders viden om og adgang til denne teknologi. Initiativet skal øge forskning i og udvikling og anvendelse af sensorteknologi og skal samtidig bidrage til koordinering af denne indsats.

Under Iværksætteraktiviteter mv. ydes bl.a. tilskud til projektf finansiering for opfindere.

§ 28. Trafikministeriet

Tabel 3.14 § 28 Trafikministeriets FoU-bevillinger 1993-2004, mio. kr.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	66,7	68,0	69,9	86,9	81,9	70,4	74,1	78,8	112,2	110,4	110,1	109,2
Anlægsudgifter	40,5	40,5	40,5	7,1	2,0	10,9	12,2	16,8	13,5	3,0	3,0	3,0
I alt	107,2	108,5	110,4	94,0	83,9	81,3	86,3	95,6	125,7	113,4	113,1	112,2
Overførselsudgifter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Overførselsindtægter	...	...	...	...	...	...	...	...	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	107,2	108,5	110,4	94,0	83,9	81,3	86,3	95,6	125,7	113,4	113,1	112,2
2001-priser												
Bruttoudgifter i alt	129,0	128,2	127,9	106,9	93,1	88,1	91,0	98,1	125,7	113,4	113,1	112,2
Indeks 100=2001	102,6	102,0	101,8	85,0	74,0	70,1	72,4	78,0	100,0	90,2	90,0	89,3

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Ministeriets FoU-opgaver udføres af Danmarks TransportForskning, Transportrådet, Rådet for Trafiksikkerhedsforskning, Vejdirektoratet, Luftfartsvæsnet og af Danmarks Meteorologiske Institut. Endvidere er der FoU-aktiviteter hos Banestyrelsen.

Danmarks TransportForskning. Bevillingerne anvendes på forskning inden for Transportsikkerhed, transportens miljø- og energibelastning samt transportøkonomi og trafikmodeller. Formålet er at styrke vidensgrundlaget for de transportpolitiske beslutninger i Danmark, dels ved en samling og bedre koordinering af den eksisterende forskning, dels ved en udvidelse af forskningsindsatsen samt en øget tilknytning til universitetsmiljøernes undervisning og forskning. Derudover udfører Danmarks TransportForskning mod refusion af udgifterne en række forskningsprojekter for danske og udenlandske myndigheder mv.

28.11.77. Transportrådet. Bevillingen til Transportrådet anvendes til drift af rådets sekretariat, gennemførelse af udrednings- og analysearbejde samt tilskud til transportforskning. Hovedparten af midlerne anvendes til transportforskning. Støtten under Transport-

rådets forskningsprogram bevilges til strategisk og tværgående transportforskning til udbygning af forskningskapaciteten.

Rådet for Trafiksikkerhedsforskning. Bevillingerne anvendes på trafiksikkerhedsområdet, primært til danske forskningsprojekter i eget regi, sekundært til danske udredningsopgaver samt deltagelse i internationale forsknings- og udredningsaktiviteter, blandt andet via OECD og FERSI (Forum of European Road Safety Institutes).

Forsknings- og udredningsindsatsen i Rådet for Trafiksikkerhedsforskning ligger specielt inden for områderne trafikantadfærd og køretøjsteknik/-indretning.

28.2. Vejtrafik

Vejdirektoratets forsknings- og udviklingsaktiviteter ligger primært inden for områderne vejmaterialer, trafiksikkerhed og miljø. Forskningsvirksomheden sigter på at tilvejebringe ny viden til konkrete anvendelser på områder, der er centrale for Vejdirektoratet og øvrige vejbestyrersers virke.

De fleste FoU-aktiviteter er henlagt til Vejteknisk Institut, som udfører forskning om vejmaterialer, blandt andet asfalt, beton til broer og bygværker, ubundne og stabiliserende materialer og isolerings- og beskyttelsesmaterialer, med sigte på at få ny indsigt i deres indflydelse på miljøet, deres bæreevne og overfladeegenskaber, samt deres krav til måle- og prøvningsmetoder. Instituttets udviklingsaktiviteter dækker et bredt felt af metoder og teknikker til praktisk brug med særlig fokus på miljø og genbrugsprojekter, tilpasning af nye europæiske laboratorieprøvninger til danske forhold, forebyggelse af sporkøring og nyt udstyr til vejtekniske målinger. Flere af FoU-aktiviteterne støttes af midler fra EU's rammeprogrammer.

Vejdirektoratet udvikler tillige metoder til fremstilling af højkvalitetsbeton til nye broer og bygværker samt til kontrol af tilstande af betonmaterialer i eksisterende bygværker. Desuden sker der en løbende udvikling af edb-systemer til optimering af ressourceforbrug i forbindelse med drift og vedligeholdelse af veje og broer. Æstetisk kvalitet af vejvedligeholdelse, miljø-sikker pleje af vejbeplantninger samt trafikafvik-

ling ved reparationsarbejder er andre fokusfelter for udviklingen.

FoU har i relation til trafikantservice og trafikledelse tyngdepunkter i trafiksikkerhed og trafikmiljø, trafikinformatik og vejinformationssystemer.

Udviklingsaktiviteterne vedrørende trafiksikkerhed sigter på, dels at skabe ny indsigt i trafikulykkernes årsager og deres sammenhæng med samspillet mellem trafikanternes adfærd og vejens udformning og udstyr. Miljøprojekterne udvikler nye metoder til analyse og forebyggelse af vejtrafikkens indflydelse på miljøet med særlig sigte på dens støj- og barriereeffekter.

Trafikinformatik er stadig et nyt udviklingsområde, hvor informationsteknologien og telekommunikationsmidler tages i brug for at opnå en både sikrere og mere effektiv afvikling af trafikken. Herved undgås gennemførelse af alle de udbygninger af vejene som ellers ville være nødvendig, for at give den voksende vejtrafik et acceptabelt serviceniveau, og for at opnå et forbedret samspil mellem den individuelle og den kollektive trafik. Parallelt hermed foregår en udvikling af nye metoder til bestemmelse af kapacitets- og serviceniveau på alle typer af veje og stier, samt en udvikling af nye trafikmodeller, som kan udnytte et forbedret trafikstatistisk datagrundlag.

Udvikling af vejinformationssystemer varetages af Informatikområdet, som hermed vedligeholder og udbygger grundlaget for effektiv vejadministration såvel i Vejdirektoratet som i andre vejbestyrrelser, der betjener sig af disse systemer. Vejinformationssystemerne består af databaser og programsystemer og kan rumme og bearbejde et stort udvalg af de data om veje, trafik, uheld med mere, som er vigtige dele af grundlaget for udøvelse af vejbestyrelsesfunktionerne.

Endelig foregår der i Vejdirektoratet nogen forskning og udvikling, der vedrører samfundsmæssige konsekvenser af trafikken og dens uønskede følger i form af ulykker og forurening, blandt andet med sigte på at forbedre grundlaget for optimering af ressourceforbruget til både anlæg og drift.

28.3. Luftfart og meteorologi

Statens Luftfartsvæsen deltager i år 2001 i TEN-T projekter: North European ADS-B Network (NEAN) Update Programme (NUP) fase 1.

NUP støttes af EU DG VII og gennemføres i et konsortium bestående af Luftfartsverket (LFV Sverige), Deutsche Flugsicherung GmbH (DFS), Statens Luftfartsvæsen (SLV), Lufthansa (DLH) og Scandinavian Airlines System (SAS), Airbus Industrie, Aerospatiale Matra Airbus og Direction Générale de l'Aviation Civile (DGAC). Fase 1 af dette projekt (planlægning) forventes officielt afsluttet med udgangen af andet kvartal år 2001.

Efter afslutningen af NUP fase 1 påtænkes fysisk udstyr installeret i et større antal luftfartøjer samt på udvalgte jordstationer i Europa i en fortsættelse af programmet, kaldet NUP fase 2. Det er endnu ikke afgjort om SLV deltager i NUP fase 2, og i givet fald, i hvilket omfang.

Den infrastruktur som blev opbygget og de resultater som blev nået i projekterne NEAN og NEAP (som blev afsluttet i 1999) er blevet videreført og videreudviklet under NUP fase 1, hvor der specielt er blevet lagt vægt på planlægning, modning, installering af prototype udstyr, afprøvning og validering af VHF Data Link mode 4 (VDLmode4) teknologien i forbindelse med Automatic Dependent Surveillance - Broadcastet (ADS-B).

Projektet har til formål at videreudvikle, teste og evaluere et system, som er baseret på satellit navigationssystemer (Global Navigation Satellite GNSS), der kan anvendes til trafikovervågning ved positionsbestemmelse, navigations- og landingshjælpemiddel samt for datatransmission mellem luftfartøjer og systemer på jorden.

FoU-aktiviteterne i *Danmarks Meteorologiske Institut (DMI)* omfatter overvågning og udforskning af atmosfæren med henblik på at kunne sikre en fyldestgørende kvalitet og et tidssvarende niveau af sine produktionsmetoder og ydelser.

Disse områder har væsentlig betydning for overvågning og udforskning og forudsigelse af Jordens vejr og klima og dertil relaterede miljøforhold samt praktisk betydning for kommunikation i de arktiske områder (Grønland).

DMI deltager i stort omfang i internationalt samarbejde om drivhuseffekt og ozon-problematik, gennem blandt andet World Meteorological Organization, United Nations Environmental Programme og EU's miljøforskningsprogrammer.

DMI udfører herunder arbejde, der skal belyse stratosfærens ozonbalance og ozonlagets betydning for klimaet. Ozonprojekterne er koncentreret om især det Grønlandske område, fordi ozonlaget er særlig truet ved polarområderne.

DMI deltager desuden i den videnskabelige del af Ørsted-projektet, et projekt der, i et samarbejde mellem offentlige forsknings- og undervisningsinstitutioner og danske industriforetagender, har til formål at udvikle, bygge, teste, opsende og drive en mindre dansk satellit til måling af Jordens magnetfelt. Et andet vigtigt formål med satellitten er at bestemme profiler for atmosfærens temperatur til brug i vejr- og klimaovervågning. Satellitten blev opsendt d. 23. feb. 1999.

I 1998 etableredes Danmarks Klimacenter med det hovedformål at kortlægge det sandsynlige klima i det 21. århundrede. Dette vedrører overvågning af det aktuelle klima og faktorer af mulig betydning for klimaændringer, studier af klimaprocesser inden for de udvalgte områder samt beregninger af fremtidige regionale klimaændringer og vurdering af regionale og globale klimaændringers virkning for det danske samfund og dets internationale relationer. Centret har inden for de nævnte områder til opgave at koordinere den danske indsats samt at forestå en videreformidling af vidensindsamlingen på dets arbejdsområde, så der opnås en bred nyttiggørelse heraf inden for det danske samfund.

28.4. Havne, kyster og færgetrafik

Kystdirektoratet udfører som den eneste offentlige institution i Danmark analyser og projekter i relation til kystbeskyttelse. For at kunne gøre dette på en kvalificeret og effektiv måde er det nødvendigt kontinuerligt at udføre FoU, med henblik på at udforske de processer i naturen, som former kysten og bestemmer kystudviklingen, samt at forbedre metoderne til den praktiske udførelse af kystbeskyttelsen.

I lyset af de store samfundsmæssige investeringer i vestkystens beskyttelse, omkring 100 mio. kr./år samt små 300 mio. kr. i Vadehavet over 20 år, er det bydende nødvendigt at kvalificere indsatsen gennem et homogent koordineret program til forskning og udvikling. På området forudsættes i de kommende år en meget forstærket indsats.

Som eksempler på aktuelle større koordinerede projekter kan nævnes kortlægning og geologisk tolkning af sedimenterne på den kystnære del af havbunden langs den jyske vestkyst i samarbejde med GEUS (De Geologiske Undersøgelser), samt i samarbejde med DHI (Dansk Hydraulisk Institut) måling og modellering af de bølge- og strømpåvirkninger, som flytter disse sedimenter.

28.6. Banetrafik

Forskningsaktiviteter inden for Banestyrelsen vedrører udelukkende forskning inden for emner med specifik relevans i forhold til jernbaneinfrastruktur og -planlægning. Det drejer sig om forskning i emner som jernbanekapacitet, sikkerhed, samfundsøkonomiske aspekter i forbindelse med jernbaneinfrastrukturplanlægning med videre.

Bilag A - tabeller

A-Tabel 1. Bruttoudgiftsbevilling fordelt på finansieringskilder 1993-2002, mio. kr. i løbende priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Finanslovsbevillinger	5.841,1	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.798,2	8.882,9	8.930,4	8.472,2
Internationale bevillinger	490,5	523,0	543,4	575,6	637,3	633,6	619,6	665,0	718,5	746,9
Kommunale og amtskommunale midler	437,5	464,3	635,0	668,2	697,9	741,5	780,2	386,2	407,4	...
Danmarks Grundforskningsfond	19,1	141,7	154,5	176,2	200,9	247,8	243,3	264,5	250,0	290,0
Vækstfonden	109,0	83,0	107,0	128,0	94,0	86,0	175,0	119,0	69,0	69,0
I alt	6.897,2	7.235,6	8.159,8	9.092,5	9.709,9	10.268,4	10.616,3	10.317,6	10.375,3	...

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 2. Finanslovens bruttoudgiftsbevillinger til FoU i 1993-2004 opdelt på drift/tilskud og anlæg, mio. kr. i løbende priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Drift og tilskud	5.651,4	5.830,1	6.589,5	7.328,5	7.549,2	8.148,7	8.285,1	8.319,5	8.372,8	7921,1	7643,5	7406,5
Anlæg	189,7	193,4	130,4	216,1	530,6	410,9	513,1	563,4	557,6	551,1	456,0	305,4
Bruttoudgifter i alt	5.841,1	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.798,2	8.882,9	8.930,4	8472,2	8099,5	7711,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Anm. Tallene for 2002-2004 er budgetoverslag

A-Tabel 3a. Finanslovens bruttoudgiftsbevillinger til FoU i 1993-2004 fordelt på ministerier, mio. kr. i løbende priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
§ 6 Udenrigsministeriet	120,5	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	229,3	283,6	280,8	280,8	280,8	280,8
§ 8 Økonomiministeriet	23,8	24,8	25,2	27,6	21,4	22,8	21,6	18,2	18,0	17,5	16,9	16,8
§12 Forsvarsministeriet	35,8	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	48,2	48,7	49,2
§14 By- og Boligministeriet	69,8	72,9	74,0	83,6	81,8	78,8	100,2	135,5	163,0	153,3	126,0	89,5
§15 Socialministeriet	33,5	40,5	46,1	46,7	52,4	68,4	75,8	92,6	89,2	80,3	56,6	49,7
§16 Sundhedsministeriet	191,7	195,7	208,5	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	98,3	93,0	92,5
§17 Arbejdsministeriet	45,3	129,6	207,5	328,2	169,6	258,5	267,5	308,0	231,8	196,9	200,6	183,8
§19 IT- og Forskningsministeriet	1.547,6	1.323,9	1.496,7	1.809,4	1.820,8	1.816,0	1.939,2	1.785,0	1.735,6	1.598,3	1.589,2	1.570,5
§20 Undervisningsministeriet	2.191,0	2.295,3	2.537,9	2.918,0	3.447,9	3.617,9	3.638,9	3.769,4	3.896,0	3.820,8	3.693,3	3.393,0
§21 Kulturministeriet	345,2	351,7	342,0	364,8	388,9	436,9	430,6	446,5	439,0	428,8	391,6	408,4
§23 Miljø- og Energiministeriet	325,5	300,2	374,8	405,9	430,3	445,1	462,1	434,4	438,8	420,2	412,0	396,4
§24 Fødevareministeriet	508,0	613,8	622,4	673,9	792,9	820,7	867,3	918,1	738,0	603,5	568,4	576,2
§26 Erhvervsministeriet	296,2	379,0	455,0	490,2	415,0	488,9	495,5	439,3	622,6	611,9	509,3	492,9
§28 Trafikministeriet	107,2	108,5	110,4	94,0	83,9	81,3	86,3	95,6	125,7	113,4	113,1	112,2
I alt	5.841,1	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.798,2	8.882,9	8.930,4	8.472,2	8.099,5	7.711,9

Kilde: AnalyseInstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 3b. Finanslovens bruttoudgiftsbevillinger til FoU i 1993-2004 fordelt på ministerier, mio. kr. i løbende priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
§ 6 Udenrigsministeriet												
Drift	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud	120,5	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	229,3	283,6	280,8	280,8	280,8	280,8
Drift og Tilskud	120,5	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	229,3	283,6	280,8	280,8	280,8	280,8
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	120,5	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	229,3	283,6	280,8	280,8	280,8	280,8
§ 8 Økonomiministeriet												
Drift	23,8	24,8	25,2	27,6	21,4	22,8	21,6	18,2	18,0	17,5	16,9	16,8
Tilskud	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drift og Tilskud	23,8	24,8	25,2	27,6	21,4	22,8	21,6	18,2	18,0	17,5	16,9	16,8
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	23,8	24,8	25,2	27,6	21,4	22,8	21,6	18,2	18,0	17,5	16,9	16,8
§ 12 Forsvarsministeriet												
Drift	33,3	31,4	32,8	33,9	36,1	37,2	38,2	37,0	34,3	34,3	34,3	34,3
Tilskud	2,5	8,0	9,0	9,0	9,8	10,7	11,5	13,4	13,4	13,9	14,4	14,9
Drift og Tilskud	35,8	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	48,2	48,7	49,2
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	35,8	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	48,2	48,7	49,2
§ 14 By- og Boligministeriet												
Drift	53,8	55,9	53,8	47,3	50,6	56,2	53,0	55,0	67,7	68,0	67,9	67,1
Tilskud	15,0	17,0	20,2	36,3	31,2	22,6	47,2	80,5	95,3	85,3	58,1	22,4
Drift og Tilskud	68,8	72,9	74,0	83,6	81,8	78,8	100,2	135,5	163,0	153,3	126,0	89,5
Anlæg	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	69,8	72,9	74,0	83,6	81,8	78,8	100,2	135,5	163,0	153,3	126,0	89,5
§ 15 Socialministeriet												
Drift	29,5	33,8	33,2	39,7	38,5	43,5	44,7	48,9	52,0	48,0	47,3	46,6
Tilskud	4,0	6,7	12,9	7,0	13,9	24,9	31,1	43,7	37,2	32,3	9,3	3,1
Drift og Tilskud	33,5	40,5	46,1	46,7	52,4	68,4	75,8	92,6	89,2	80,3	56,6	49,7
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	33,5	40,5	46,1	46,7	52,4	68,4	75,8	92,6	89,2	80,3	56,6	49,7

A-tabel 3b fortsat

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
§ 16 Sundhedsministeriet												
Drift	170,9	173,9	182,5	52,9	64,2	87,7	80,1	73,4	71,1	65,4	65,2	64,8
Tilskud	17,8	19,7	25,4	24,9	16,5	54,0	54,1	32,9	33,1	32,9	27,8	27,7
Drift og Tilskud	188,7	193,6	207,9	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	98,3	93,0	92,5
Anlæg	3,0	2,1	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	191,7	195,7	208,5	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	98,3	93,0	92,5
§ 17 Arbejdsministeriet												
Drift	39,4	42,9	44,5	45,5	46,0	65,9	71,4	63,6	55,3	47,6	47,5	47,1
Tilskud	5,9	86,7	163,0	282,7	123,6	192,6	196,1	244,4	176,5	149,3	153,1	136,7
Drift og Tilskud	45,3	129,6	207,5	328,2	169,6	258,5	267,5	308,0	231,8	196,9	200,6	183,8
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	45,3	129,6	207,5	328,2	169,6	258,5	267,5	308,0	231,8	196,9	200,6	183,8
§ 19 IT- og Forskningsministeriet												
Drift	469,1	292,5	298,4	325,5	353,2	330,5	313,0	360,4	387,0	397,8	395,0	392,9
Tilskud	1.069,0	1.021,4	1.188,6	1.434,8	1.459,6	1.470,9	1.612,0	1.381,5	1.320,4	1.186,3	1.175,7	1.159,1
Drift og Tilskud	1.538,1	1.313,9	1.487,0	1.760,3	1.812,8	1.801,4	1.925,0	1.741,9	1.707,4	1.584,1	1.570,7	1.552,0
Anlæg	9,5	10,0	9,7	49,1	8,0	14,6	14,2	43,1	28,2	14,2	18,5	18,5
Bruttoudgifter i alt	1.547,6	1.323,9	1.496,7	1.809,4	1.820,8	1.816,0	1.939,2	1.785,0	1.735,6	1.598,3	1.589,2	1.570,5
§ 20 Undervisningsministeriet												
Drift	1.839,3	1.854,0	2.058,8	2.274,4	2.393,5	2.797,3	3.018,9	2.741,1	2.744,8	2.696,8	2.709,7	2.678,9
Tilskud	249,1	322,0	479,1	551,2	663,7	457,4	204,2	563,4	664,1	602,2	560,3	441,3
Drift og Tilskud	2.088,4	2.176,0	2.537,9	2.825,6	3.057,2	3.254,7	3.223,1	3.304,5	3.408,9	3.299,0	3.270,0	3.120,2
Anlæg	102,6	119,3	-	92,4	390,7	363,2	415,8	464,9	487,1	521,8	423,3	272,8
Bruttoudgifter i alt	2.191,0	2.295,3	2.537,9	2.918,0	3.447,9	3.617,9	3.638,9	3.769,4	3.896,0	3.820,8	3.693,3	3.393,0
§ 21 Kulturministeriet												
Drift	269,5	275,2	254,7	278,6	286,3	321,4	316,9	303,5	290,0	286,1	290,1	290,0
Tilskud	74,6	75,4	76,0	86,2	47,7	115,5	113,7	143,0	149,0	142,7	101,5	118,4
Drift og Tilskud	344,1	350,6	330,7	364,8	334,0	436,9	430,6	446,5	439,0	428,8	391,6	408,4
Anlæg	1,1	1,1	11,3	-	54,9	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	345,2	351,7	342,0	364,8	388,9	436,9	430,6	446,5	439,0	428,8	391,6	408,4

A-tabel 3b fortsat

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
§ 23 Miljø- og Energiministeriet												
Drift	153,5	163,4	191,9	230,1	230,4	268,2	278,7	271,7	292,5	281,7	277,2	263,9
Tilskud	164,0	133,8	178,9	172,8	170,9	176,9	177,2	159,7	138,8	131,7	128,9	126,7
Drift og Tilskud	317,5	297,2	370,8	402,9	401,3	445,1	455,9	431,4	431,3	413,4	406,1	390,6
Anlæg	8,0	3,0	4,0	3,0	29,0	-	6,2	3,0	7,5	6,8	5,9	5,8
Bruttoudgifter i alt	325,5	300,2	374,8	405,9	430,3	445,1	462,1	434,4	438,8	420,2	412,0	396,4
§ 24 Fødevareministeriet												
Drift	237,7	210,0	149,9	200,5	225,6	216,9	257,8	267,7	289,1	249,7	240,5	251,2
Tilskud	246,3	386,4	408,2	408,9	521,3	581,6	544,8	614,8	427,6	348,5	322,6	319,7
Drift og Tilskud	484,0	596,4	558,1	609,4	746,9	798,5	802,6	882,5	716,7	598,2	563,1	570,9
Anlæg	24,0	17,4	64,3	64,5	46,0	22,2	64,7	35,6	21,3	5,3	5,3	5,3
Bruttoudgifter i alt	508,0	613,8	622,4	673,9	792,9	820,7	867,3	918,1	738,0	603,5	568,4	576,2
§ 26 Erhvervsministeriet												
Drift	-	-	-	-	-	2,0	-	-	-	-	-	-
Tilskud	296,2	379,0	455,0	490,2	415,0	486,9	495,5	439,3	622,6	611,9	509,3	492,9
Drift og Tilskud	296,2	379,0	455,0	490,2	415,0	488,9	495,5	439,3	622,6	611,9	509,3	492,9
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	296,2	379,0	455,0	490,2	415,0	488,9	495,5	439,3	622,6	611,9	509,3	492,9
§ 28 Trafikministeriet												
Drift	46,7	46,0	47,8	64,9	59,9	48,9	52,9	57,6	90,6	88,9	88,7	87,9
Tilskud	20,0	22,0	22,1	22,0	22,0	21,5	21,2	21,2	21,6	21,5	21,4	21,3
Drift og Tilskud	66,7	68,0	69,9	86,9	81,9	70,4	74,1	78,8	112,2	110,4	110,1	109,2
Anlæg	40,5	40,5	40,5	7,1	2,0	10,9	12,2	16,8	13,5	3,0	3,0	3,0
Bruttoudgifter i alt	107,2	108,5	110,4	94,0	83,9	81,3	86,3	95,6	125,7	113,4	113,1	112,2
Bruttoudgifter i alt	5.841,1	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.798,2	8.882,9	8.930,4	8.472,2	8.099,5	7.711,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 4a. Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger til FoU fordelt på ministerier, basis og program i 1993-2001, mio. kr. i løbende priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
§ 6 Udenrigsministeriet									
Basis	57,7	69,2	75,0	79,0	126,2	118,6	116,6	163,0	213,8
Program	62,8	79,0	102,6	102,6	122,1	116,1	112,7	120,6	67,0
I alt	120,5	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	229,3	283,6	280,8
§ 8 Økonomiministeriet									
Basis	23,8	24,8	25,2	27,6	21,4	22,1	21,6	18,2	18,0
Program	-	-	-	-	-	0,7	-	-	-
I alt	23,8	24,8	25,2	27,6	21,4	22,8	21,6	18,2	18,0
§ 12 Forsvarsministeriet									
Basis	33,3	31,4	32,8	33,9	36,1	37,2	38,2	37,0	34,3
Program	2,5	8,0	9,0	9,0	9,8	10,7	11,5	13,4	13,4
I alt	35,8	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7
§ 14 By- og Boligministeriet									
Basis	51,2	54,3	49,7	42,4	41,3	45,2	44,0	46,2	61,3
Program	17,6	18,6	24,3	41,2	40,5	33,6	56,2	89,3	101,7
I alt	68,8	72,9	74,0	83,6	81,8	78,8	100,2	135,5	163,0
§ 15 Socialministeriet									
Basis	16,0	20,5	19,1	21,3	22,2	26,3	31,0	41,3	36,2
Program	17,5	20,0	27,0	25,4	30,2	42,1	44,8	51,3	53,0
I alt	33,5	40,5	46,1	46,7	52,4	68,4	75,8	92,6	89,2
§ 16 Sundhedsministeriet									
Basis	162,8	164,3	169,8	76,3	78,0	138,9	131,2	103,2	104,2
Program	25,9	29,3	38,1	1,5	2,7	2,8	3,0	3,1	-
I alt	188,7	193,6	207,9	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2
§ 17 Arbejdsministeriet									
Basis	44,2	127,0	179,2	81,3	84,0	78,8	79,4	76,4	71,3
Program	1,1	2,6	28,3	246,9	85,6	179,7	188,1	231,6	160,5
I alt	45,3	129,6	207,5	328,2	169,6	258,5	267,5	308,0	231,8
§ 19 IT- og Forskningsministeriet									
Basis	523,2	515,6	500,5	488,6	546,4	601,2	687,7	730,0	734,0
Program	1014,9	798,3	986,5	1271,7	1266,4	1200,2	1237,3	1011,9	973,4
I alt	1538,1	1313,9	1487,0	1760,3	1812,8	1801,4	1925,0	1741,9	1707,4

A-tabel 4a fortsat

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
§ 20 Undervisningsministeriet									
Basis	2088,4	2056,2	2379,6	2635,3	2760,4	2937,4	2916,9	2587,0	2615,2
Program	-	119,8	158,3	190,3	296,8	317,3	306,2	717,5	793,7
I alt	2088,4	2176,0	2537,9	2825,6	3057,2	3254,7	3223,1	3304,5	3408,9
§ 21 Kulturministeriet									
Basis	335,2	344,5	326,1	352,3	326,5	386,2	385,1	382,5	377,7
Program	8,9	6,1	4,6	12,5	7,5	50,7	45,5	64,0	61,3
I alt	344,1	350,6	330,7	364,8	334,0	436,9	430,6	446,5	439,0
§ 23 Miljø- og Energiministeriet									
Basis	129,0	122,9	141,8	142,1	142,7	160,7	155,1	145,4	161,8
Program	188,5	174,3	229,0	260,8	258,6	284,4	300,8	286,0	269,5
I alt	317,5	297,2	370,8	402,9	401,3	445,1	455,9	431,4	431,3
§ 24 Fødevareministeriet									
Basis	283,1	209,3	149,9	200,5	225,6	216,9	257,8	267,7	289,1
Program	200,9	387,1	408,2	408,9	521,3	581,6	544,8	614,8	427,6
I alt	484,0	596,4	558,1	609,4	746,9	798,5	802,6	882,5	716,7
§ 26 Erhvervsministeriet									
Basis	-	-	122,4	136,4	112,0	203,7	187,0	201,5	267,3
Program	296,2	379,0	332,6	353,8	303,0	285,2	308,5	237,8	355,3
I alt	296,2	379,0	455,0	490,2	415,0	488,9	495,5	439,3	622,6
§ 28 Trafikministeriet									
Basis	42,7	41,5	46,6	60,6	60,9	29,1	36,5	33,9	47,7
Program	24,0	26,5	23,3	26,3	21,0	41,3	37,6	44,9	64,5
I alt	66,7	68,0	69,9	86,9	81,9	70,4	74,1	78,8	112,2
I alt	5.651,4	5.830,1	6.589,5	7.328,5	7.549,2	8.148,7	8.285,1	8.319,5	8.372,8

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 4b. Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger til FoU fordelt på ministerier, basis og program i 1993-2001, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
§ 6 Udenrigsministeriet									
Basis	69,4	81,8	86,9	89,8	140,0	128,5	123,0	167,2	213,8
Program	75,5	93,4	118,9	116,6	135,4	125,8	118,9	123,7	67,0
I alt	145,0	175,1	205,8	206,5	275,4	254,2	241,8	291,0	280,8
§ 8 Økonomiministeriet									
Basis	28,6	29,3	29,2	31,4	23,7	23,9	22,8	18,7	18,0
Program	-	-	-	-	-	0,8	-	-	-
I alt	28,6	29,3	29,2	31,4	23,7	24,7	22,8	18,7	18,0
§ 12 Forsvarsministeriet									
Basis	40,1	37,1	38,0	38,5	40,0	40,3	40,3	38,0	34,3
Program	3,0	9,5	10,4	10,2	10,9	11,6	12,1	13,7	13,4
I alt	43,1	46,6	48,4	48,8	50,9	51,9	52,4	51,7	47,7
§ 14 By- og Boligministeriet									
Basis	61,6	64,2	57,6	48,2	45,8	49,0	46,4	47,4	61,3
Program	21,2	22,0	28,2	46,8	44,9	36,4	59,3	91,6	101,7
I alt	82,8	86,1	85,7	95,0	90,7	85,4	105,7	139,0	163,0
§ 15 Socialministeriet									
Basis	19,2	24,2	22,1	24,2	24,6	28,5	32,7	42,4	36,2
Program	21,1	23,6	31,3	28,9	33,5	45,6	47,3	52,6	53,0
I alt	40,3	47,9	53,4	53,1	58,1	74,1	79,9	95,0	89,2
§ 16 Sundhedsministeriet									
Basis	195,8	194,2	196,7	86,7	86,5	150,5	138,4	105,9	104,2
Program	31,2	34,6	44,1	1,7	3,0	3,0	3,2	3,2	-
I alt	227,0	228,8	240,9	88,5	89,5	153,5	141,5	109,1	104,2
§ 17 Arbejdsministeriet									
Basis	53,2	150,1	207,6	92,4	93,2	85,4	83,7	78,4	71,3
Program	1,3	3,1	32,8	280,7	94,9	194,7	198,4	237,6	160,5
I alt	54,5	153,1	240,4	373,1	188,1	280,0	282,1	316,0	231,8
§ 19 IT- og Forskningsministeriet									
Basis	629,4	609,3	579,8	555,5	606,1	651,2	725,3	749,0	734,0
Program	1220,9	943,4	1142,9	1445,8	1404,7	1300,1	1305,0	1038,2	973,4
I alt	1850,3	1552,6	1722,7	2001,3	2010,8	1951,3	2030,4	1787,2	1707,4

A-tabel 4b fortsat

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
§ 20 Undervisningsministeriet									
Basis	2512,3	2429,8	2756,8	2996,2	3061,8	3181,8	3076,5	2654,3	2615,2
Program	-	141,6	183,4	216,4	329,2	343,7	323,0	736,2	793,7
I alt	2512,3	2571,4	2940,2	3212,5	3391,1	3525,5	3399,5	3390,4	3408,9
§ 21 Kulturministeriet									
Basis	403,2	407,1	377,8	400,5	362,2	418,3	406,2	392,4	377,7
Program	10,7	7,2	5,3	14,2	8,3	54,9	48,0	65,7	61,3
I alt	413,9	414,3	383,1	414,8	370,5	473,3	454,2	458,1	439,0
§ 23 Miljø- og Energiministeriet									
Basis	155,2	145,2	164,3	161,6	158,3	174,1	163,6	149,2	161,8
Program	226,8	206,0	265,3	296,5	286,8	308,1	317,3	293,4	269,5
I alt	381,9	351,2	429,6	458,1	445,1	482,1	480,9	442,6	431,3
§ 24 Fødevarerministeriet									
Basis	340,6	247,3	173,7	228,0	250,2	234,9	271,9	274,7	289,1
Program	241,7	457,4	472,9	464,9	578,2	630,0	574,6	630,8	427,6
I alt	582,2	704,8	646,6	692,8	828,5	864,9	846,5	905,4	716,7
§ 26 Erhvervsministeriet									
Basis	-	-	141,8	155,1	124,2	220,6	197,2	206,7	267,3
Program	356,3	447,9	385,3	402,2	336,1	308,9	325,4	244,0	355,3
I alt	356,3	447,9	527,1	557,3	460,3	529,6	522,6	450,7	622,6
§ 28 Trafikministeriet									
Basis	51,4	49,0	54,0	68,9	67,6	31,5	38,5	34,8	47,7
Program	28,9	31,3	27,0	29,9	23,3	44,7	39,7	46,1	64,5
I alt	80,2	80,4	81,0	98,8	90,8	76,3	78,2	80,8	112,2
I alt	6.798,5	6.889,5	7.634,2	8.332,0	8.373,6	8.826,7	8.738,5	8.535,8	8.372,8

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 5a. Finanslovens bruttobevillinger til FoU 1993-2004 fordelt på formål (NORDFORSK-kategorier), mio. kr. i løbende priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
01. Land- & skovbrug, jagt og fiskeri	471,1	409,0	460,1	526,0	626,1	720,6	787,9	1.100,8	919,3	784,3	749,0	756,1
02. Industri, håndværk & bygge og anlæg	506,8	703,0	777,9	823,6	842,3	859,4	843,5	565,9	769,2	763,2	659,3	641,6
03. Produktion og fordeling af energi	242,7	132,9	151,5	175,6	213,3	173,1	182,2	176,4	197,4	182,6	172,1	169,7
04. Transport og telekommunikation	93,8	111,2	95,5	81,4	68,4	60,5	77,7	84,0	95,9	86,1	85,9	85,7
05. Boligforhold og fysisk planlægning	44,3	32,0	38,6	44,3	54,6	60,8	89,1	78,6	100,8	95,2	81,7	65,8
06. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse	268,9	253,8	294,0	330,0	231,1	313,1	301,7	261,3	229,0	211,4	206,9	200,7
07. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	94,9	98,4	110,3	124,6	130,7	156,7	157,3	157,8	157,6	151,7	141,1	140,7
08. Sociale forhold	26,1	31,0	36,8	30,3	40,9	55,4	65,6	110,8	104,1	90,4	55,1	30,5
09. Kultur, massemedier og fritid	60,1	63,0	75,1	82,0	113,1	141,9	138,8	125,0	95,3	87,3	45,7	45,7
10. Uddannelsesforhold	51,5	159,4	221,0	257,0	328,8	349,6	336,6	469,3	557,7	501,0	458,0	338,0
11. Arbejdsbetingelser	52,2	58,3	84,5	147,9	156,5	104,6	155,8	199,8	136,0	96,7	100,1	81,3
12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning	31,4	113,4	165,1	246,1	75,2	156,0	122,7	110,8	107,6	110,5	108,1	107,5
13. Udforskning og udnyttelse af jorden	109,3	109,6	114,1	101,8	109,5	106,2	113,2	113,6	115,6	111,3	109,5	101,6
14. Almen videnskabelig udvikling	3.559,1	3.506,3	3.877,7	4.392,1	4.809,4	5.034,0	5.146,6	5.031,2	5.055,6	4.908,9	4.834,5	4.654,5
15. Rumforskning	193,1	202,8	175,9	139,0	234,0	219,8	229,8	247,2	240,1	241,9	242,3	241,8
16. Forsvar	35,8	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	49,2	49,7	50,2	50,7
I alt	5.841,1	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.798,2	8.882,9	8.930,4	8.472,2	8.099,5	7.711,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 5b. Finanslovens FoU-bevillinger til almen videnskabelig udvikling 1993-2004, mio. kr. i løbende priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
14.1 Naturvidenskab	805,8	778,0	833,1	902,5	895,5	899,4	867,8	890,1	839,3	990,3	981,0	826,2
14.2 Teknisk videnskab	559,5	598,3	552,1	655,0	652,9	581,3	615,4	606,3	569,0	564,4	578,4	573,1
14.3 Sundhedsvidenskab	558,5	562,0	607,1	527,0	580,8	671,7	647,5	595,5	524,6	547,2	568,7	563,6
14.4 Jordbrugs- og veterinærvidenskab	232,3	239,0	232,0	282,4	362,4	277,1	314,8	300,2	316,9	286,8	268,9	267,4
14.5 Samfundsvidenskab	411,2	353,1	424,8	457,1	486,5	504,7	528,8	569,5	549,7	543,3	528,5	524,7
14.6 Humanistisk videnskab	513,4	461,5	492,6	577,2	597,3	689,3	763,1	703,8	769,6	728,5	664,3	677,8
14.7 FoU som ikke kan fordeles	478,4	514,4	736,0	990,9	1.234,0	1.410,5	1.409,2	1.365,8	1.486,5	1.248,4	1.244,7	1.221,7
Almen videnskabelig udvikling i alt	3.559,1	3.506,3	3.877,7	4.392,1	4.809,4	5.034,0	5.146,6	5.031,2	5.055,6	4.908,9	4.834,5	4.654,5

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 6. Finanslovens FoU-midler fordelt på hovedart og art 1993-2004, mio. kr. i løbende priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Driftsudgifter:	3.366,5	3.203,8	3.373,5	3.620,9	3.805,7	4.298,5	4.547,2	4.298,1	4.392,4	4.281,8	4.280,3	4.241,5
Lønninger	2.340,2	1.061,1	1.057,9	1.045,9	892,5	1.181,9	1.386,8	1.154,6	3.248,7	3.166,9	3.168,4	3.130,6
Køb af varer og tjenesteydelser	937,4	2.058,7	2.233,8	2.434,7	2.750,6	2.907,3	2.938,9	2.920,8	1.006,7	984,1	981,2	971,2
Erhvervelse af materiel, netto	8,9	7,5	7,7	6,8	8,2	8,7	3,7	7,9	63,0	60,2	61,4	70,2
Leje, vedligeholdelse og skatter	1,9	2,6	4,2	4,0	14,5	4,7	4,3	4,2	54,5	52,6	51,4	51,6
Diverse driftsudgifter	78,1	73,9	69,9	129,5	139,9	195,9	213,5	210,6	19,5	18,0	17,9	17,9
Tilskud:	2.284,9	2.626,3	3.216,0	3.707,6	3.743,5	3.850,2	3.737,9	4.021,4	3.980,4	3.639,3	3.363,2	3.165,0
Tilskud til udland mv.	359,3	329,2	355,0	395,6	535,2	478,6	470,6	554,1	543,4	545,2	546,5	547,0
Tilskud til personer	201,3	156,5	194,3	186,9	208,9	14,1	9,5	233,0	250,7	250,7	250,7	250,7
Tilskud til erhverv	524,8	694,4	825,8	884,3	913,6	1.004,4	962,4	971,5	900,0	863,2	752,1	733,4
Tilskud til anden virksomhed	1.199,5	1.446,2	1.840,9	2.240,8	2.085,8	2.353,1	2.295,4	2.262,8	2.286,3	1.980,2	1.813,9	1.633,9
Anlægsudgifter:	189,7	193,4	130,4	216,1	530,6	410,9	513,1	563,4	557,6	551,1	456,0	305,4
I alt	5.841,1	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.798,2	8.882,9	8.930,4	8.472,2	8.099,5	7.711,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 7a. Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger til FoU fordelt på hovedsektor, basis og program 1993-2001, mio. kr. i løbende priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Sektorforskningsinstitutioner									
Basis	792,2	791,1	756,7	842,0	864,9	905,5	934,4	941,2	1.024,8
Program	223,4	56,4	71,4	126,1	93,5	115,6	135,9	135,2	152,1
I alt	1.015,6	847,5	828,1	968,1	958,4	1.021,1	1.070,3	1.076,4	1.176,9
Universiteter mv.									
Basis	2.074,5	2.026,4	2.272,5	2.507,1	2.646,1	2.850,6	2.916,9	2.737,2	2.744,7
Program	92,3	121,3	158,3	188,2	207,2	216,1	225,8	390,8	439,6
I alt	2.166,8	2.147,7	2.430,8	2.695,3	2.853,3	3.066,7	3.142,7	3.128,0	3.184,3
Andre forskningsinstitutioner									
Basis	347,1	312,2	306,4	329,4	323,3	375,5	356,7	394,9	393,1
Program	16,2	21,9	12,2	26,9	12,2	48,7	45,3	98,5	82,4
I alt	363,3	334,1	318,6	356,3	335,5	424,2	402,0	493,4	475,5
Forskningsrådene									
Basis	-	3,2	1,8	2,3	-	-	-	5,0	5,1
Program	653,6	703,8	890,2	1.122,2	1.074,3	1.060,9	1.090,3	889,3	728,2
I alt	653,6	707,0	892,0	1.124,5	1.074,3	1.060,9	1.090,3	894,3	733,3
Andre større tilskudspuljer									
Basis	198,9	269,5	516,9	351,2	345,1	395,6	397,9	257,9	319,5
Program	618,6	867,3	887,1	1.185,3	1.004,9	1.162,7	1.122,5	1.432,5	1.493,0
I alt	817,5	1.136,8	1.404,0	1.536,5	1.350,0	1.558,3	1.520,4	1.690,4	1.812,5
Internationale aktiviteter									
Basis	265,1	289,3	261,0	254,8	299,8	368,2	381,6	456,2	515,8
Program	96,8	105,4	152,1	157,4	341,4	237,1	212,0	220,3	118,7
I alt	361,9	394,7	413,1	412,2	641,2	605,3	593,6	676,5	634,5
Andet									
Basis	112,8	89,8	102,4	90,8	104,5	106,9	100,6	40,9	28,9
Program	159,9	172,5	200,5	144,8	232,0	305,3	365,2	319,6	326,9
I alt	272,7	262,3	302,9	235,6	336,5	412,2	465,8	360,5	355,8
I alt	5.651,4	5.830,1	6.589,5	7.328,5	7.549,2	8.148,7	8.285,1	8.319,5	8.372,8

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 7b. Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger til FoU fordelt på modtagende hovedsektor, basis og program 1993-2001, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Sektorforskningsinstitutioner									
Basis	953,0	934,8	876,7	957,3	959,3	980,8	985,5	965,7	1.024,8
Program	268,7	66,6	82,7	143,4	103,7	125,2	143,3	138,7	152,1
I alt	1.221,7	1.001,5	959,4	1.100,7	1.063,1	1.106,1	1.128,9	1.104,4	1.176,9
Universiteter mv.									
Basis	2.495,6	2.394,6	2.632,8	2.850,4	2.935,1	3.087,8	3.076,5	2.808,4	2.744,7
Program	111,0	143,3	183,4	214,0	229,8	234,1	238,2	401,0	439,6
I alt	2.606,6	2.537,9	2.816,2	3.064,4	3.164,9	3.321,9	3.314,7	3.209,3	3.184,3
Andre forskningsinstitutioner									
Basis	417,6	368,9	355,0	374,5	358,6	406,7	376,2	405,2	393,1
Program	19,5	25,9	14,1	30,6	13,5	52,8	47,8	101,1	82,4
I alt	437,0	394,8	369,1	405,1	372,1	459,5	424,0	506,2	475,5
Forskningsrådene									
Basis	-	3,8	2,1	2,6	-	-	-	5,1	5,1
Program	786,3	831,7	1.031,3	1.275,9	1.191,6	1.149,2	1.150,0	912,4	728,2
I alt	786,3	835,5	1.033,4	1.278,5	1.191,6	1.149,2	1.150,0	917,6	733,3
Andre større tilskudspuljer									
Basis	239,3	318,5	598,8	399,3	382,8	428,5	419,7	264,6	319,5
Program	744,2	1.024,9	1.027,7	1.347,6	1.114,6	1.259,4	1.183,9	1.469,7	1.493,0
I alt	983,4	1.343,4	1.626,6	1.746,9	1.497,4	1.688,0	1.603,6	1.734,4	1.812,5
Internationale aktiviteter									
Basis	318,9	341,9	302,4	289,7	332,5	398,8	402,5	468,1	515,8
Program	116,4	124,6	176,2	179,0	378,7	256,8	223,6	226,0	118,7
I alt	435,4	466,4	478,6	468,6	711,2	655,7	626,1	694,1	634,5
Andet									
Basis	135,7	106,1	118,6	103,2	115,9	115,8	106,1	42,0	28,9
Program	192,4	203,8	232,3	164,6	257,3	330,7	385,2	327,9	326,9
I alt	328,1	310,0	350,9	267,9	373,2	446,5	491,3	369,9	355,8
I alt	6.798,5	6.889,5	7.634,2	8.332,0	8.373,6	8.826,7	8.738,5	8.535,8	8.372,8

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 8. Finanslovens bruttobevisninger til FoU fordelt på modtagende hovedsektor og forskningsformål i 2001, mio. kr.

	Sektorforsknings- institutioner	Universiteter mv.	Andre forsknings- institutioner	Forsknings- rådene	Andre større tilskudspuljer	Internationale aktiviteter	Andet	I alt
01. Land- & skovbrug, jagt og fiskeri	389,6	-	-	-	379,1	124,2	26,4	919,3
02. Industri, håndværk & bygge og anlæg	112,0	8,0	-	-	608,1	6,5	34,6	769,2
03. Produktion og fordeling af energi	116,2	-	-	-	81,2	-	-	197,4
04. Transport og telekommunikation	18,9	-	21,6	-	23,3	0,5	31,6	95,9
05. Boligforhold og fysisk planlægning	22,9	16,6	-	-	27,6	2,5	31,2	100,8
06. Foreningsbekæmpelse og naturbeskyttelse	183,2	-	-	6,9	-	-	38,9	229,0
07. Sygdomsbekæmpelse og - forebyggelse	58,0	-	3,2	5,1	28,6	46,6	16,1	157,6
08. Sociale forhold	23,9	-	-	-	25,0	4,5	50,7	104,1
09. Kultur, massemedier og fritid	3,1	11,1	80,5	-	-	-	0,6	95,3
10. Uddannelsesforhold	-	116,6	6,6	-	368,6	1,9	64,0	557,7
11. Arbejdsbetingelser	68,2	-	-	-	31,3	-	36,5	136,0
12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning	9,9	-	20,0	-	70,7	-	7,0	107,6
13. Udforskning og udnyttelse af jorden	93,2	-	15,7	-	6,7	-	-	115,6
14. Almen videnskabelig udvikling:								
14.1 Naturvidenskab	-	626,5	1,5	78,2	-	129,7	3,4	839,3
14.2 Teknisk videnskab	-	506,9	1,5	55,0	-	2,2	3,4	569,0
14.3 Sundhedsvidenskab	-	453,2	-	60,8	-	10,6	-	524,6
14.4 Jordbrugs- og veterinærvidenskab	-	272,3	2,0	29,0	-	13,6	-	316,9
14.5 Samfundsvidenskab	45,8	415,9	42,7	29,0	-	13,4	2,9	549,7
14.6 Humanistisk videnskab	3,6	661,1	63,0	37,6	-	4,3	-	769,6
14.7 FoU som ikke kan fordeles	9,9	580,4	217,2	431,7	162,3	52,7	32,3	1.486,5
15. Rumforskning	32,2	-	-	-	-	207,9	-	240,1
16. Forsvar	35,8	-	-	-	-	13,4	-	49,2
I alt	1.226,4	3.668,6	475,5	733,3	1812,5	634,5	379,6	8.930,4

Kilde: Analyseinstituttet for Forskningsdatabase over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 9. Finanslovens bruttobevillinger til FoU fordelt på modtagende hovedsektor og -art 1993-2004, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Sektorforskningsinstitutioner												
Lønninger	797,5	754,9	734,5	834,3	646,2	721,2	744,3	744,5	784,0	747,7	739,4	726,6
Køb af varer og tjenester	355,8	186,1	162,9	138,0	281,8	211,9	184,6	170,0	277,1	269,4	264,6	261,8
Erhvervelse af materialer, netto	-	0,7	0,7	-	1,1	1,1	0,8	1,2	22,6	21,2	20,9	29,7
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	0,2	0,6	-	3,8	3,1	2,6	2,7	44,5	41,9	40,9	41,1
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	41,7	32,7	27,3	81,2	88,7	132,4	155,2	144,5	2,7	2,3	2,2	2,2
Tilskud til udland mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	0,4	-	-	8,1	8,7	9,2	9,0	8,7	8,8	8,8	8,8	8,8
Tilskud til erhverv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til anden virksomhed	26,4	26,8	33,4	39,1	32,7	27,2	32,4	32,8	37,2	37,2	37,2	36,9
Anlægsudgifter	18,0	16,9	70,2	107,3	79,0	29,5	71,3	52,9	49,5	19,5	23,8	23,8
Bruttoudgifter i alt	1.239,8	1.018,4	1.029,6	1.208,0	1.142,0	1.135,5	1.200,2	1.157,3	1.226,4	1.148,0	1.137,8	1.130,9
Universiteter mv.												
Lønninger	1.566,8	59,9	55,8	60,6	39,7	273,2	438,1	202,7	2.231,8	2.195,5	2.207,9	2.183,6
Køb af varer og tjenester	666,6	2.147,3	2.348,2	2.547,8	2.643,0	2.777,2	2.774,7	2.711,5	619,9	619,1	622,7	615,7
Erhvervelse af materialer, netto	-	-	-	-	-	1,3	0,4	-	-	-	-	-
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	-	-	-	-	-	4,3	4,0	3,9	0,2	0,2	0,2	0,2
Tilskud til udland mv.	1,3	-	-	-	-	-	1,7	1,7	-	-	-	-
Tilskud til personer	225,4	118,3	167,5	204,4	223,1	6,1	1,1	230,3	241,9	241,9	241,9	241,9
Tilskud til erhverv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til anden virksomhed	146,5	212,5	244,6	251,6	259,1	259,8	94,7	59,1	90,5	82,8	76,7	75,7
Anlægsudgifter	123,4	141,0	-	105,1	427,0	387,2	436,7	503,8	484,3	519,0	420,5	270,0
Bruttoudgifter i alt	2.730,0	2.678,9	2.816,2	3.169,4	3.591,9	3.709,1	3.751,4	3.713,1	3.668,6	3.658,5	3.569,9	3.387,1
Andre forskningsinstitutioner												
Lønninger	196,6	178,4	172,9	176,7	185,5	199,7	185,7	198,1	188,6	186,3	183,6	182,9
Køb af varer og tjenester	86,9	72,9	46,7	51,7	53,8	57,7	50,3	46,4	49,0	44,4	43,0	43,2
Erhvervelse af materialer, netto	10,1	7,7	7,8	7,5	8,0	6,4	2,5	0,7	40,4	39,0	40,5	40,5
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	-	1,4	1,6	1,8	1,9	1,9	1,6	10,0	10,7	10,5	10,5
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

A-tabel 9 fortsat

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Diverse driftsudgifter	47,6	50,6	53,4	65,0	66,4	69,8	65,3	67,7	16,6	15,5	15,5	15,5
Tilskud til udland mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til erhverv	3,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til anden virksomhed	92,7	85,2	87,0	102,6	56,7	123,9	118,2	191,7	170,9	164,4	123,0	137,8
Anlægsudgifter	1,3	1,3	13,1	-	60,9	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	438,4	396,1	382,2	405,1	433,0	459,5	424,0	506,2	475,5	460,3	416,1	430,4
Forskningsrådene												
Lønninger	-	-	-	1,8	-	-	-	5,7	5,6	5,6	5,6	5,6
Køb af varer og tjenester	-	-	-	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervelse af materialer, netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til udland mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til erhverv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til anden virksomhed	786,3	835,5	1.033,4	1.275,9	1.191,6	1.149,2	1.150,0	911,8	727,7	750,7	740,1	735,6
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	786,3	835,5	1.033,4	1.278,5	1.191,6	1.149,2	1.150,0	917,6	733,3	756,3	745,7	741,2
Andre større Tilskudspuljer												
Lønninger	195,6	194,3	195,2	57,9	47,7	5,6	22,5	6,6	19,0	14,0	14,0	14,0
Køb af varer og tjenester	2,4	-	-	-	27,8	45,9	32,5	15,3	28,3	12,7	12,7	12,7
Erhvervelse af materialer, netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	-	-	-	10,5	-	-	-	-	-	-	-
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til udland mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til erhverv	573,2	783,5	894,4	972,3	919,9	973,6	915,4	898,5	852,7	818,8	721,6	702,9
Tilskud til anden virksomhed	212,2	365,6	537,0	716,7	491,5	662,8	633,3	814,0	912,5	631,7	582,0	433,4
Anlægsudgifter	48,7	48,6	47,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	1.032,2	1.391,9	1.674,2	1.746,9	1.497,4	1.688,0	1.603,6	1.734,4	1.812,5	1.477,2	1.330,3	1.163,0

A-tabel 9 fortsat

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Internationale aktiviteter												
Lønninger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Køb af varer og tjenester	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervelse af materialer, netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til udland mv.	427,9	379,6	400,9	439,5	572,8	518,4	494,7	566,8	543,4	545,2	546,5	547,0
Tilskud til personer	-	63,7	54,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til erhverv	-	-	-	-	55,5	45,5	44,3	42,1	4,5	4,5	4,5	4,5
Tilskud til anden virksomhed	7,5	23,2	23,2	29,1	83,0	91,7	87,1	85,3	86,6	81,1	72,0	71,9
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	435,4	466,4	478,6	468,6	711,2	655,7	626,1	694,1	634,5	630,8	623,0	623,4
Andet												
Lønninger	58,8	66,4	67,2	57,9	70,9	80,5	72,0	27,0	19,7	17,8	17,9	17,9
Køb af varer og tjenester	16,0	26,5	30,1	29,8	44,5	56,4	57,7	53,6	32,4	38,5	38,2	37,8
Erhvervelse af materialer, netto	0,6	0,5	0,5	0,2	-	0,6	0,1	6,2	-	-	-	-
Leje, vedligeholdelse og skatter	2,3	2,8	2,9	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	4,6	4,0	0,2	1,0	-	5,7	0,7	-	-	-	-	-
Tilskud til udland mv.	3,0	9,5	10,4	10,2	20,9	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	16,4	3,0	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til erhverv	55,0	37,1	62,3	33,1	38,0	68,9	55,4	56,2	42,8	39,9	26,0	26,0
Tilskud til anden virksomhed	171,4	160,2	174,2	132,7	199,0	234,3	305,3	227,0	260,9	232,3	182,9	142,6
Anlægsudgifter	36,7	20,8	20,2	33,3	21,6	28,4	33,2	21,3	23,8	12,6	11,7	11,6
Bruttoudgifter i alt	364,7	330,8	371,1	301,2	394,9	474,9	524,5	391,2	379,6	341,1	276,7	235,9
I alt	7.026,7	7.118,0	7.785,2	8.577,7	8.962,1	9.271,8	9.279,7	9.113,9	8.930,4	8.472,2	8.099,5	7.711,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 10. Finanslovens bruttobevillinger til FoU fordelt på modtagende hovedsektor og ministerier 1993-2004, mio. kr. i 2001-priser

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Sektorforskningsinstitutioner												
Udenrigsministeriet	20,9	21,5	22,0	22,7	24,1	24,5	24,5	24,6	29,0	29,0	29,0	29,0
Økonoministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forsvarsministeriet	40,1	37,1	38,0	38,5	40,0	40,3	40,3	38,0	34,3	34,3	34,3	34,3
By- og Boligministeriet	64,7	63,1	59,4	50,9	50,0	51,1	49,6	48,2	62,7	63,0	62,9	62,3
Socialministeriet	30,9	35,5	34,1	41,3	39,2	43,4	43,5	46,6	48,5	48,0	47,3	46,6
Sundhedsministeriet	50,3	48,4	57,5	60,1	57,9	66,6	56,6	54,0	49,6	49,5	49,5	49,3
Arbejdsministeriet	46,1	48,1	48,2	46,7	45,0	47,4	55,1	46,1	49,6	46,1	46,0	45,6
IT- og Forskningsministeriet	517,3	330,2	336,0	418,2	373,4	334,4	327,0	326,6	339,5	329,8	334,4	332,1
Undervisningsministeriet	9,6	7,2	-	5,9	5,8	7,6	-	-	-	-	-	-
Kulturministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miljø- og Energiministeriet	175,8	182,0	208,7	244,1	260,4	271,6	278,1	263,2	278,2	268,8	264,3	251,0
Fødevareministeriet	284,1	245,3	225,8	279,5	246,2	248,6	325,6	310,2	310,4	255,0	245,8	256,5
Erhvervsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trafikministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	24,6	24,5	24,3	24,2
Bruttoudgifter i alt	1.239,8	1.018,4	1.029,6	1.208,0	1.142,0	1.135,5	1.200,2	1.157,3	1.226,4	1.148,0	1.137,8	1.130,9
Universiteter mv.												
Udenrigsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Økonoministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
By- og Boligministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sundhedsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbejdsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IT- og Forskningsministeriet	103,6	-	-	-	-	-	95,1	138,0	118,2	131,6	130,9	129,6
Undervisningsministeriet	2.579,5	2.628,1	2.771,8	3.124,5	3.544,1	3.644,1	3.592,4	3.516,3	3.493,6	3.469,4	3.378,8	3.197,5
Kulturministeriet	46,9	50,8	44,4	44,9	47,8	65,0	63,8	58,8	56,8	57,5	60,2	60,0
Miljø- og Energiministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødevareministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trafikministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	2.730,0	2.678,9	2.816,2	3.169,4	3.591,9	3.709,1	3.751,4	3.713,1	3.668,6	3.658,5	3.569,9	3.387,1

A-tabel 10 fortsat

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Andre forskningsinstitutioner												
Udenrigsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Økonomiministeriet	-	-	-	-	-	-	-	18,7	18,0	17,5	16,9	16,8
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
By- og Boligministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sundhedsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	3,2	3,2	3,1	3,1	3,1
Arbejdsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	10,6	2,0	2,0	2,0	-
IT- og Forskningsministeriet	85,3	39,0	38,8	45,1	57,7	57,6	43,2	33,0	29,4	25,7	22,3	22,5
Undervisningsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	5,2	6,6	6,6	6,5	6,5
Kulturministeriet	349,9	357,1	343,4	36-	375,4	401,9	380,8	396,1	379,0	368,1	328,1	345,1
Miljø- og Energiministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødevareministeriet	3,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trafikministeriet	-	-	-	-	-	-	-	39,4	37,3	37,3	37,2	36,4
Bruttoudgifter i alt	438,4	396,1	382,2	405,1	433,0	459,5	424,0	506,2	475,5	460,3	416,1	430,4
Forskningsrådene												
Udenrigsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Økonomiministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
By- og Boligministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sundhedsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbejdsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IT- og Forskningsministeriet	786,3	835,5	1.033,4	1.278,5	1.191,6	1.149,2	1.150,0	917,6	733,3	756,3	745,7	741,2
Undervisningsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulturministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miljø- og Energiministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødevareministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trafikministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	786,3	835,5	1.033,4	1.278,5	1.191,6	1.149,2	1.150,0	917,6	733,3	756,3	745,7	741,2

A-tabel 10 fortsat

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Andre større tilskudspuljer												
Udenrigsministeriet	34,9	47,3	50,4	51,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Økonoministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
By- og Boligministeriet	-	-	-	-	-	-	-	50,3	49,0	49,0	25,7	-
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sundhedsministeriet	153,5	154,4	154,1	-	-	70,9	68,9	28,7	28,6	-	-	-
Arbejdsministeriet	-	93,4	179,6	313,2	128,0	189,3	154,3	208,4	137,6	110,3	137,3	110,3
IT- og Forskningsministeriet	-	-	-	-	-	104,4	79,6	44,1	162,3	-	-	-
Undervisningsministeriet	-	52,0	128,5	158,7	200,5	139,5	142,1	297,5	329,0	290,9	247,8	153,3
Kulturministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miljø- og Energiministeriet	172,0	94,5	115,9	158,7	122,5	114,3	118,8	107,7	99,8	99,2	97,7	95,5
Fødevareministeriet	246,2	414,1	435,7	450,8	603,3	603,8	554,0	611,5	379,1	308,5	295,1	293,6
Erhvervsministeriet	334,7	447,9	521,3	557,3	404,9	465,7	459,3	386,1	601,7	593,9	501,3	484,9
Trafikministeriet	90,8	88,4	88,7	56,4	38,3	-	26,6	-	25,4	25,4	25,4	25,4
Bruttoudgifter i alt	1.032,2	1.391,9	1.674,2	1.746,9	1.497,4	1.688,0	1.603,6	1.734,4	1.812,5	1.477,2	1.330,3	1.163,0
Internationale aktiviteter												
Udenrigsministeriet	89,1	106,4	133,3	132,0	251,3	229,7	217,4	266,3	251,8	251,8	251,8	251,8
Økonoministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	-	11,6	12,1	13,7	13,4	13,9	14,4	14,9
By- og Boligministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sundhedsministeriet	6,1	6,0	6,8	6,8	6,9	6,8	6,9	6,8	6,7	6,8	6,8	6,8
Arbejdsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IT- og Forskningsministeriet	330,2	340,2	300,1	304,0	370,3	309,7	318,1	335,8	323,4	324,5	325,2	325,2
Undervisningsministeriet	-	-	1,4	1,5	1,4	1,7	-	-	-	-	-	-
Kulturministeriet	2,4	2,5	2,4	2,4	2,3	2,3	3,2	3,2	3,2	3,2	3,3	3,3
Miljø- og Energiministeriet	-	-	23,2	11,4	11,1	31,4	10,5	10,3	-	-	-	-
Fødevareministeriet	7,5	9,6	9,6	9,4	11,3	16,4	13,6	15,9	31,5	26,1	17,0	16,9
Erhvervsministeriet	-	-	-	-	55,5	45,5	44,3	42,1	4,5	4,5	4,5	4,5
Trafikministeriet	-	1,8	1,7	1,1	1,1	0,5	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	435,4	466,4	478,6	468,6	711,2	655,7	626,1	694,1	634,5	630,8	623,0	623,4

A-tabel 10 fortsat

Andet	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Udenrigsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Økonomiministeriet	28,6	29,3	29,2	31,4	23,7	24,7	22,8	-	-	-	-	-
Forsvarsministeriet	3,0	9,5	10,4	10,2	10,9	-	-	-	-	-	-	-
By- og Boligministeriet	19,2	23,0	26,3	44,1	40,7	34,2	56,1	40,5	51,3	41,3	37,4	27,2
Socialministeriet	9,4	12,4	19,3	11,8	19,0	30,7	36,5	48,4	40,7	32,3	9,3	3,1
Sundhedsministeriet	20,7	22,3	23,2	21,5	24,7	9,1	9,2	16,4	16,1	38,9	33,6	33,3
Arbejdsministeriet	8,4	11,7	12,6	13,2	15,1	43,2	72,8	51,0	42,6	38,5	15,3	27,9
IT- og Forskningsministeriet	39,1	19,6	25,7	11,4	26,7	11,8	32,3	36,3	29,5	30,4	30,7	19,9
Undervisningsministeriet	46,6	25,1	38,6	26,9	72,5	126,0	103,6	48,3	66,8	53,9	60,2	35,7
Kulturministeriet	16,0	5,2	6,0	7,5	5,9	4,1	6,4	-	-	-	-	-
Miljø- og Energiministeriet	43,8	78,2	86,5	47,3	83,3	64,9	79,9	64,5	60,8	52,2	50,0	49,9
Fødevareministeriet	70,1	56,4	49,9	26,5	18,6	20,3	21,5	4,4	17,0	13,9	10,5	9,2
Erhvervsministeriet	21,7	-	5,8	-	-	18,4	19,0	22,6	16,4	13,5	3,5	3,5
Trafikministeriet	38,1	38,1	37,4	49,3	53,7	87,5	64,4	58,7	38,4	26,2	26,2	26,2
Bruttoudgifter i alt	364,7	330,8	371,1	301,2	394,9	474,9	524,5	391,2	379,6	341,1	276,7	235,9
I alt	7.026,7	7.118,0	7.785,2	8.577,7	8.962,1	9.271,8	9.279,7	9.113,9	8.930,4	8.472,2	8.099,5	7.711,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Bilag B - tilskudspuljer

Opsplitning af andre større tilskudspuljer, mio. kr. i 2001 priser

Ministerium	Hovedkonto	Formål	I alt
By- og Boligministeriet	14.43.45	Bypolitiske initiativer	49,0
Sundhedsministeriet	16.11.11	Sundhedsstyrelsen	28,6
Arbejdsministeriet	17.21.06	Arbejdsmiljøhandlingsplan 1999	31,3
	17.42.32	Central pulje til udviklingsaktiviteter, læreruddannelse m.v.	39,6
	17.47.01	Aktiv arbejdsmarkedspolitik	66,7
IT- og Forskningsministeriet	19.65.01	Netværkssamfundet	162,3
Undervisningsministeriet	20.29.05	IT, medier og folkeskolen	102,0
	20.39.01	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning i forbindelse med erhvervsrettede ungdomsuddannelser	71,6
	20.39.10	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med tilsagnsordning i forbindelse med erhvervsrettede ungdomsuddannelser	82,2
	20.79.01	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning i forbindelse med folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse	47,9
	20.89.01	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning i forbindelse med tværgående og internationale aktiviteter	25,3
Miljø- og Energiministeriet	23.72.02	Tilskud til energiforskning	99,8
Fødevarerministeriet	24.23.17	Innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren	151,2
	24.33.02	Tilskud til fødevarer- og jordbrugsforskning	227,9
Erhvervsministeriet	26.33.01	Iværksættere og mindre virksomheder m.v.	135,7
	26.34.01	Udvikling af kompetence og teknologi m.v.	466,0
Trafikministeriet	28.63.01	Banestyrelsen	25,4
I alt			1.812,5

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsmidler

Bilag C

Vejledning til ministerierne

vedr. Offentligt Forskningsbudget 2001

Indhold

1. Indledning	80
2. Opgørelse af FoU-bevillinger	81
3. FoU-konti	81
4. FoU-bevillinger	83
5. Forskningsformål	83
6. Driftsudgifter og driftstilskud	85
7. Anlægsbevillinger	86
8. Overførsler	86
9. Beskrivende tekst	87

1. Indledning

Offentligt Forskningsbudget består af henholdsvis:

1. Finanslovsbevillinger
2. Internationale FoU-midler
3. Midler fra Danmarks Grundforskningsfond
4. Kommunale og amtskommunale FoU-bevillinger
5. Midler fra VækstFonden

Data vedrørende punkterne 1, 3, 5 og delvis 2 indhentes fra de involverede administrative organer, mens de øvrige estimeres på basis af tidligere års tal og totalbudgetter.

Data vedrørende finanslovsbevillinger, dvs. det statslige forskningsbudget, opgøres på basis af en rapport fra Undervisningsministeriets arbejdsgruppe vedrørende finanslovens FoU-aktiviteter, afgivet den 1. november 1984. Senere ændringer, bl.a. som følge af introduktionen af den nye kontoplan i 1991, er foretaget af den daværende tværministerielle referencegruppe for et informativt statsligt forskningsbudget.

Oplysninger vedrørende de statslige FoU-bevillinger har karakter af budgetoplysninger, der i sig selv hverken hjemler afholdelse af udgifter eller begrænser de disponerende myndigheders bevillingsanvendelse.

Indberetningen til det statslige forskningsbudget sker på følgende måde:

For hver standardkonto med FoU-indhold udfylder den centrale bevillingshaver et skema, hvor FoU-andelen af bevillingen oplyses. For driftsudgifternes vedkommende opgives der på underkontoniveau to bevillinger; lønninger samt summen af de resterende driftsudgifter.

FoU-beløbet fordeles herefter på forskningsformål. Formålsinddelingen svarer til Nordforsk-klassifikationen, omfattende i alt 16 grupper, se afsnit 5.

For driftsudgifts- og driftstilskudskonti opsplittes endvidere efter styringstype: basis- eller programbevilling. Basisbevillinger har til formål at sikre den løbende gennemførelse af kontinuerlige forskningsaktiviteter, mens programbevillinger typisk er knyttet til et konkret forskningsprogram eller -projekt og er tidsmæssigt begrænsede, se afsnit 6.

Ved anvendelse af tallene bør man være opmærksom på følgende:

1. Det er et gennemgående princip i forskningsbudgettet, at dette opstilles ud fra intentionerne hos de centrale bevillingshavere, (dvs. normalt ministeriernes intentioner med bevillingerne) og ikke ud fra de faktiske dispositioner. Oplysningerne er således baseret på en vurdering af bevillingernes planlagte anvendelse.
2. Grundlaget for opgørelsen af FoU-bevillingerne er OECD's definition af forskning og udvikling, og fremgangsmåden indebærer en række skøn. Skønselementet indgår både i afgrænsningen af hvilke konti, der indeholder FoU-bevillinger, og ved opgørelse af FoU-andelen i de tilfælde, hvor bevillingen også finansierer andre aktiviteter.
3. Tallene vedrører finansloven for 2001.

2. Opgørelse af FoU-bevillinger

Formålet med Offentligt Forskningsbudget er at tilvejebringe et overblik over statens og andre offentlige myndigheders samlede ressourceforbrug til forskning og udviklingsarbejde (i det efterfølgende forkortet til FoU).

Forskningsbudgettets oplysninger har karakter af budgetoplysninger, der i sig selv hverken hjemler afholdelse af udgifter eller begrænser de disponerende myndigheders bevillingsanvendelse.

Forskningsbudgettet følger finanslovens bevillingssystematik og er baseret på oplysninger fra ministerierne, som inden for hver sit ansvarsområde

- finder standardkonti med FoU-indhold (FoU-konti), se afsnit 3.
- skønner det beløb af bevillingen, der går til FoU, se afsnit 4.
- fordeler FoU-beløbet på forskningsformål, se afsnit 5.

Der skal således udelukkende tages udgangspunkt i de bevillinger, der optræder på det enkelte ministeriums finanslov.

Fremgangsmåden indebærer en række skøn. Disse må ske ud fra intentionerne hos den centrale bevillingshaver, dvs. normalt ministeriets intentioner.

Finanslovens bevillingssystematik kan ved et eksempel kort beskrives således:

Ministerområde: § 19. Forskningsministeriet
Hovedområde: 19.3. Forskningsinstitutioner

Aktivitetsområde: 19.35. Særlige Forskningsinstitutioner

Hovedkonto: 19.35.01. Dansk Rumforskningsinstitut

Underkonto: 19.35.01.10. Almindelig virksomhed

Standardkonto: 19.35.01.10.11. Lønninger

Forskningsbudgettet skal omfatte de standardkonti, der indeholder finansiering af FoU. Som i de foregående år skal FoU-beløbet udgøre mindst 1 mio. kr. - dog er det som følge af den nye kontoplan i 1991 summen af en underkontos standardkonti, der skal udgøre 1 mio. kr., jf. specielt afsnit 6 og 7. Der indrapporteres på standardkonto (dvs. ikke på hovedkontoniveau og ikke på underkontoniveau).

Der benyttes tre typer skemaer til henholdsvis:

- 1) Driftsudgifter og tilskud (se afsnit 6)
- 2) Anlægsbevillinger (se afsnit 7)
- 3) Overførsler (se afsnit 8)

Ved tvivlsspørgsmål kan der søges supplerende vejledning hos Analyseinstitut for Forskning.

3. FoU-konti

En FoU-konto er en **standardkonto**, som indeholder finansiering af FoU.

Ifølge OECD defineres FoU som:

skabende arbejde på systematisk grundlag med henblik på at øge den videnskabelige og tekniske viden, herunder viden om mennesker, kultur og samfund - samt udnyttelsen af denne viden til at anvise nye praktiske anvendelser.

Af hensyn til afgrænsningen af det udviklingsarbejde, som skal medregnes til FoU over for andre aktiviteter, gengives her definitionerne på grundforskning, anvendt forskning og udviklingsarbejde. Opdelingen anvendes ikke selvstændigt i forskningsbudgettet.

Grundforskning:

originalt eksperimenterende eller teoretisk arbejde med det primære formål at opnå ny viden og forståelse uden nogen bestemt anvendelse i sigte.

Anvendt forskning:

originale undersøgelser med henblik på at opnå ny viden og indsigt - rettet mod bestemte praktiske mål og anvendelser.

Udviklingsarbejde:

systematisk arbejde baseret på anvendelse af viden opnået gennem forskning og/eller praktisk erfaring med det formål at frembringe nye eller væsentligt forbedrede materialer, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser.

Afgørende for, om en aktivitet medregnes til FoU, er nyhedselementet.

Afgrænsningen mellem forskning/udvikling og visse andre aktiviteter, som er beslægtet med FoU, men som enten slet ikke eller kun delvis medregnes til FoU, gives nedenfor:

a) Undervisning

Undervisning medregnes ikke, med undtagelse af forskeruddannelse, som er integreret i et forskningsprojekt.

b) Videnskabelig og teknisk information

Videnskabelig og teknisk information medregnes ikke, med undtagelse af information til anvendelse ved FoU-virksomhed samt den første rapport af et forskningsresultat fra FoU-virksomheden.

c) Almen dataindsamling

Dataindsamling foretaget med henblik på et FoU-projekt skal medregnes, medens dataindsamling foretaget med henblik på almene formål ikke skal medregnes.

d) Prøvning og standardisering

Prøvning med henblik på at opfylde nationale standarder, rutinetestning og analyse af materialer, produkter m.v. skal ikke medregnes, medmindre aktiviteten udføres udelukkende eller primært med henblik på et FoU-projekt.

e) Projektering

Projektering ved hjælp af eksisterende teknikker skal ikke medregnes, medmindre den udføres som del af en FoU-aktivitet.

f) Avanceret lægelig behandling

Rutineundersøgelser og normal anvendelse af speciallægeviden skal ikke medregnes. Avanceret lægelig behandling, fx. på universitetshospitaler, kan indeholde FoU.

g) Patent- og licensarbejde

Administrativt og juridisk arbejde forbundet med patenter og licenser medtages ikke. Dog medtages patentarbejde, som er direkte tilknyttet et FoU-projekt.

h) Udredningsarbejde

Analyse og evaluering af eksisterende programmer samt indsamling og sammenstilling af eksisterende viden medtages ikke.

Summen af beløbene på de standardkonti, der er opført under en underkonto, skal jf. afsnit 6 og 7 mindst udgøre 1. mio. kr. Dette omfatter:

- Direkte udgifter, dvs. udgifter, som er direkte relateret til FoU-aktiviteten (typisk løn, materialer og apparatur).
- Indirekte udgifter, dvs. fællesudgifter, som ikke direkte kan relateres til FoU-aktiviteten, men som er nødvendige for forskningens gennemførelse (f.eks. varme, rengøring, biblioteksarbejde, EDB-faciliteter, administration m.v.).

Opgørelse over bevillingerne til indirekte FoU-udgifter er beskrevet i afsnit 4.

4. FoU-bevillinger

Efter identifikation af standardkonti med et FoU-indhold, skal beløbet, der vedrører FoU-aktiviteter, findes.

Nogle standardkonti er rene forskningskonti. Da både direkte og indirekte FoU-bevillinger skal medregnes, jf. ovenfor, er FoU-beløbet hele bevillingen. Andre standardkonti omfatter også bevillinger til andet end FoU-aktiviteter (blandede konti). I disse tilfælde må der på grundlag af intentionerne hos den centrale bevillingshaver ske en fordeling af det samlede beløb i bevillinger til FoU-aktiviteter og bevillinger til andre aktiviteter.

Fremgangsmåden ved denne fordeling vil være forskellig for de enkelte standardkonti afhængig af bl.a. den måde, hvorpå kontoen budgetteres. Som hjælperedskab kan evt. benyttes regnskaber og budgetter fra de udførende institutioner.

For driftsudgiftskonti, hvor en institution udfører andre primære aktiviteter end forskning, fx. undervisning, kan beregningen af FoU-beløbet eksempelvis gøres således:

1. finde de direkte FoU-udgifter.
2. finde de direkte udgifter til andre primære aktiviteter.
3. finde FoU-andelen af de indirekte udgifter ved hjælp af en fordelingsnøgle baseret på forholdet mellem de primære aktiviteter, dvs. forholdet mellem (1) og (2). (Denne fordelingsnøgle bør naturligvis ikke anvendes, hvis man har konkrete opgørelser, der viser, at fordelingen bør være anderledes).

Det er væsentligt, at en beregningsmæssig fordeling af en standardkonto er baseret på et så specificeret grundlag som praktisk muligt.

Det anbefales at opretholde beregningsgrundlaget for hver FoU-konto med henblik på indrapportering til forskningsbudgettet i de følgende år til sikring af kontinuitet og sammenlignelighed. Udviklingstendensen bør være lige så velunderbygget som størrelsen af det enkelte års FoU-bevilling.

5. Forskningsformål

Fordelingen på forskningsformål skal ske ud fra intentionerne hos den centrale bevillingshaver. Hvis et beløb tjener flere formål, må der ske en fordeling af dette.

Der anvendes Nordforsks 16-punkts klassifikation. Denne klassifikation benyttes i den danske forskningsstatistik som grundlag for indberetninger til OECD, EU og i nordisk regi.

Forskningsformålene fordeles på følgende 16 punkter:

1. Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri

FoU med henblik på disse aktiviteter, inklusive relevant forskning i forbindelse med kemiske produkter og mekanisering. FoU i forbindelse med forarbejdning af landbrugs- og fiskeriprodukter m.v. medtages ikke, men anføres under formål 2.

2. Minedrift, industri og håndværk, bygge- og anlægsvirksomhed og andre erhverv

FoU, hvis formål er at bidrage til den industrielle udvikling, dvs. finde frem til, udvikle og markedsføre industriprodukter, rationalisere produktionen etc. Desuden FoU i relation til udvinding af mineraler, olie og gas, men ikke prospektering, der anføres under formål 13. Endvidere FoU med relation til handel, bank- og forsikringsvæsen, hotel- og restaurationsdrift, etc.

3. Produktion og fordeling af energi

Alle FoU-aktiviteter med relation til produktion og distribution af alle energiformer, herunder vand. FoU vedrørende fremtidigt energibehov og FoU vedrørende energibesparelser og energikilder medtages. Atomenergi indgår, hvori mod FoU vedrørende fremdriftsmidler for befordringsmidler og raketter ikke indgår, men anføres under formål 4 eller 15.

4. Transport og telekommunikation

FoU med henblik på bedre og mere sikre transportsystemer - bortset fra FoU i forbindelse med samlet fysisk planlægning (formål 5). Desuden FoU med henblik på telekommunikation. FoU inden for disse områder udført ved hjælp af satellitter medtages under rumforskning (formål 15).

5. Boligforhold og fysisk planlægning

FoU med henblik på en samlet planlægning af by- og landområder, bedre boligforhold og fællesfaciliteter. FoU vedrørende by-, regions- og landsplanlægning samt den overordnede trafikplanlægning indgår således.

6. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse

FoU vedrørende forureningskilder, årsager til forurening samt virkningerne på miljøet. FoU vedrørende luft-, vand-, jord- og støjforurening, fast affald og stråling.

FoU, der gennemføres inden for bestemte sektorer med henblik på nedbringelse eller ophør af den forurening, disse sektorer forårsager, medtages **ikke**, men henføres til de relevante områder (fx landbrug, industri og energi). FoU vedrørende sundhedsmæssige følger af forurening medtages **ikke**, men anføres under formål 7.

7. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse

FoU-programmer med henblik på beskyttelse og forbedring af den menneskelige sundhed. Den omfatter FoU angående fødevarehygiejne og ernæring. Ligeledes FoU med hensyn til stråling i medicinsk øjemed, biokemisk ingeniørvirksomhed, medicinsk information, rationalisering af behandlingsmetoder samt farmakologi (inklusive medicin og opdrætning af forsøgsdyr). Desuden FoU vedrørende epidemiologi og narkotikamisbrug.

8. Sociale forhold

FoU vedrørende sociale relationer, familiespørgsmål, offentlig forsorg, sociale sikringsordninger, revalidering,igestilling etc.

9. Kultur, massemedier og fritid

FoU i forbindelse med forskellige kulturelle aktiviteter. Desuden FoU vedrørende massemedier (TV, radio, dags- og ugepressen etc.) samt fritidsaktiviteter som sport, hobby og rekreation.

10. Uddannelsesforhold

FoU vedrørende undervisning og uddannelse.

11. Arbejdsbetingelser

FoU vedrørende arbejdssygdomme og arbejdsmiljø.

12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning

FoU vedrørende økonomisk politik, konjunkturvurderinger, arbejdsmarkeds- og beskæftigelsesproblemer samt regionaludvikling. Desuden FoU med henblik på varekvalitet, -prøvning og -kontrol samt andre forbrugerspørgsmål.

Endvidere FoU med direkte tilknytning til og betydning for den offentlige forvaltning, men som ikke umiddelbart kan henføres til nogen af de forrige grupper, fx almen statistik, politi og retsvæsen, freds- og konfliktforskning.

Desuden medregnes FoU vedrørende organisationen af den offentlige virksomhed, herunder rationaliseringsforanstaltninger.

13. Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren

FoU vedrørende naturressourcer inkl. geologiske undersøgelser vedr. mineraler, olie, gas etc., hvorimod FoU vedrørende jordbrugs- og fiskerispørgsmål samt forurening ikke medtages, men anføres under henholdsvis formål 1 og 6. Meteorologi medtages, bortset fra FoU udført ved hjælp af satellitter, der anføres under rumforskning (formål 15).

14. Almen videnskabelig udvikling

FoU, der primært er iværksat for at skaffe sig dybere indsigt inden for et bestemt fagområde, men ikke umiddelbart har betydning for nogle af de øvrige samfundsaktiviteter. Det vil hovedsageligt dreje sig om grundforskning, der alene er iværksat med videnskabeligt formål for øje. Al FoU ved universiteter og højere læreanstalter finansieret via ordinære driftsbevillinger medtages her.

FoU i denne gruppe søges fordelt efter forskningsfelt, således at der bliver følgende undergrupper:

- 14.1. naturvidenskab
- 14.2. teknisk videnskab
- 14.3. lægevidenskab
- 14.4. jordbrugs- og veterinærvidenskab
- 14.5. samfundsvidenskab
- 14.6. humanistisk videnskab
- 14.7. FoU, som ikke kan fordeles på 14.1 - 14.6.

15. Rumforskning

Al civil FoU med relation til rumfart og rumteknologi etc.

16. Forsvar

FoU-aktiviteter, der er iværksat af militære grunde uanset indhold og eventuelle sekundære civile anvendelser. Atom- og rumforskning med et militært sigte medregnes.

6. Driftsudgifter og driftstilskud

På skemaet for driftsudgifter og -tilskud skal alle FoU-bevillinger, der er opført på nedenstående standardkonti, medtages:

Driftsudgifter:

- 11. Lønninger
- 14. Køb af varer og tjenesteydelser
- 15. Erhvervelse af materiel, netto
- 16. Leje, vedligeholdelse og skatter
- 17. Afskrivninger mv.
- 19. Diverse driftsudgifter

Overførselsudgifter ("tilskud"):

- 51. Tilskud til udland mv.
- 52. Tilskud til personer
- 53. Tilskud til erhverv
- 54. Tilskud til anden virksomhed

For driftsudgifternes vedkommende er det tilstrækkeligt for hver underkonto at foretage en opdeling på standardkonto 11. Lønninger og summen af resterende driftsudgifter på én anden standardkonto, f.eks. konto 19. diverse driftsudgifter.

Hvis dette ikke er muligt, kan summen af alle driftsudgifterne på en underkonto opføres på én standardkonto, f.eks. konto 11. Lønninger.

Det bemærkes, at den nedre grænse på 1 mio. kr. for opførelse af en FoU-bevilling er fastsat til underkontoniveauet. Ved opdeling af en underkontos FoU-bevilling på flere standardkonti, er summen af disse afgørende for, hvorvidt bevillingen skal medtages eller ej.

Udover angivelsen af forskningsformål skal det på skemaet for driftsudgifter og -tilskud oplyses, om der er tale om **basis-** eller **programbevillinger**.

Sondringen mellem de to styringstyper gennemføres ved hjælp af følgende vurderinger:

- tjener bevillingen til at sikre den løbende gennemførelse af basale forskningsaktiviteter (ikke at forveksle med grundforskning)
- er bevillingen knyttet til gennemførelsen af et konkret forskningsprogram/projekt
- disponeres bevillingen således, at den er knyttet til tidsbegrænsede aktiviteter (ud over den normale finansårsbinding)
- disponeres bevillingen efter en ansøgningsprocedure eller lignende
- er bevillingen af marginal størrelse i forhold til den modtagende institutions samlede forskningsaktiviteter.

Typisk placerer basisbevillinger og program-bevillinger sig således:

Karakteristik	Basisbevillinger	Programbevillinger
Løbende gennemførelse af basale forskningsaktiviteter	X	
Knyttet til et konkret forskningsprogram/projekt		X
Tidsbegrænset		X
Efter ansøgning		X
Af marginal størrelse		X

I mange tilfælde vil standardkontoen omfatte både basis- og programbevillinger, og FoU-

beløbet må så opsplittes i en basisandel og en programandel.

7. Anlægsbevillinger

På skemaet for anlægsbevillinger skal alle FoU-beløb, der er opført på nedenstående standardkonti, medtages:

- 31. Bygge og anlægsproduktion
- 32. Erhvervelse af anlæg m.v.
- 55. Investeringstilskud mv.

Desuden skal det også på skemaet for anlægsbevillinger oplyses om, hvordan FoU-bevillinger fordeles på de 16 forskningsformål.

Anlægsbevillinger til et givet formål optræder som en tidsbegrænset (stor) udgift, mens anvendelsen af kapitalgoderne over tiden kan ændre sig. Vurderingen af FoU-beløbet må selv sagt ske på det tidspunkt bevillingen gives og igen baseres på bevillingshavers intentioner med bevillingen.

8. Overførsler

På skemaet for overførsler skal alle FoU-beløb, der er opført på nedenstående standardkonti, medtages:

- 71. Interne statslige overførselsudgifter
- 74. Reserver og budgetregulering
- 76. Interne statslige overførselsindtægter
- 77. Overførsler fra kommuner
- 79. Forbrug af videreført overskud mv.

Desuden skal det også på skemaet for overførsler oplyses om, hvordan FoU-bevillinger fordeles på de 16 forskningsformål.

Overførsler er karakteriseret ved at være midler, som kommer fra et andet ministerium, så derfor medtages de kun i afsnittet, hvor de enkelte ministerier er beskrevet enkeltvis. Såfremt man mener, det er irrelevant at medtage disse overførsler i afsnittet for det pågældende ministerium, skal Analyseinstitut for Forskning have besked herom. Overførslerne fordeles på forskningsformål ligesom driftsudgifter og tilskud.

9. Beskrivende tekst

Det enkelte ministeriums FoU-indsats beskrives i 1-3 siders tekst. Denne opdeles i korte afsnit med overskrifter svarende til finanslovens opdeling i hovedområder. Hvis forskningsaktiviteterne er samlet på et hovedområde, kan dette opdeles i flere aktivitetsområder.

Denne opdeling vil dels kunne sikre kontinuitet, og dels sikre, at oplysningerne kan relateres direkte til finansloven. Det bedes bemærket, at tidsserietabellerne ikke skal indsendes, idet disse vil blive udarbejdet af Analyseinstitut for Forskning.

Bilag D - Dokumentation

Dokumentationen har følgende struktur:

1. Datagrundlag
2. Ressortomlægninger
3. Hovedsektorer
4. Forskningsformål
5. Udgiftsart
6. Pris/løn-indeks
7. SAS-datasæt til Offentligt forskningsbudget

1. Datagrundlag

Det offentlige forskningsbudget er sammensat af bevillinger og forventede forbrug fra 6 forskellige kilder, hvoraf den klart største er bevillingerne fra finansloven. Nedenfor gennemgås, hvorledes dataene fremskaffes fra hver af disse kilder.

1.1. Finansloven

Finanslovens bevillinger til forskning og udvikling fremgår ikke umiddelbart af selve finansloven. Der er således ikke defineret en særlig variabel til identifikation af forskningsmidler, endside koder til bestemmelse af art, formål, basis/program og hovedsektor. Det skyldes bl.a., at en del kontis midler er en blanding af midler til forskning og midler til andre formål. Datagrundlaget etableres derfor ved, at der udskrives indberetningsskemaer for alle de finanslovs-konti, der tidligere har været forskning og udvikling på samt for nye konti med forventede forskningsindhold, se bilag E. Disse skemaer udsendes til en kontaktperson i hvert ministerium, der så forestår udfyldelsen af ministeriets skemaer, herunder eventuelle nye konti med forskningsindhold, se liste over kontaktpersoner i tabel D.8. Ved modtagelsen af skemaerne valideres disse i forhold til finansloven og med hensyn til opdelingerne i art, formål, basis/program og hovedsektor. I tvivlstilfælde konfereres med kontaktpersonerne i ministerierne.

I forbindelse med etableringen af dette års forskningsbudget har Analyseinstitut for Forskning foretaget en særlig minutiøs validering, hvorved en lang række korrektioner i opdelingerne er blevet gennemført, se bl.a. afsnit 3-5 i

dette bilag. Ændringerne har ikke i alle tilfælde kunnet føres tilbage til første år i tabellerne, 1993, så derfor kan kun år 2000 direkte sammenlignes med dette års forskningsbudget.

Desværre sløres sammenligningen mellem år 2000 og 2001 af, at der med virkning fra 2001 er indført et nyt princip for budgettering af tilsagn i finansloven. Fra 2001 udgiftsføres tilsagn om tilskud, herunder tilskud til forskning og udvikling, på tidspunktet for indgåelsen af forpligtelsen, mens det hidtil er sket på udbetalingstidspunktet. Det offentlige forskningsbudget må både af praktiske og reelle grunde følge denne ændring, sådan at budgettet fremover udtrykker de statslige intentioner for forskning, sådan som de kommer til udtryk i finansloven, uanset om udgifterne afholdes i det pågældende finansår eller senere. Intentionerne i omlægningen fremgår tydeligt af Finansministeriets Budgetvejledning 2001, fx ved konstateringen af at

Tidligere var det i betydeligt omfang konsekvenser af forpligtelser fra tidligere år, som staten ikke kunne ændre på, der indgik i finanslovsforslaget.

Effekten mht. tilsagn om forsknings- og udviklingsmidler synes da også at være, at der er givet mindre tilsagn end i tidligere år^{D.1}, hvilket betyder, at statens forskningsbudget i år falder kunstigt. Det er vanskeligt at vurdere effekten, men et forsigtigt skøn ud fra de største tilskudspuljer er ca. 0,4 mia. kr. Der tages derfor forbehold en række steder i rapporten, hvor år 2000 sammenlignes med 2001.

D.1 Det ses ved de store tilskudspuljer, fx Forskningsrådenes midler og Erhvervsministeriets puljer.

1.2. EU's rammeprogrammer

Danske virksomheder og institutioner har igennem en årrække modtaget støtte fra EU's rammeprogrammer (det 5. startede i 1999, det 6. starter i 2003). Støtten modtages efter ansøgning og i konkurrence med de øvrige EU-lande,

så der er ikke noget "budget for Danmark", men et samlet EU-budget. Fra dette samlede budgettal er det derfor nødvendigt at skønne over den forventede danske andel. Det gøres på følgende måde:

Budget:	EU's forskningsbudget, som findes i publikationen Den Europæiske Unions Indsats inden for Forskning og Udvikling, Årsrapport 2000, tabel 9A, side 116.
Fradrag:	Der fratrækkes 25%, som går til administration (ca. 7 procent), EURATOM (ca. 7 procent), de faste Joint Research Committees (ca. 7 procent) og ikke-udbetalte beløb (ca. 4 procent).
Dansk andel:	Fra Analyseinstitut for Forsknings rapport 2000/3, Dansk udbytte af forsknings-samarbejde i EU, fås et skøn på Danmarks andel på 3-3,5 procent. Som et forsigtigt skøn fastholdes derfor et skøn på 3 procent, svarende til IT- og Forskningsministeriets i de tidligere publikationer om det offentlige forskningsbudget.
Kurs:	Den aktuelle DKK/EURO kurs.

Den forventede EU-bevilling beregnes således:

$$(1) \text{ EU-bevilling} = [\text{Budget} \times (1 - \text{Fradrag}) \times \text{Andel}] \times \text{Kurs}$$

dvs. for 2001:

$$(2) [3.920,0 \text{ MEURO} \times (1-25\%) \times 3\%] \times 7,45 \text{ DDK/EURO} = 657,1 \text{ MDDK}$$

se nedenstående tabel:

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
EU's forskningsbudget (MEURO)			3450	3600	3920,0	4083,3
Fradrag (%)			25%	25%	25%	25%
Andel (%)			3%	3%	3%	3%
Kurs (DKK/EURO)			7,45	7,45	7,45	7,45
Budgettede midler (MDKK)			576,8	603,5	657,1	684,5

1.3. Nordisk Ministerråd (NMR)

NMR's Sekretariat vurderer, at ca. 33 procent af Nordisk Ministerråds midler anvendes til forsknings- og udviklingsaktiviteter indenfor Nordisk Industrifond, Nordisk Forskeruddannelsesakademii, diverse institutioner under NMR og

tidsbegrænsede programmer. Den danske andel har hidtil været vurderet til at udgøre ca. 25 procent. Et nyt skøn er indhentet fra NMR's sekretariat, og det er nærmere 24 procent. Det forventede beløb beregnes således som Danmarks forholdsmæssige andel af forskningsbudgettet:

$$(3) \text{ Midler} = \text{NMR's forskningsbudget} \times \text{Danmarks andel}$$

dvs. for 2001:

$$(4) 255 \text{ MDDK} \times 24,1\% = 61,4 \text{ MKR}$$

se nedenstående tabel:

	2000	2001	2002	2003	2004
NMR's samlede budget	...	774,4	790	805	822
Forskningsandel	...	33%	33%	33%	33%
NMR's forskningsbudget	246,0	255,0	260,0	266,0	271,0
DK's andel af NMR's forskningsbudget	25%	24,1%	24%	24%	24%
Budgetterede midler	61,5	61,4	62,4	63,6	64,8

1.4. Kommuner og Amtskommuner

Der foreligger ikke oplysninger om de kommunale og amtskommunale forskningsbevillinger, så det er nødvendigt med et skøn. Det er kun i forskningsstatistikkerne for det offentlige og for erhvervslivet, at det opgøres, hvor mange midler amter og kommuner tilsammen bruger på forskning og udvikling. Der må derfor tages udgangspunkt i de faktiske forsknings- og udviklingsudgifters forholdsmæssige andel af det samme års amtskommunale og kommunale nettodriftsudgifter, hentet fra Finansministeriets Kommunale budgetoversigt, bilag 5, december 2000, når et skøn skal beregnes. Da der i 90'erne kun blev

indsamlet forskningsstatistik hvert andet år og da 1997-statistikken var mangelfuld på dette punkt, har basis for beregningerne i 1995-2000 været 1995-statistikken. Det viser sig nu at have medført en overvurdering af den (amts)kommunale forskningsindsats, idet 1995-statistikens tal var særligt høje pga. måden, som Rigshospitalets bevillinger blev overført fra Sundhedsministeriet til Hovedstadens Sygehusfællesskab på i 1995. Bevillingsskønnet er nu blevet korigeret for år 2000 og et nyt estimeret for 2001 vha. 1999-statistikkerne. Det betyder, at udviklingen fra 1999 til 2000 i det samlede forskningsbudget er en del påvirket af denne korrektion.

Midlerne beregnes således:

$$(5) \quad \text{Midler} = \text{Nettodriftsudgifter}_{2001} \times \frac{(\text{FoU offentligt}_{1999} + \text{FoU erhverv}_{1999})}{\text{Nettoudgifter}_{1999}}$$

hvor Nettodriftsudgifter_i = Driftsudgifter_i - Driftsindtægter_i - Refusioner_i
og FoU er forskning og udvikling finansieret af (amts)kommunerne.

Dvs. for 2001:

$$(6) \quad 407,4 \text{ MDDK} = 232.065,0 \text{ MDDK} \times \frac{(370,0 \text{ MDDK} + 3,539 \text{ MDDK})}{212.765,0 \text{ MDDK}}$$

$$\text{hvor Nettodriftsudgifter}_{2001} = 334.305 - 71.491 - 30.749 = 232.065$$

	2000	2001
Nettodriftsudgifter (MDKK)	219.982,0	232.065,0
FoU-andel	0,1756%	0,1756%
Budgetterede midler (MDKK)	386,2	407,4

1.5. Danmarks Grundforskningsfond

De forventede bevillinger for 2001-2004 er blevet oplyst af fonden selv. I de foregående års forskningsbudgetter er tidligere års budgetter blevet erstattet af regnskabstal. Denne praksis ophører med dette års forskningsbudget, idet årets forskningsbudget skal kunne sammenlignes med de foregående års budgetter = intentioner.

1.6. VækstFonden

De tidligere års budgettal har været udtryk for det forventede udlån fra VækstFonden, men

godt halvdelen af disse lån betales tilbage og kan igen udlånes. Det er derfor kun de forventede tab på udlånene, der kan betegnes som bevillinger til forskning og udvikling. I dette års forskningsbudget er konsekvensen af dette taget, sådan at de realiserede tab er blevet indsat for 1993-1999. For 2000 og fremefter er en ny beregning indført, så kun det forventede tab angives som forskningsbevilling. Fremover vil disse budgettal ikke blive korrigeret med regnskabstal, jf. afsnit 1.5.

Beregningsmetoden for VækstFonden fra 2000 og fremover ser således ud:

$$(6) \quad \text{FoU-midler} = \text{samlet budget} \times \text{udnyttelsesgrad} \times \text{danske andel} \times \text{forventet tab}$$

Udnyttelsesgraden er estimeret til 90 procent, dvs. 10 procent af midlerne kommer ikke til udbetaling. 85 procent af midlerne skønnes at blive anvendt i Danmark, mens resten anvendes

til markedsudvikling af nye eksportmarkeder. Endelig er tabet skønnet til 45 procent. Det betyder, at beregningen for 2001 ser således ud, afrundet til hele mio. kr.:

$$(7) \quad 69 = 200 \times 90\% \times 85\% \times 45\%$$

2. Ressortomlægninger

Der er i årenes løb sket en række ressortomlægninger. Disse ressortomlægninger er i Offentligt forskningsbudget blevet indregnet med tilbagevirkende kraft. Fra 2000 til 2001 er der sket en større ressortomlægning ved tilbageflytningen af de videregående uddannelser fra IT- og Forskningsministeriet til Under-

visningsministeriet. Tallene er derfor rettet tilbage og tallene for 1993-2000 i sidste års forskningsbudget kan derfor ikke sammenlignes med indeværende års tal for samme periode for de to ministerier. Ressortomlægningerne fremgår af nedenstående tabel:

Tabel D.1: Ressortomlægninger 1993-2001:

Institution	Tidligere ressort	Nuværende ressort
Levnedsmiddelstyrelsen	§16 Sundhedsministeriet 1993-1997	§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri 1998-2001
Forskningscenter Risø	§29 Energiministeriet 1993	§19 IT- og Forskningsministeriet 1994-2001
Miljø- og Energi området	§29 Energiministeriet 1993-1994 §23 Miljøministeriet 1993-1994	§ 23 Miljø- og Energiministeriet 1995-2001 §23 Miljø- og Energiministeriet 1995-2001
Fødevareområdet	§25 Fiskeriministeriet 1993-1994 §24 Landbrugsministeriet 1993-1994	§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri 1995-2001 §24 Ministeriet for Fødevarer Landbrug og Fiskeri 1995-2001
Særlige forskningsprogrammer (fælles)	§20 Undervisningsministeriet 1993	§19 IT- og Forskningsministeriet 1994-2001
Forskningsprogrammer og projekter	§20 Undervisningsministeriet 1993	§19 IT- og Forskningsministeriet 1994-2001
Internationalt forskningssamarbejde	§20 Undervisningsministeriet 1993	§19 IT- og Forskningsministeriet 1994-2001
Særlige forskningsinstitutter (Dog ikke psykiatrisk grundforskning)	§20 Undervisningsministeriet 1993	§19 IT- og Forskningsministeriet 1994-2001
Ph.d.-uddannelse	§19 IT- og Forskningsministeriet 1999-2000	§20 Undervisningsministeriet 1993-1998, 2001
Videregående uddannelser	§19 IT- og Forskningsministeriet 1999-2000	§20 Undervisningsministeriet 1993-1998, 2001
Odense Universitetsbibliotek	§21 Kulturministeriet 1993-1998	§19 IT- og Forskningsministeriet 1999-2001

3. Hovedsektorer

I det offentlige forskningsbudget bruges en opdeling, der hedder hovedsektor. Kontiene er opdelt i 7 modtagende hovedsektorer, nemlig sektorforskningsinstitutioner, universiteter m.v., andre forskningsinstitutioner, forskningsrådene, andre større tilskudspuljer, internationale aktiviteter og en andet-gruppe. Nedenfor er de 7 sektorer beskrevet, og samtidig nævnes de større ændringer, der er gennemført i år som følge af den detaljerede gennemgang af konti og institutioner.

Sektorforskningsinstitutioner

I princippet skal samtlige institutioner, der er med i sektorforskningens direktørkollegium (SEDIRK), indgå her. Det har hidtil ikke været tilfældet, men i år er yderligere 6 institutioner medtaget, nemlig *Center for Udviklingsforskning*, *Institut for Grænseregionsforskning*, *Dansk UdenrigsPolitisk Institut*, *Fødevaredirektoratet*, *Danmarks TransportForskning* (nyoprettet) og *John F. Kennedy Instituttet*. Dermed skulle der kun mangle tre medlemmer af SEDIRK, nemlig *Statens Skadedyrslaboratorium*, der dog har indberettet anlægsbevillinger, *Dansk Bilharziose Laboratorium*, der er placeret i sektoren *Internationale aktiviteter og Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut*, da sektorinddelingen kun vedrører statslige bevillinger. Derudover er anlægsudgifter vedr. sektorforskningsinstitutioner nu opført under sektoren. Tabel D.5 viser en samlet oversigt over danske sektorforskningsinstitutioner i perioden 1993-2001.

Universiteter m.v.

Universiteter m.v. omfatter samtlige Universitetslovsinstitutioner, andre højere læreanstalter samt bevillinger til ph.d.-uddannelsen. Kontonumrene er i år ajourført, så det er sikret, at alle midler vedr. sektoren er medtaget.

Andre forskningsinstitutioner

Der er i år gennemført en revision af sektoren, sådan at 8 nye institutioner er taget med for første gang, nemlig *Danmarks Meteorologiske*

Institut, *Det Økonomiske Råd*, *Danmarks Statistik*, *Miljømedicinsk Forskningscenter*, *Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier*, *Statens Pædagogiske Forsøgscenter*, *Det Danske Sprog- og Litteraturselskab* og *Transportrådet*. Omvendt er *Center for Udviklingsforskning* og *Institut for Grænseregionsforskning* flyttet til sektorforskningsinstitutionerne, mens *Center for Grønlandsforskning* ved Nationalmuseet er flyttet til forskningsrådene. Endelig omfatter sektoren ikke-præciserede tilskud til biblioteker, arkiver og museer. I tabel D.6 er givet en samlet liste over forskningsinstitutionerne.

Forskningsrådene

forestår uddelingen af bevillingerne i hovedområderne §19.41. *Statens Forskningsråd* og §19.17. *Nye forskningsprogrammer*. Dette var ikke helt stringent gennemført i de tidligere år, men er nu rettet på plads.

Andre større tilskudspuljer

Tilskudspuljer indeholder finanslovens tilskudsbevillinger til forskning, som ikke bevilges af forskningsrådene, men direkte af ministerierne, dog er 51. *Tilskud til udland* ikke medtaget. I denne sektor indgår kun tilskudspuljer over 25 mio. kr., mens de øvrige indgår i Andet, se nedenfor. Afgrænsningen er i år gennemført konsekvent i modsætning til tidligere år. Det betyder, at tilskudspuljer, der svinger over og under 25 mio. kr. gennem årene vil blive placeret forskelligt, enten i denne sektor eller i sektoren Andet. En vurdering af udviklingen i tilskudspuljerne fås derfor bedst ved at lægge de to sektorer sammen.

I tilskudspuljerne indgår også tilskud til direktorater og styrelser. I år indgår således *Sundhedsstyrelsen*, *Byggedirektoratet* og *Banestyrelsen* i de større puljer. Desuden indgår en lang række tilskudspuljer til specifikke formål. Nogle af disse puljer optræder år efter år, mens andre blot er et satsningsområde et enkelt år. I bilag B er dette års større tilskudspuljer vist.

Internationale organisationer

indeholder tilskudsbevillinger under

- standardkonto 51. *Tilskud til udland*
- summen af hovedområde: § 19.15. *Internationalt forskningssamarbejde,*
- § 24.33.02.20.54. *Forskellige nationale og internationale forskningsaktiviteter,*
- § 26.34.01.10.53. *EUREKA*
- § 6.33.04.11.54. *Forskningsvirksomhed*

Blandt disse konti findes bevillingerne til sektor-forskningsinstitutionen *Dansk Bilharziose*

Laboratorium samt forskningsinstitutionerne *Frøpatologisk Institut* og *Skovfrøcentret*.

Andet

De mindre tilskudspuljer under 25 mio. kr. er placeret her og omfatter bl.a. tilskuddene til forskningen i *Arbejdstilsynet*, *Miljøstyrelsen*, *Skov- og Naturstyrelsen*, *Vejdirektoratet* og *Kystinspektoret*. Desuden har en række andre drifts- og anlægskonti tidligere været placeret her.

4. Forskningsformål

I Offentligt forskningsbudget anvendes der også en opdeling, der identificerer forskningsformålet. Formålene er defineret i tabel D.4 (se også bilag C, afsnit 5). Da det har været relevant at sammenligne forskningsmidlerne for-

delt på formål mellem en række forskellige lande, har det været nødvendigt med en yderligere kategorisering efter forskningsformål, svarende til Eurostats NABS-kategorier, se tabel D.2.

Tabel D.2: Oversigt over NABS-kategorier

NABS-kategorier	Nordforsk-kategorier
Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren Infrastruktur og fysisk planlægning	13. Udforskning og udnyttelse af jorden 04. Transport og telekommunikation 05. Boligforhold og fysisk planlægning
Miljøforurening (bekæmpelse og forebyggelse)	06. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse
Beskyttelse og fremme af den menneskelige sundhed	07. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse
Produktion, distribution, rationel energianvendelse	03. Produktion og fordeling af energi
Landbrugets produktivitet og teknologi	01. Land- & skovbrug, jagt og fiskeri
Industriel produktivitet og teknologi	02. Industri, håndværk & bygge og anlæg
Samfundsforhold (strukturer og relationer)	08. Sociale forhold 09. Kultur, massemedier og fritid 10. Uddannelsesforhold 11. Arbejdsbetingelser 12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning
Udforskning og udnyttelse af rummet	15. Rumforskning
Forskning over universiteternes alm. budgetter	14. Almen videnskabelig udvikling, hovedafsnit §20.08
Ikke-måltrettet forskning	14. Almen videnskabelig udvikling
Ikke-opdelt forskning	Ingen
Forsvar	16. Forsvar

5. Udgiftsart

Af kontonummeret kan udledes en række oplysninger:

- Bevillingsarten i form af det 9. ciffer, se variabelen art i tabel D.4
- Ministeriet, kaldet ressort i variabellisten i tabel D.4, identificeret ved 1.-2. ciffer.
- Standardkonto - med samme variabelnavn - i 9.-10. ciffer, se tabel D.7.
- Underkonto - med samme variabel - i 7.-8. ciffer er en inddeling i delaktiviteter eller underformål.

Hovedkontoen er ikke udskilt i en særlig variabel. Fra 2001 er driftsudgifterne udspecificeret på artens standardkonti, se tabel D.7, hvor de tidligere kun var opdelt i lønninger og andre driftsudgifter. Derfor beregnes der ingen procentuel ændring mellem 2000 og 2001.

6. Pris/løn-indeks

Til omregning af budgettallene fra 1993-2000 til 2001-priser anvendes det statslige pris- og lønindeks. De anvendte indekser er hentet fra finansministeriets hjemmeside (www.oeav.dk)

under Økonomi-Administrativ Vejledning i afsnittet Pris- og lønforudsætninger. Indekset er benævnt v2.2 pr. 20.03.2001.

Tabel D.3. Det anvendte pris/løn-indeks og omregning til 2001-priser

År	Pris/løn-indeks	Akkumuleret
1992	1,025	1,233050
1993	1,018	1,202976
1994	1,020	1,181705
1995	1,019	1,158534
1996	1,025	1,136933
1997	1,024	1,109203
1998	1,027	1,083206
1999	1,028	1,054728
2000	1,026	1,026000
2001	-	1

7. SAS-datasæt til Offentligt forskningsbudget

Der er leveret 10 datasæt fra Økonomistyrelsen, som dækker årene 1991-2000, og Analyseinstitut for Forskning har nu oparbejdet datasættet for 2001. Hvert datasæt består af mellem cirka 600 og 1100 observationer. Antallet af observationer er stigende over årene, idet gamle kontonumre i en række tilfælde forbliver i datasættet efter kontoændringer (dog med 0 kr. i FoU-bevilling). 2001-datasættet indeholder også oplysninger om budgetoverslags-årene 2002-2004.

Datasættene består af 9 variable: *kontonummer*, *år*, *formål*, *basismidler* og *programmidler* for *budgetåret*, *sektor* samt budgetoverslagene *BO1*, *BO2* og *BO3*. Ud fra disse variable dannes variablene *budget i alt*, *art*, *ressort*, *standardkonto* og *underkonto* til brug for de videre analyser. Variablene fremgår af tabel D.4 neden for.

Tabel D.4: Oversigt over variable til brug for analysen af Offentligt forskningsbudget

Variabelnavn		Num/kar.	Værdi/Kommentar
Kontonr	Kontostreng for kontoen ned til standardkonto-niveau	N	
Formål	FoU-bevillingens formål ud fra NORDFORSKs opdeling	N	10 = Landbrug, skovbrug, jagt & fiskeri 20 = Minedrift, Industri, håndværk, byg+anlæg 30 = Produktion og fordelingsenergi 40 = Transport og telekommunikation 50 = Boligforhold og fysisk planlægning 60 = Forureningsbekæmpelse, naturbeskyttelse 70 = Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse 80 = Sociale forhold 90 = Kultur, massemedier, fritid 100 = Uddannelsesforhold 110 = Arbejdsbetingelser 120 = Økonomisk planlægning, off. forvaltning 130 = Udforskning og udnyttelse af jorden 140 = Almen videnskabelig udvikling i alt 141 = Naturvidenskab 142 = Teknisk videnskab 143 = Sundhedsvidenskab 144 = Jordbrugs- og veterinærvidenskab 145 = Samfundsvidenskab 146 = Humanistisk videnskab 147 = FoU, som ikke kan fordeles 150 = Rumforskning 160 = Forsvar
Basis	Basisbevilling til FoU	N	Beløb for finansåret
Program	Programbevilling til FoU	N	Beløb for finansåret
BO1, BO2, BO3	Basis + program for budgetoverslags-årene	N	
Art	FoU-bevillinger fordelt på standardkonti	N	1 = drift 2 = tilskud 3 = drift+tilskud 4 = anlæg 7 = overførselsudgifter 8 = overførselsindtægter
Ressort	Udgifter fordelt på ministerområde	N	6 = Udenrigsministeriet 8 = Økonomiministeriet 12 = Forsvarsministeriet 14 = By- og Boligministeriet 15 = Socialministeriet 16 = Sundhedsministeriet 17 = Arbejdsministeriet 19 = IT- og Forskningsministeriet 20 = Undervisningsministeriet 21 = Kulturministeriet 23 = Miljø- og Energiministeriet 24 = Fødevareministeriet 26 = Erhvervsministeriet 28 = Trafikministeriet
Standardkonto	Standardkonto	N	Værdier for standardkontiene, jf. statens kontoplan
Underkonto	Underkonto	N	Værdier for underkonti, jf. statens kontoplan
Sektor	FoU-bevillinger fordelt på sektor	N	1 = sektorforskningsinstitutioner 2 = universiteter m.v. 3 = andre forskningsudførende institutioner 4 = forskningsrådene 5 = andre større tilskudspuljer 6 = internationale aktiviteter 7 = andet
År	Finansår	N	1993-2001

Tabel D.5: Danske sektorforskningsinstitutioner i perioden 1993-2001^{D.2}

Analyseinstitut for Forskning	1996-2001
Arbejdsmiljøinstituttet	1993-2001
Bornholms Forskningscenter	1994-2001
Center for Freds- og Konfliktforskning	1993-2001
Center for Sprogteknologi	1993-2001
Center for Udviklingsforskning	1993-2001
Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelse	1993-1994
Danmarks Fiskeriundersøgelser	1995-2001
Danmarks JordbrugsForskning	1997-2001
Danmarks Miljøundersøgelser	1993-2001
Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser	1993-2001
Danmarks Pædagogiske Institut	1993-1999
Danmarks TransportForskning	2001
Dansk Rumforskningsinstitut	1993-2001
Dansk Udenrigspolitisk Institut	1995-2001
Fiskeriministeriet Forsøgslaboratorium	1993-1994
Forskningscenter RISØ	1993-2001
Forskningscentret for Skov og Landskab	1993-2001
Forsvarets Forskningstjeneste	1993-2001
Fødevarerdirektoratet	1998-2001
Grønlands Geologiske Undersøgelse	1993-1995
Grønlands Miljøundersøgelse	1993-1995
Institut for Ferskvandsfiskeri	1993-1994
Institut for Grænseregionsforskning	1993-2001
John F. Kennedy Instituttet	1993-2001
Kort- og Matrikelstyrelsen	1993-2001
Levnedsmiddelstyrelsen	1993-1997
Socialforskningsinstituttet	1993-2001
Statens Byggeforskningsinstitut	1993-2001
Statens Husdyrbrugsforsøg	1993-1996
Statens Institut for Folkesundhed	1993-2001
Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut	1993-2001
Statens Jordbrugstekniske Forsøg	1993-1994
Statens Planteavlsforsøg	1993-1996
Statens Skadedyrlaboratorium	1993-2001
Statens Veterinære Institut for Virusforskning	1993-2001
Statens Veterinære Serumlaboratorium	1993-2001

D.2 Listen indeholder de institutioner, som er medregnet til hovedsektoren Sektorforskningsinstitutioner

Tabel D.6: Andre forskningsinstitutioner

Det Økonomiske Råd
Danmarks Statistik
Miljømedicinsk Forskningscenter
Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier
Dansk Polar Center
Center for Menneskerettigheder
Center for IT-forskning
Statens Pædagogiske Forsøgscenter
Transportrådet
Danmarks Meteorologiske Institut
Det Danske Sprog- og Litteraturselskab
Arbejdsbevægelsens Bibliotek og Arkiv
Kvinfo-centret
Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek
Det Kongelige Bibliotek
Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek
Statsbiblioteket og Statens Avissamling i Århus
Statens Arkiver
Dansk Folkeminde Samling
Dansk Sprognævn
Rigsantikvarembetet
Nationalmuseet
Tøjhusmuseet
Dansk Landbrugsmuseum
Jagt- og Skovbrugsmuseet
Statens Museum for Kunst
Den Hirschsprungske Samling

Tabel D.7. Standardkontoplanen for finansloven

1 Hovedart	Standardkonto
1. Driftsudgifter	11. Lønninger 12. Lønrefusioner 14. Køb af varer og tjenesteydelser 15. Erhvervelse af materiel, netto 16. Leje, vedligeholdelse og skatter 17. Afskrivninger mv. 19. Diverse driftsudgifter
2. Driftsindtægter	21. Salg af varer og tjenesteydelser 25. Kontrol- og tilsynsafgifter 29. Diverse driftsindtægter
3. Anlægsudgifter	31. Byggeri og anlægsproduktion 32. Erhvervelse af anlæg mv.
4. Anlægsindtægter	41. Refusion vedr. anlæg mv. 42. Afhændelse af anlæg mv. 47. Afskrivninger
5. Overførselsudgifter	51. Tilskud til udland mv. 52. Tilskud til personer 53. Tilskud til erhverv 54. Tilskud til anden virksomhed 55. Investeringsstilskud mv. 57. Renteudgifter mv. 58. Beregnet forrentning
7. Overførsler mellem offentlige myndigheder	Udgifter: 71. Interne statslige overførselsudgifter 72. Overførsler til kommuner 74. Reserver og budgetregulering 75. Refusionsberettiget købsmoms Indtægter: 76. Interne statslige overførselsindtægter 77. Overførsler fra kommuner 79. Forbrug af videreførte beløb

Tabel D.8: Kontaktpersoner hos finansieringskilderne

Finansieringskilde	Kontaktperson
Finansloven	
§6 Udenrigsministeriet	Line Sørensen
§8 Økonomiministeriet	Ib Katznelson
§12 Forsvarsministeriet	Forsvarets Forskningstjeneste, Viggo Lemche
§14 By- og Boligministeriet	Hans Erik Svarre
§15 Socialministeriet	Grete Wendt
§16 Sundhedsministeriet	Carsten Blæsbjerg
§17 Arbejdsministeriet	Claus Christian Jensen
§19 IT- og Forskningsministeriet	Peter Egemose Grib
§20 Undervisningsministeriet	Tessa B. Jensen
§21 Kulturministeriet	Hanne Møller
§23 Miljø- og Energiministeriet	Kjeld Jensen
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Direktoratet for FødevarerErhverv, Vivien Nørgaard
§26 Erhvervsministeriet	Paul Martin Olsen
§28 Trafikministeriet	Alice Duvier
Danmarks Grundforskningsfond	Mogens Klostergaard Jensen
Nordisk Ministerråd	Niels Petersen
Vækstfonden	Thomas Stendys Nielsen

Bilag E

Driftsudgifter og Tilskud

§ Ministerium:

Hovedkonto: ____ . ____ . ____ . ____
 Underkonto: ____ . ____ . ____
 Standardkonto: ____

	Beløb angivet i mill. kr. med 1 decimal									
	FoU-andel 1999		FoU-andel 2000		FoU-andel 2001		BO1	BO2	BO3	
	Basis	Program	Basis	Program	Basis	Program				
Forskningsformål										
1 Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri										
2 Industri, håndværk, bygge- og anlæg										
3 Produktion og fordeling af energi										
4 Transport og telekommunikation										
5 Boligforhold og fysisk planlægning										
6 Foreningsbekæmpelse og naturbeskyttelse										
7 Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse										
8 Sociale forhold										
9 Kultur, massemedier og fritid										
10 Uddannelsesforhold										
11 Arbejdsbetingelser										
12 Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning										
13 Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren										
14 Almen videnskabelig udvikling										
14.1 Naturvidenskab										
14.2 Teknisk Videnskab										
14.3 Lægevidenskab										
14.4 Jordbrugs- og veterinærvidenskab										
14.5 Samfundsvidenskab										
14.6 Humanistisk videnskab										
14.7 FoU som ikke kan fordeles på 14.1-14.6										
15 Rumforskning										
16 Forsvar										
Forskningsandele i alt										

Sagsbehandler: _____ Tlf.: _____ Dato: _____